

STRATEGIA

ROZWOJU

Gminy Klembów

na lata 2025-2035

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

14 stycznia 2026 r.

KLEMBÓW, 2025

Dokument został opracowany przez mgr Adriannę Siekierkę.

Spis treści

1.	Przedmiot i zakres opracowania	4
2.	Cel i zakres merytoryczny opracowania	5
3.	Zakres prognozy.....	6
4.	Metody pracy i materiały źródłowe	8
5.	Opis Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035	9
5.1.	Przedmiot i podmiot	9
5.2.	Komplementarność z innymi dokumentami.....	10
5.3.	Misja i wizja	16
5.4.	Cele strategiczne i kierunki działań.....	18
6.	Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska na terenie gminy Klembów.....	27
6.1.	Charakterystyka przedmiotowego obszaru	27
6.2.	Istniejący stan środowiska	28
6.2.1.	Jakość powietrza	28
6.2.2.	Zagrożenie hałasem.....	40
6.2.3.	Pola Elektromagnetyczne	44
6.2.4.	Wody	46
6.2.5.	Gospodarka wodno-ściekowa	66
6.2.6.	Sieć gazowa	69
6.2.7.	Gleby	69
6.2.8.	Złóża	71
6.2.9.	Zasoby przyrodnicze	71
6.3.	Istniejące problemy ochrony środowiska	78
7.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym ...	80
8.	Przewidywane oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów dokumentu.....	88
9.	Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko.....	110
9.1.	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody.....	111
9.2.	Korytarze ekologiczne.....	115
9.3.	Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta	115
9.4.	Ludzie.....	118
9.5.	Powietrze atmosferyczne	119
9.6.	Klimat.....	120
9.7.	Zabytki oraz dobra materialne	122
9.8.	Zasoby naturalne	123
9.9.	Wody	124
9.10.	Krajobraz i powierzchnia ziemi	129
9.11.	Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne	130
9.12.	Gospodarka odpadami i ograniczenie powstawania odpadów	132
9.13.	Ryzyko wystąpienia poważnej awarii	132
10.	Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu ...	133
11.	Propozycja działań alternatywnych.....	138
12.	Potencjalne oddziaływanie transgraniczne	139
13.	Rezultaty planowanych działań	139
14.	Realizacja, monitoring, ewaluacja i aktualizacja strategii.....	143
15.	Podsumowanie i wnioski	147
16.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	148
17.	Zestawienie tabel i rysunków	152

1. Przedmiot i zakres opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do *Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035*. Opracowanie zostało wykonane w oparciu o art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.).

Zgodnie z zapisami artykułów 46 Ustawy OOS, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty następujących dokumentów strategicznych:

1. planu ogólnego gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
2. polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
3. polityki, strategii, planu i programu innego niż wymienione w pkt 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.

Zgodnie z artykułem 47 Ustawy OOS przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektu dokumentu innego niż wymieniony w art. 46 ust. 1 oraz w przypadku projektu zmiany takiego dokumentu, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, o którym mowa w art. 57 Ustawy OOS, organ opracowujący projekt stwierdzi, że realizacja postanowień danego dokumentu albo jego zmiany może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektów dokumentów, innych niż wymienione powyżej, jeżeli wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko. Projekt *Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035* wpisuje się w powyższy katalog dokumentów.

2. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu *Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035* nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

3. Zakres prognozy

Zakres prognozy powinien być zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

1. informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
2. informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
3. propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
4. informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
5. streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza ponadto określa, analizuje i ocenia:

1. istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
2. stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
3. istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
4. cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
5. przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
  - różnorodność biologiczną;
  - krajobraz;
  - ludzi;
  - klimat;
  - zwierzęta;
  - zasoby naturalne;
  - rośliny;
  - zabytki;
  - wodę;
  - dobra materialne.
  - powietrze;
  - powierzchnię ziemi;

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia:

1. rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarowych form ochrony przyrody;
2. rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres i stopień szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie (pismo znak: WOOS-III.411.368.2025.JDR (z dnia 7 października 2025 r.) oraz z Mazowieckim Państwowym Wojewódzkim Inspektoratem Sanitarnym w Warszawie (pismo znak: ZS.7040.121.2025 z dnia 7 listopada 2025 r.).

4. Metody pracy i materiały źródłowe

Prognoza została opracowana zgodnie z zaleceniami zawartymi w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.). Przy sporządzaniu niniejszego dokumentu zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej. Wszystkie zastosowane metody oceny są dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Część dotycząca oceny oddziaływania na środowisko w projektowanym opracowaniu przedstawiono tabelarycznie. Oceny dokonano w oparciu o analizę poszczególnych elementów środowiska w zależności od zagrożeń stwarzanych przez oddziaływanie na środowisko planowanych inwestycji.

5. Opis Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035

5.1. Przedmiot i podmiot

Strategia Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025–2035 stanowi kluczowy dokument wyznaczający długofalowe kierunki działań rozwojowych, odpowiadający na dynamiczne przemiany społeczno-gospodarcze i przestrzenne zachodzące zarówno w skali lokalnej, jak i regionalnej. Dokument został opracowany z myślą o zapewnieniu zrównoważonego rozwoju gminy – w oparciu o analizę uwarunkowań wewnętrznych oraz czynników zewnętrznych wpływających na jej sytuację rozwojową.

Gmina Klembów znajduje się w obszarze silnego oddziaływania Warszawy, co wiąże się z intensywnymi procesami suburbanizacyjnymi. Skutkuje to szybkim wzrostem liczby mieszkańców, wysokim saldem migracji oraz rosnącym zapotrzebowaniem na rozwój zabudowy mieszkaniowej. Jednocześnie postępuje transformacja struktury funkcjonalnej gminy – od tradycyjnej działalności rolniczej w kierunku funkcji mieszkaniowo-usługowej.

Zjawisko to, choć nieuchronne, rodzi istotne wyzwania dla władz i mieszkańców gminy – przede wszystkim w zakresie pogodzenia ochrony i promocji lokalnej tożsamości, walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego z rosnącymi oczekiwaniami nowych mieszkańców oraz dynamicznymi procesami rozwojowymi.

Kluczowe atuty gminy – takie jak atrakcyjne położenie, dobra dostępność komunikacyjna (m.in. bliskość trasy S8 oraz linii kolejowych), wysoka jakość środowiska przyrodniczego (w tym rezerwat „Dębina”), potencjał turystyczny, a także rosnąca atrakcyjność osiedleńcza – stanowią solidne fundamenty do budowania spójnej i nowoczesnej polityki rozwoju. Wysoka pozycja w ogólnopolskim rankingu „Gmina dobra do życia” potwierdza, że Klembów już dziś jest miejscem przyjaznym do zamieszkania, a jego dalszy rozwój powinien iść w parze z troską o przestrzeń, dziedzictwo i jakość życia mieszkańców.

W kontekście prognozowanych zmian, przedmiotowa strategia kładzie szczególny nacisk na ochronę walorów krajobrazowych i tożsamości wiejskiej gminy, przy jednoczesnym planowym i odpowiedzialnym zarządzaniu procesem urbanizacji. Transformacja gminy Klembów – z gminy o rolniczym charakterze w nowoczesne zaplecze mieszkaniowe metropolii warszawskiej – powinna przebiegać w sposób zrównoważony, przemyślany i zgodny z oczekiwaniami lokalnej społeczności. Rozwój funkcji mieszkaniowej, prowadzony w sposób planowy i skoordynowany, odpowie na rosnące potrzeby demograficzne oraz wzmocni pozycję gminy Klembów, jako atrakcyjnego i przyjaznego miejsca do życia, pracy i rekreacji w bezpośrednim sąsiedztwie aglomeracji warszawskiej.

W związku z tym strategia została opracowana w oparciu o szeroki dialog społeczny oraz współpracę z ekspertami i przedstawicielami samorządu, z zachowaniem zgodności z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu – w szczególności ze *Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+*. Dokument ten stanowi kontynuację dotychczasowej polityki rozwojowej, zapoczątkowanej w 2015 roku, której efekty widoczne są m.in. w skali inwestycji i poprawie jakości życia mieszkańców.

5.2. Komplementarność z innymi dokumentami

Strategia Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035 została opracowana w zgodzie z nadrzędnymi dokumentami strategicznymi, zachowując spójność celów i kierunków działań na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym. Dzięki temu stanowi uzupełnienie dla istniejących polityk rozwojowych, wspierając ich realizację i wzmacniając efektywność podejmowanych inicjatyw. Dokument ten nawiązuje do założeń zawartych w strategiach i planach takich jak m.in.:

- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.);
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030;
- Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze;
- Strategia rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku;
- Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla metropolii warszawskiej 2021-2027+;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego;
- Plan zrównoważonej mobilności miejskiej dla metropolii warszawskiej 2030+;
- Wojewódzki Plan Transformacji dla Województwa Mazowieckiego na lata 2022-2026;
- Strategia Rozwoju Powiatu Wołomińskiego do 2025 roku;
- Strategia Rozwoju Turystyki Powiatu Wołomińskiego na lata 2022-2030.

Najważniejszą rolę przy opracowywaniu strategii dla gmin pełni strategia rozwoju województwa, w tym przypadku *Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze*, która została przyjęta uchwałą 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego. Strategia rozwoju województwa wskazuje główne wyzwania, ale również cele rozwojowe regionu zaplanowane do realizacji przez samorząd województwa oraz inne podmioty. Dokument prezentuje działania skierowane do całego województwa, jak również obszary strategicznej interwencji (OSI) i model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa. Nadrzędny cel strategii brzmi: *Zapewnienie wysokiej jakości życia poprzez trwałą i zrównoważony przestrzennie rozwój województwa, służący wzrostowi znaczenia regionu w Europie i na świecie, przy poszanowaniu zasobów środowiska*. Poniżej wskazano pięć głównych celów strategicznych i przypisane do nich kierunki działań.

Tabela 1. Cele i kierunki rozwoju zawarte w strategii rozwoju województwa

Obszar	Cel szczegółowy	Kierunki rozwoju
GOSPODARKA	Konkurencyjne i innowacyjne Mazowsze	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości; 2. Rozwój zintegrowanego systemu sprzyjającego generowaniu i absorpcji innowacji; 3. Cyfryzacja gospodarki; 4. Rozwój konkurencyjnej gospodarki; 5. Rozwój miast jako centrów aktywności gospodarczej; 6. Aktywizacja gospodarcza obszarów wiejskich.
DOSTĘPNOŚĆ	Dostępne i mobilne Mazowsze	<ol style="list-style-type: none"> 7. Zwiększenie dostępności transportowej i spójności przestrzennej regionu oraz udziału środków transportu przyjaznych dla środowiska, mieszkańców i przestrzeni; 8. Rozwój uporządkowanej sieci osadniczej, sprzyjającej wykorzystaniu transportu zbiorowego i ruchowi niezmotywowanemu; 9. Udrożnienie systemu tranzytowego i ograniczenie ruchu tranzytowego na pozostałych trasach.
ŚRODOWISKO I ENERGETYKA	Zielone, niskoemisyjne Mazowsze	<ol style="list-style-type: none"> 10. Zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska; 11. Proekologiczna transformacja energetyki; 12. Przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym i adaptacja do zmian klimatu; 13. Poprawa jakości środowiska; 14. Podnoszenie efektywności energetycznej.
SPOŁECZEŃSTWO	Mazowsze zintegrowane społecznie	<ol style="list-style-type: none"> 15. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego; 16. Podnoszenie standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej oraz zmniejszenie różnic w dostępie do świadczeń zdrowotnych i opiekuńczych; 17. Aktywizacja społeczno-gospodarcza mieszkańców; 18. Rozwój priorytetowych dla województwa dziedzin nauki; 19. Włączenie i integracja społeczna.
KULTURA I DZIEDZICTWO	Mazowsze bogate kulturowo	<ol style="list-style-type: none"> 20. Ochrona i wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego; 21. Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego, potencjału kulturowego i turystycznego dla rozwoju gospodarczego i promocji województwa; 22. Upowszechnianie kultury i twórczości; 23. Kreowanie miast i wsi jako centrów aktywności kulturalnej i turystycznej.

źródło: Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze

Założenia Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035 są spójne ze strategią rozwoju województwa, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Komplementarność strategii gminy ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze		Strategia Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035
Cel 1	Konkurencyjne i innowacyjne Mazowsze	Cel strategiczny 2. Zrównoważony rozwój lokalnej gospodarki oparty na przedsiębiorczości, innowacyjnych usługach i promocji potencjału gminy
Cel 2	Dostępne i mobilne Mazowsze	Cel strategiczny 3. Nowoczesna i dostępna infrastruktura techniczna i transportowa wspierająca harmonijny rozwój przestrzenny gminy
Cel 3	Zielone, niskoemisyjne Mazowsze	Cel strategiczny 4. Gmina przyjazna środowisku – adaptacja do zmian klimatu i ochrona zasobów przyrodniczych
Cel 4	Mazowsze zintegrowane społecznie	Cel strategiczny 1. Wysoka jakość życia mieszkańców poprzez rozwój edukacji, integrację społeczną i dostępne usługi publiczne
Cel 5	Mazowsze bogate kulturowo	

źródło: opracowanie własne

Strategia Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035 jest także spójna ze strategią rozwoju ponadlokalnego, czyli *Strategią rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku*, nad którą trwają prace. W 2024 r. opublikowano zatwierdzoną strukturę celów¹, która zgodnie z Uchwałą nr 6/2024 Walnego Zgromadzenia Członków Stowarzyszenia „Metropolia Warszawska” z dnia 22 marca 2024 r. będzie stanowiła część składową projektu *Strategii rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku* i zostanie uzupełniona o bardziej szczegółowe opisy. Poniższa tabela przedstawia spójność strategii gminy wobec strategii rozwoju ponadlokalnego.

Tabela 3. Komplementarność strategii gminy z opracowywaną strategią rozwoju ponadlokalnego

Strategia rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku		Strategia Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035
Cel 1. Efektywne partnerstwo	Kierunki działań: <ul style="list-style-type: none"> Aktywny kapitał społeczny; Intensywna współpraca samorządowa; Rozwinięta świadomość i tożsamość metropolitalna; Skoordynowany system usług społecznych. 	Cel strategiczny 1. Wysoka jakość życia mieszkańców poprzez rozwój edukacji, integrację społeczną i dostępne usługi publiczne
Cel 2. Wygodna przestrzeń	Kierunki działań: <ul style="list-style-type: none"> Przyjazne miejsca; Swoboda i bezpieczeństwo podróży. 	Cel strategiczny 3. Nowoczesna i dostępna infrastruktura techniczna i transportowa wspierająca harmonijny rozwój przestrzenny gminy

¹źródło: <https://um.warszawa.pl/waw/metropolia-warszawska/cele-rozwoju-i-kierunki-dzialan> (data dostępu: 15.04.2025 r.)

Strategia rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku		Strategia Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035
Cel 3. Elastyczna odporność	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adaptacja i mitygacja zmian klimatu; • Bezpieczeństwo energetyczne; • Elastyczny system migracyjny; • Wysoka jakość środowiska; • Zrównoważony system żywnościowy. 	<p>Cel strategiczny 3. Nowoczesna i dostępna infrastruktura techniczna i transportowa wspierająca harmonijny rozwój przestrzenny gminy;</p> <p>Cel strategiczny 4. Gmina przyjazna środowisku – adaptacja do zmian klimatu i ochrona zasobów przyrodniczych.</p>
Cel 4. Konkurencyjna otwartość	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atrakcyjność zamieszkania; • Kompetencje przyszłości; • Metropolitalna oferta turystyczna; • Miejsce dla biznesu. 	<p>Cel strategiczny 1. Wysoka jakość życia mieszkańców poprzez rozwój edukacji, integrację społeczną i dostępne usługi publiczne;</p> <p>Cel strategiczny 2. Zrównoważony rozwój lokalnej gospodarki oparty na przedsiębiorczości, innowacyjnych usługach i promocji potencjału gminy.</p>

źródło: <https://um.warszawa.pl/waw/metropolia-warszawska/cele-rozwoju-i-kierunki-dzialan>

Obszary Strategicznej Interwencji

Według Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 198 z późn. zm.) obszary objęte strategiczną interwencją to: *określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, lub rozwiązania regulacyjne.*

W *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze* wyróżniono OSI na poziomie krajowym takie jak: obszary zagrożone trwałą marginalizacją i miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze. Ponadto wspomniana strategia definiuje dwa typy OSI:

a) problemowe – podregiony NUTS 3:

- w regionie Mazowieckim regionalnym: ciechanowski, ostrołęcki, płocki, radomski, siedlecki, żyrardowski;
- w regionie Warszawskim stołecznym²: warszawski zachodni, warszawski wschodni i miasto Warszawa;

b) bieguny wzrostu – miejskie obszary funkcjonalne:

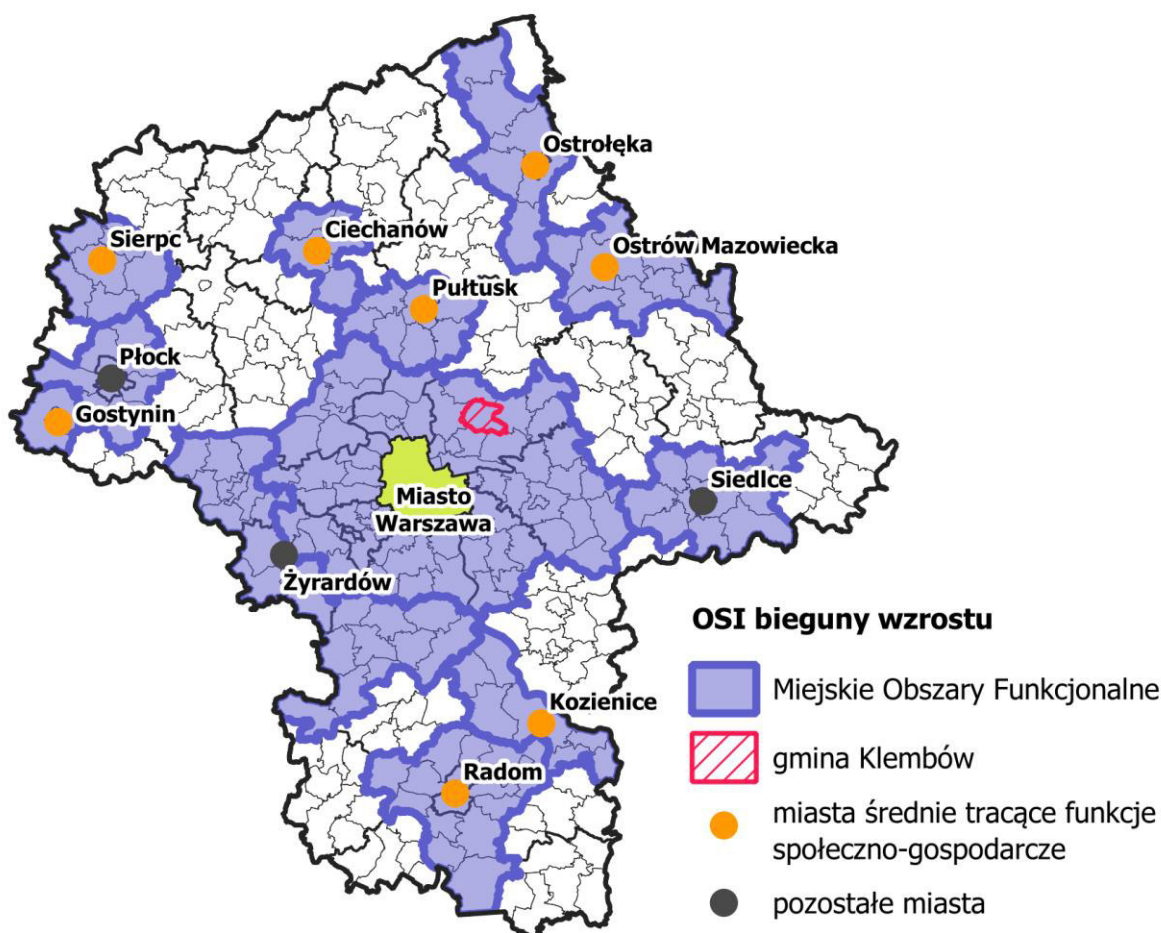
² Region warszawski stołeczny obejmuje Warszawę wraz z dziewięcioma powiatami: legionowskim, mińskim, nowodworskim, otwockim, wołomińskim, grodziskim, piaseczyńskim, pruszkowskim i warszawskim zachodnim.

- miejski obszar funkcjonalny Warszawy (region Warszawski stołeczny) jako istniejący biegun wzrostu;
- miejskie obszary funkcjonalne miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze oraz Płocka, Siedlec i Żyrardowa jako potencjalnych biegunów wzrostu.

Gmina Klembów wpisuje się w OSI miejski obszar funkcjonalny Warszawy (OSI MOF Warszawy), który pełni rolę ośrodka metropolitalnego o znaczeniu europejskim. Miasta i ich obszary funkcjonalne pełnią rolę biegunów wzrostu w województwie. W strategii rozwoju województwa wskazano na współpracę w ramach MOF, która obejmuje w szczególności:

- uporządkowanie gospodarki przestrzennej i przywrócenie ładu przestrzennego;
- rozwój efektywnego systemu transportowego opartego na transporcie zbiorowym i niezmotoryzowanym;
- poprawę jakości powietrza;
- zwiększenie efektywności i dostępności do usług publicznych.

Rysunek 1. OSI bieguny wzrostu wskazane w strategii rozwoju województwa, z uwzględnieniem położenia gminy Klembów

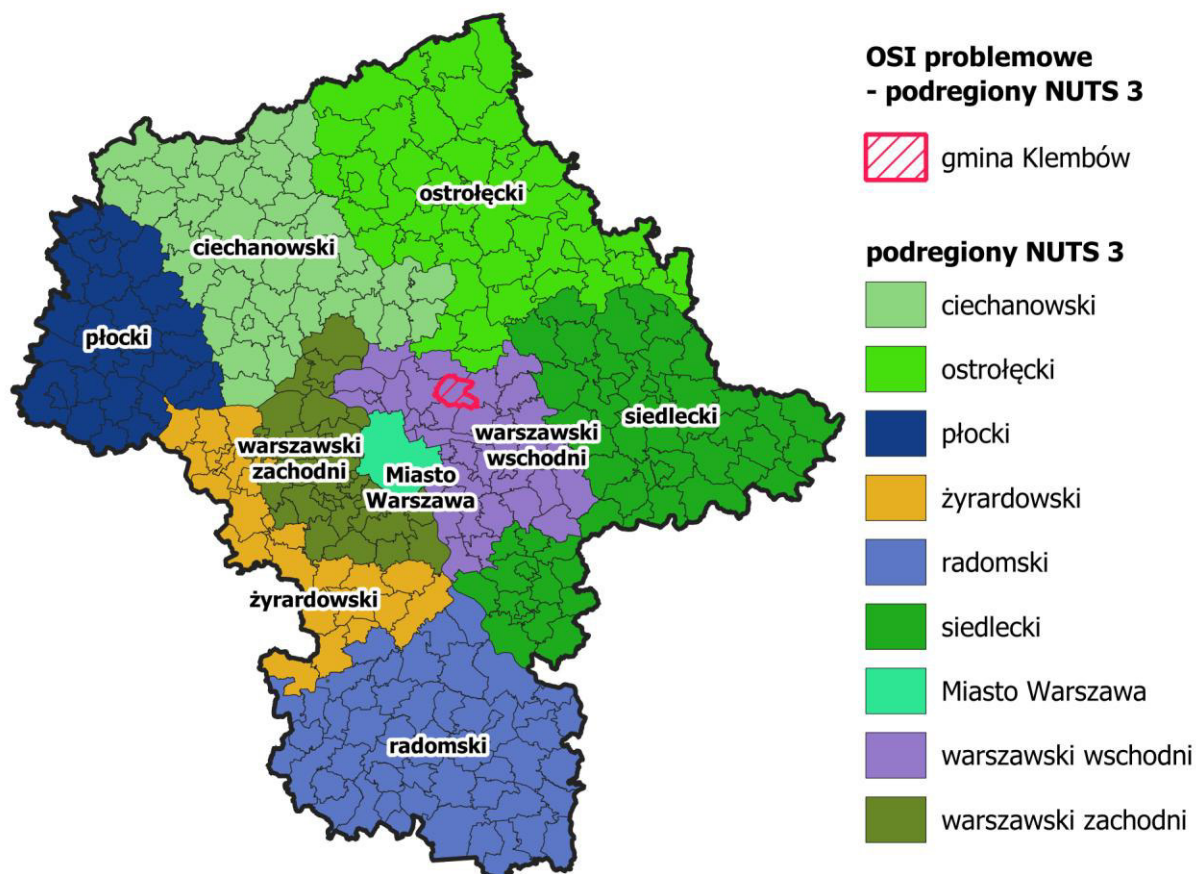
źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze

Pomimo silnych powiązań funkcjonalnych pomiędzy gminami tworzącymi MOF Warszawy, istnieje duże zróżnicowanie pod względem rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego gmin. Z uwagi na występujące dysproporcje MOF Warszawy, Gmina Klembów, wpisuje się również w typ problemowy OSI warszawsko-wschodni obszar strategicznej interwencji. Działania zaplanowane w OSI warszawsko-wschodnim koncentrują się na:

- wsparciu rozwoju społeczno-gospodarczego (poprzez m.in.: aktywizację osób bezrobotnych, rozwój oferty inwestycyjnej, poprawę jakości infrastruktury turystycznej);
- poprawie dostępności do infrastruktury komunalnej i usług społecznych (poprzez m.in.: rozbudowę infrastruktury komunalnej, rozwój zintegrowanego transportu zbiorowego, rozwój sieci tras pieszo-rowerowych, poprawę dostępności do usług z zakresu zdrowia, edukacji, pomocy społecznej itp.).

Rysunek 2. OSI problemowe, wskazane w strategii rozwoju województwa, z uwzględnieniem położenia gminy Klembów

źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze

5.3. Misja i wizja

Wizja i misja rozwoju stanowią kluczowe elementy długofalowego planowania strategicznego gminy Klembów. Określają one nie tylko aspiracje władz lokalnych i mieszkańców oraz wszystkich interesariuszy procesu, ale również wyznaczają kierunki działań podejmowanych w celu poprawy jakości życia oraz zapewnienia zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego.

Wizja rozwoju gminy przedstawia jej pożądany obraz w przyszłości – stan do którego dąży się poprzez planowanie i wdrażanie konkretnych działań, które zaprezentowano w przedmiotowym dokumencie. Z kolei misja określa podstawowy – nadrzędny cel rozwojowy gminy jako wspólnoty samorządowej, ale także sposób realizacji zadań publicznych w oparciu o lokalne zasoby, potrzeby i wyzwania.

W niniejszym rozdziale zaprezentowano wizję i misję rozwoju gminy, które stanowią punkt wyjścia do stworzenia schematu i zakresu interwencji.

MISJA

GMINY KLEMBÓW

Celem nadrzędnym jest rozwój osiedleńczy przy zachowaniu spójnego, zielono-sielskiego charakteru gminy oraz podniesienie jakości życia i usług w gminie, w tym stopniowego kreowania oferty spędzania wolnego czasu skierowanej do mieszkańców i odpowiadającej ich rosnącym potrzebom. Misja skupiona jest na zrównoważonym rozwoju terytorialnym całej gminy i systematycznym rozwijaniu i przygotowaniu gminy do przyjęcia i osiedlania się nowych mieszkańców, których liczba z roku na rok wzrasta.

WIZJA GMINY KLEMBÓW

GINA KLEMBÓW - MIEJSCE DOBRE DO ŻYCIA

Gmina Klembów w 2035 r. ma być miejscem atrakcyjnym, dobrym do życia, wychodzącym naprzeciw oczekiwaniom obecnych, jak i nowych mieszkańców.

W kontekście prognozowanego wzrostu liczby mieszkańców, gmina przewiduje rozbudowę infrastruktury oraz rozwijanie się w sposób zrównoważony, który będzie wspierał integrację nowych mieszkańców oraz poprawę jakości życia.

Jak będzie wyglądać gmina Klembów w 2035 roku?

W wyniku realizacji założeń strategii, gmina Klembów będzie:

- Gminą atrakcyjną osiedleńczo, zachowującą zielony i sielski charakter, przy jednoczesnym utrzymaniu wysokich walorów środowiskowych związanych m.in. z najstarszym rezerwatem przyrody na Mazowszu – rezerwatem „Dębina”
- Zapewniać dostęp do wysokiej jakości usług oraz oferty czasu wolnego skierowanej do różnych grup mieszkańców
- Gminą pozbawioną deficytów infrastrukturalnych
- Sprzyjać wypoczynkowi i rekreacji m.in. dzięki rozwiniętej sieci ścieżek rowerowych łączących wszystkie miejscowości
- Gminą bezpieczną, przyciągającą mieszkańców, w tym rodziny z dziećmi
- Rozwijać się w sposób zrównoważony, z zachowaniem ładu przestrzennego i transformacją w gminę osadniczą poprzez rozwój zabudowy mieszkaniowej - jednorodzinnej
- Posiadać rozpoznawalną markę Klembów
- Oferować atrakcyjne warunki do osiedlania się
- Charakteryzować się wysokim rozwojem przedsiębiorczości wśród mieszkańców

5.4. Cele strategiczne i kierunki działań

Zaplanowane cele strategiczne i kierunki działania skoncentrowane są na kontynuacji dotychczasowego kierunku rozwoju, przy jednoczesnym dostosowaniu do zmieniających się obecnie uwarunkowań, jak również w odniesieniu do deficytów, wyzwań i problemów zidentyfikowanych w trakcie diagnozy oraz przeprowadzonych spotkań warsztatowych i badań ankietowych.

Cele strategii sformułowano w podziale na cztery sfery planowania strategicznego: społeczną, przestrzenną, gospodarczą i klimatyczno-środowiskową. Mimo wyodrębnienia i przyporządkowania celów do poszczególnych sfer należy mieć na uwadze, że są one ze sobą powiązane, wzajemnie się przenikają, uzupełniają, a efekty realizacji jednego z nich wzmacniają i umożliwiają rozwój innego obszaru. Każda z nich pełni odrębną funkcję, ale żadna nie może funkcjonować w oderwaniu od pozostałych, co wskazuje na kompleksowość zaplanowanych działań.

Aby zaplanowane działania w ramach sfery społecznej i gospodarczej mogłyby być skutecznie realizowane, kluczowe jest odpowiednie zaplecze infrastrukturalne i przestrzenne. Ponadto w celu rozwoju gospodarczego oprócz potencjału i infrastruktury technicznej, kluczowy jest potencjał społeczny i zasoby kapitału ludzkiego. Nie mniej istotna jest sfera klimatyczno-środowiskowa, która stanowi fundament dla długofalowej trwałości wszystkich działań.

Zrównoważone gospodarowanie zasobami, ochrona środowiska, czy adaptacja do zmian klimatu i rozwój zielonej infrastruktury to warunki konieczne dla zapewnienia bezpiecznego oraz zdrowego życia społeczności, jak również przyciągania inwestycji i rozwoju gospodarczego.

Dlatego skuteczne planowanie strategiczne gminy Klembów powinno być oparte na zintegrowanym podejściu, co gwarantuje spójny, zrównoważony i długotrwały rozwój lokalny.

Kluczowe z punktu widzenia planowania interwencji w gminie Klembów jest uwzględnienie uwarunkowań rozwojowych, okoliczności oraz czynników, które wpływają na kształtowanie się sytuacji w gminie.

Poniżej w sposób syntetyczny zestawiono najważniejsze czynniki mające wpływ na rozwój gminy Klembów:

- Odnotowywany i prognozowany wzrost liczby ludności;
- Niższa dynamika starzenia się społeczeństwa;
- Wysoka pozycja w rankingu „Gmina dobra do życia”;
- Wysoka wartość wskaźnika salda migracji;
- Odczuwalne skutki społeczno-gospodarcze i przestrzenne, postępującej suburbanizacji Warszawy oraz silne powiązania funkcjonalne z miastem stołecznym;
- Stopniowy zanik rolnictwa w gospodarce, transformacja gminy i łączenie funkcji rolniczej z mieszkaniową;
- Zmniejszające się zapotrzebowanie na pomoc społeczną;
- Potencjał do rozwoju turystyki (weekendowej, krajoznawczej, rowerowej);
- Rozwój i rozbudowa zasobu mieszkaniowego w gminie, tworzenie oferty terenów mieszkaniowych dla osób wyprowadzających się poza miasto;
- Zwiększone zapotrzebowanie na rozbudowę zabudowy jednorodzinnej, stopniowe stawanie się „sypialnią” Warszawy;
- Walory przyrodnicze i krajobrazowe – występowanie obszarów chronionych w tym najstarszego na Mazowszu rezerwatu przyrody „Dębina”;
- Silne zagrożenie suszą i ryzyko wystąpienia powodzi, ze strony rzeki Rządza;
- Dobra dostępność komunikacyjna i przebieg ważnych szlaków komunikacyjnych (droga ekspresowa S8, drogi wojewódzkie nr 634 i 636 oraz linii kolejowych nr 6, 10 i 13);
- Wypieranie zabudowy zagrodowej i zastępowanie zabudową mieszkaniową jednorodzinną;
- Zaburzenie pierwotnych układów ruralistycznych i rozproszenie, wskutek rozwoju zabudowy i urbanizację dotychczas niezabudowanych terenów.

Schemat założeń planistycznych oraz kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych

Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenna	Sfera klimatyczno-środowiskowa
Cel strategiczny 1. Wysoka jakość życia mieszkańców poprzez rozwój edukacji, integrację społeczną i dostępne usługi publiczne	Cel strategiczny 2. Zrównoważony rozwój lokalnej gospodarki oparty na przedsiębiorczości, innowacyjnych usługach i promocji potencjału gminy	Cel strategiczny 3. Nowoczesna i dostępna infrastruktura techniczna i transportowa wspierająca harmonijny rozwój przestrzenny gminy	Cel strategiczny 4. Gmina przyjazna środowisku – adaptacja do zmian klimatu i ochrona zasobów przyrodniczych
Kierunek działania 1.1 Nowoczesna i dostępna edukacja oraz atrakcyjna przestrzeń do nauki i rozwoju	Kierunek działania 2.1 Zrównoważony rozwój gospodarczy	Kierunek działania 3.1 Wydajna i efektywna infrastruktura techniczna	Kierunek działania 4.1 Poprawa jakości środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatycznym
Kierunek działania 1.2 Inwestycje w infrastrukturę społeczną i ofertę kulturalno-rekreacyjną		Kierunek działania 3.2 Zintegrowany rozwój sieci drogowej i rowerowej wraz z poprawą dostępności i bezpieczeństwa transportowego	
Kierunek działania 1.3 Wzmacnianie zaangażowania społecznego		Kierunek działania 3.3 Zintegrowane zarządzanie przestrzenią gminy	
Kierunek działania 1.4 Systemowe wsparcie mieszkańców poprzez wzmacnianie dostępności i jakości usług społecznych, zdrowotnych			
Kierunek działania 1.5 Tworzenie atrakcyjnych warunków do zamieszkania i rozwój mieszkalnictwa			

Sfera społeczna

<div data-bbox="162 353 663 425" data-label="Section-Header"> <h3>Sfera społeczna</h3> </div> <div data-bbox="188 468 643 591" data-label="Text"> <p>Cel strategiczny 1. Wysoka jakość życia mieszkańców poprzez rozwój edukacji, integrację społeczną i dostępne usługi publiczne</p> </div> <div data-bbox="205 663 627 754" data-label="Text"> <p>Kierunek działania 1.1 Nowoczesna i dostępna edukacja oraz atrakcyjna przestrzeń do nauki i rozwoju</p> </div>	<ul style="list-style-type: none"> • Utrzymanie wysokiej jakości nauczania i podnoszenie standardu bazy edukacyjnej, w celu zwiększenia komfortu nauki; • Rozbudowa placówek edukacyjnych i zwiększenie liczby miejsc w szkołach i przedszkolach; • Zwiększenie poziomu współpracy między samorządami szkolnymi; • Prowadzenie działań na rzecz wzmacniania kompetencji kadry nauczycielskiej; • Poszerzenie katalogu zajęć dodatkowych w placówkach oświatowych, w tym kół zainteresowań, kół sportowych; • Budowa żłobka; • Zwiększenie oferty w zakresie m.in. wczesnego wspomaganie, zajęć integracji sensorycznej, logopedii
<div data-bbox="162 1182 663 1254" data-label="Section-Header"> <h3>Sfera społeczna</h3> </div> <div data-bbox="185 1294 643 1420" data-label="Text"> <p>Cel strategiczny 1. Wysoka jakość życia mieszkańców poprzez rozwój edukacji, integrację społeczną i dostępne usługi publiczne</p> </div> <div data-bbox="173 1491 654 1583" data-label="Text"> <p>Kierunek działania 1.2 Inwestycje w infrastrukturę społeczną i ofertę kulturalno-rekreacyjną</p> </div>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa budynku Gminnego Ośrodka Kultury; • Budowa/rozbudowa Urzędu Gminy w Klembowie i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej; • Poprawa dostępności oferty rekreacyjnej dla mieszkańców i turystów; • Stworzenie atrakcyjnych miejsc i przestrzeni do spędzania czasu wolnego, rekreacji i wypoczynku; • Wykorzystanie potencjału świetlic, ich doposażenie w celu zwiększenia atrakcyjności oferty czasu wolnego; • Organizacja sportowych wydarzeń międzyszkolnych, aktywizujących i integrujących uczniów; • Promocja cyklicznych imprez m.in. Gminnych Dożynek; • Wsparcie działalności i rozwijanie oferty Gminnego Ośrodka Kultury i Gminnej Biblioteki Publicznej, Centrum Integracyjno - Kulturalnego w Pasku oraz świetlic wiejskich czy Klubu Mieszkańców w Krzywicy; • Prowadzenie działań na rzecz budowy świetlic na terenie gminy; • Rozszerzenie oferty instytucji kultury i organizacja wydarzeń w odniesieniu do rosnących oczekiwań mieszkańców.

<p>Sfera społeczna</p> <p>Cel strategiczny 1. Wysoka jakość życia mieszkańców poprzez rozwój edukacji, integrację społeczną i dostępne usługi publiczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie działań na rzecz zwiększenia poziomu uczestnictwa mieszkańców w proponowanych przez instytucje i organizacje aktywnościach; • Kontynuowanie realizacji Szkolnego Budżetu Obywatelskiego; • Promocja i zachęcanie mieszkańców do zaangażowania w fundusz sołecki; • Wzmacnianie tożsamości lokalnej; • Rozwój społeczeństwa obywatelskiego- wspieranie organizacji pozarządowych, wolontariatu, kół gospodyń wiejskich i grup pasjonatów; • Działania na rzecz integracji mieszkańców i zwiększenia poziomu zaangażowania w sprawy gminy.
<p>Kierunek działania 1.3 Wzmacnianie zaangażowania społecznego</p>	
<p>Sfera społeczna</p> <p>Cel strategiczny 1. Wysoka jakość życia mieszkańców poprzez rozwój edukacji, integrację społeczną i dostępne usługi publiczne</p> <p>Kierunek działania 1.4 Systemowe wsparcie mieszkańców poprzez wzmacnianie dostępności i jakości usług społecznych, zdrowotnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój usług opiekuńczych dla osób starszych oraz mieszkańców z niepełnosprawnościami poprzez m.in.: stworzenie dziennego domu pobytu dla osób starszych, budowę centrum opiekuńczo-mieszkalnego; • Zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych, zdrowotnych i edukacyjnych osobom ze szczególnymi potrzebami; • Deinstytucjonalizacja usług społecznych; • Rozwój i popularyzacja usług opiekuńczych i usług asystenckich oraz opieki wytchnieniowej; • Rozwój infrastruktury i poprawa dostępu do usług opieki zdrowotnej; • Współpraca z innymi samorządami (sąsiednimi gminami oraz powiatem wołomińskim) w ramach zapewnienia wsparcia osobom z niepełnosprawnościami; • Zapewnienie mieszkańcom dostępu do poradnictwa specjalistycznego (m.in. psychologa); • Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, grupami nieformalnymi i liderami społeczności lokalnych, w tym promocja wolontariatu; • Propagowanie aktywnego i zdrowego stylu życia, w szczególności wśród seniorów; • Rozwój i profesjonalizacja usług Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Centrum Usług Wspólnych oraz Klubu Integracji Społecznej ora Klubu Senior+.

<p>Sfera społeczna</p> <p>Cel strategiczny 1. Wysoka jakość życia mieszkańców poprzez rozwój edukacji, integrację społeczną i dostępne usługi publiczne</p> <p>Kierunek działania 1.5 Tworzenie atrakcyjnych warunków do zamieszkania i rozwój mieszkalnictwa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie mieszkań wspomaganych i treningowych; • Tworzenie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego; • Kontynuacja akcji promujących gminę i zachęcających do osiedlania się i meldowania m.in. promocja meldunkowa; • Kształtowanie nowoczesnych (ekonomicznych, ekologicznych, z dostępem do komunikacji, usług i infrastruktury społecznej), terenów mieszkaniowych jako realizacja zapotrzebowania na mieszkalnictwo w skali metropolii warszawskiej.
<p>Sfera gospodarcza</p> <p>Cel strategiczny 2. Zrównoważony rozwój lokalnej gospodarki oparty na przedsiębiorczości, innowacyjnych usługach i promocji potencjału gminy</p> <p>Kierunek działania 2.1 Zrównoważony rozwój gospodarczy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa stref aktywności gospodarczej i wydzielenie stref usługowo-gospodarczych przy głównych drogach; • Prowadzenie działań na rzecz pozyskania nowych inwestorów; • Wzmacnianie poziomu przedsiębiorczości wśród mieszkańców; • Przeciwdziałanie bezrobociu i integracja oraz reintegracja zawodowa; • Wzmocnienie funkcji i rozwój oferty usługowej; • Wdrożenie i rozwój e-administracji, zwiększenie możliwości załatwienia spraw drogą elektroniczną; • Rozbudowa/budowa budynku Urzędu Gminy i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej; • Kreowanie marki Klembów i promocja w oparciu o walory przyrodnicze (najstarszy rezerwat w województwie mazowieckim) oraz kulturowe – zabytki (Zabytkowy pałac w Woli Rasztowskiej, Dom Św. Faustyny w Ostrówku); • Promocja lokalnej przedsiębiorczości i produktów lokalnych m.in. miodu w ramach gminnej pasieki „Klembowskie Pszczółki”; • Prowadzenie działań na rzecz wzmocnienia powiązań terenów gminy z miastami Wołominem i Warszawą, jako ośrodkami obsługi ponadlokalnej; • Promowanie lokalnych, naturalnych i ekologicznych wyrobów rolno-spożywczych.

Sfera przestrzenna

<div>Sfera przestrzenna</div> <p>Cel strategiczny 3. Nowoczesna i dostępna infrastruktura techniczna i transportowa wspierająca harmonijny rozwój przestrzenny gminy</p> <p>Kierunek działania 3.1 Wydajna i efektywna infrastruktura techniczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej; • Budowa oczyszczalni ścieków w Rasztowie; • Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Klembowie; • Modernizacja sieci energetycznej; • Rozbudowa i budowa nowych odcinków sieci gazowej i sieci wodociągowej; • Poprawa dostępu do Internetu na terenie gminy; • Stałe podnoszenie jakości systemu zbierania i utylizacji odpadów; • Działania monitoringowe na terenach zagrożonych powstaniem dzikich wysypisk śmieci; • Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie segregacji odpadów; • Rozwój niebiesko-zielonej infrastruktury, w tym tworzenie nowych terenów zielonych.
<div>Sfera przestrzenna</div> <p>Cel strategiczny 3. Nowoczesna i dostępna infrastruktura techniczna i transportowa wspierająca harmonijny rozwój przestrzenny gminy</p> <p>Kierunek działania 3.2 Zintegrowany rozwój sieci drogowej i rowerowej wraz z poprawą dostępności i bezpieczeństwa transportowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i stworzenie zintegrowanego systemu ścieżek oraz wdrożenie wojewódzkich standardów infrastruktury rowerowej; • Rozbudowa i modernizacja dróg gminnych; • Rozwój, modernizacja oraz wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne; • Modernizacja i budowa chodników; • Udoskonalenie komunikacji wewnątrzgminnej i rozwój transportu publicznego; • Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa ruchu drogowego; • Prowadzenie działań lobbingowych na rzecz ujednolicenia polityki biletowej metropolii warszawskiej; • Zacieśnienie współpracy w ramach ZIT w kontekście inwestycji transportowych; • Lobbing i współpraca na rzecz rozbudowy linii kolei pasażerskich na trasie Tłuszcz-Radzymin-Legionowo; • Budowa parkingów P&R.

<p>Sfera przestrzenna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie i uchwalenie planu ogólnego; • Aktualizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego; • Prowadzenie inwestycji w celu nadania centrum Klembowa funkcji centrum administracyjnego, usługowego i kulturowego gminy; • Rozwój terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową; • Wspieranie działań w zakresie poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego; • Rozbudowa sieci monitoringu na terenie gminy; • Poprawa dostępności obiektów i przestrzeni dla osób ze szczególnymi potrzebami wraz z likwidacją barier architektonicznych; • Budowa i modernizacja placów zabaw oraz miejsc spędzania wolnego czasu; • Doposażanie przestrzeni publicznych w obiekty małej architektury; • Zagospodarowanie przestrzeni parku w Ostrówku; • Ochrona przed nadmierną zabudową terenów otwartych; • Zrównoważony rozwój poszczególnych sołectw i minimalizowanie dysproporcji rozwojowych.
<p>Cel strategiczny 3. Nowoczesna i dostępna infrastruktura techniczna i transportowa wspierająca harmonijny rozwój przestrzenny gminy</p>	
<p>Kierunek działania 3.3 Zintegrowane zarządzanie przestrzenią gminy</p>	

Sfera klimatyczno-środowiskowa

Sfera klimatyczno-środowiskowa

Cel strategiczny 4.
Gmina przyjazna środowisku –
adaptacja do zmian klimatu i ochrona
zasobów przyrodniczych

Kierunek działania 4.1
 Poprawa jakości środowiska
 i przeciwdziałanie zmianom
 klimatycznym

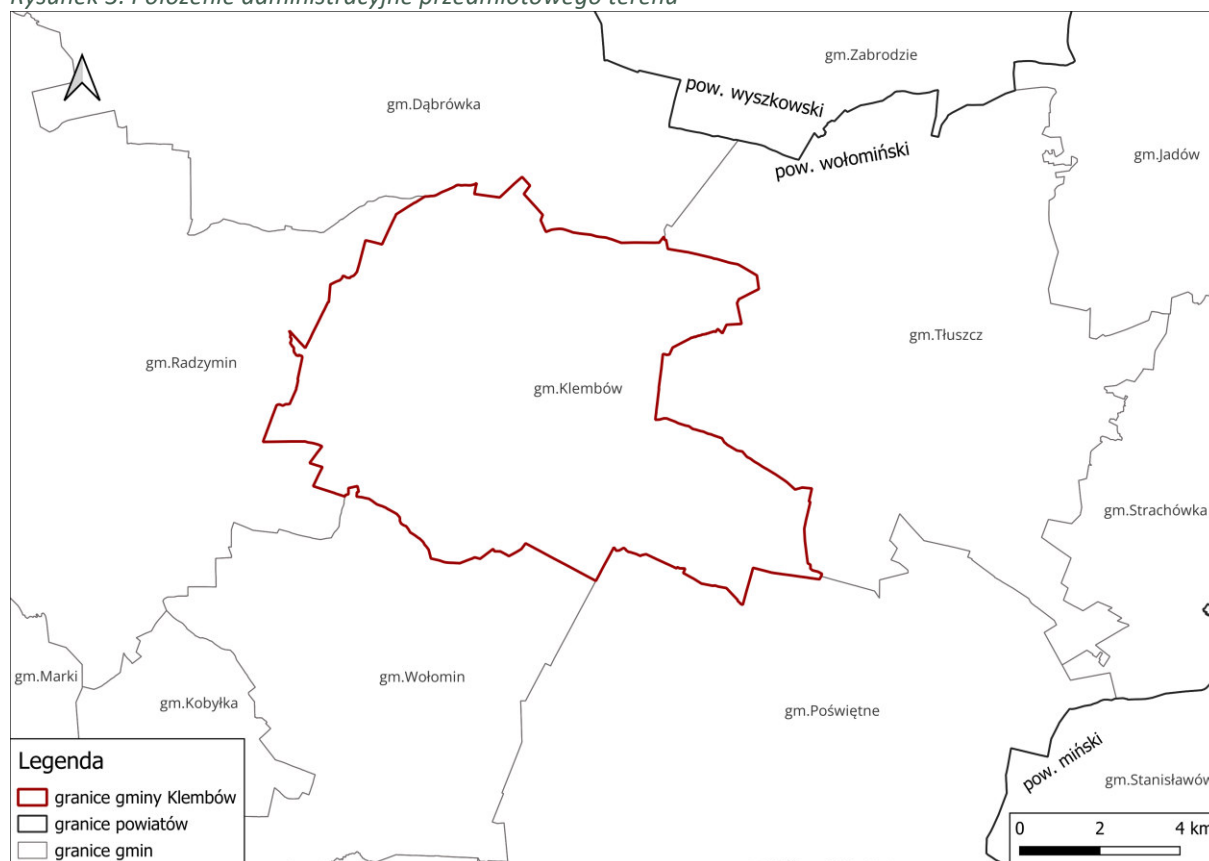
- Prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza;
- Wsparcie mieszkańców w zakresie wymiany źródeł ciepła;
- Przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym i adaptacja do zmian klimatu;
- Rozwój i zwiększenie powierzchni terenów zielonych;
- Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej i budynków prywatnych;
- Rozwój i zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- Racjonalne udostępnienia terenów cennych przyrodniczo;
- Utrzymanie i wzmacnianie potencjału przyrodniczego i krajobrazowego wszystkich obszarów chronionych i cennych przyrodniczo;
- Utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych;
- Zapobieganie procesom degradacji środowiska przez urbanizację;
- Modernizacja i budowa obiektów małej retencji;
- Wzmacnianie świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych wśród mieszkańców, poprzez prowadzenie działań edukacyjnych.

6. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska na terenie gminy Klembów

6.1. Charakterystyka przedmiotowego obszaru

Gmina Klembów jest położona w centralnej części województwa mazowieckiego i powiatu wołomińskiego. Gmina leży w odległości 28 km od Warszawy i znajduje się w strefie jej wpływów. Powierzchnia gminy wynosi 8 570 ha i graniczy z następującymi gminami: od wschodu z gminą Tłuszcz, od zachodu z gminą Radzymin, od północy z gminą Dąbrówka, od południa z gminami Poświętne oraz Wołomin.³

Rysunek 3. Położenie administracyjne przedmiotowego terenu

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Geoserwisu

³ Prognoza Oddziaływania na Środowisko projektu Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Klembów.

6.2. Istniejący stan środowiska

6.2.1. Jakość powietrza

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa mazowieckiego wyznaczono 4 strefy:

- aglomeracja warszawska – PL1401;
- miasto Płock – PL1402;
- miasto Radom – PL1403;
- strefa mazowiecka – PL1404.

Przedmiotowy obszar leży w strefie mazowieckiej (PL1404).

Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, była prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2024 r. poz. 870). Są to równocześnie substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu) i w dyrektywach UE (2008/50/WE i 2004/107/WE) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:

• dwutlenek siarki SO ₂ ;	• pył zawieszony PM _{2.5} ;
• dwutlenek azotu NO ₂ ;	• ołów Pb w PM ₁₀ ;
• tlenek węgla CO;	• arsen As w PM ₁₀ ;
• benzen C ₆ H ₆ ;	• kadm Cd w PM ₁₀ ;
• ozon O ₃ ;	• nikiel Ni w PM ₁₀ ;
• pył zawieszony PM ₁₀ ;	• benzo(a)piren B(a)P w PM ₁₀ .

W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x, ozon O₃.

- dwutlenek siarki SO₂;
- tlenki azotu NO_x
- ozon O₃.

Wynik oceny i klasyfikacji strefy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie strefy - zwykle w rejonach o najwyższym stopniu zanieczyszczenia daną substancją. Uzyskany wynik przekłada się na określone wymagania w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Poniżej zestawiono klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza:

- **Klasa A** - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego,
- **Klasa C** - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy,
- **Klasa D1** - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu),
- **Klasa D2** - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).

Tabela 4. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza

Poziom stężeń	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom dopuszczalny			
nie przekracza poziomu dopuszczalnego ¹	ochrona zdrowia ludzi: dwutlenek siarki SO ₂ , dwutlenek azotu NO ₂ , tlenek węgla CO, benzen C ₆ H ₆ , pył PM10, pył PM2.5 ² ołów Pb (zawartość w PM10)	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego ¹	ochrona roślin: dwutlenek siarki SO ₂ tlenki azotu NO _x -	C	<ul style="list-style-type: none"> - określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom docelowy			
nie przekracza poziomu docelowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego

Poziom stężenia	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
powyżej poziomu docelowego	ozon O ₃ ochrona zdrowia ludzi arsen As (zawartość w PM10), kadm Cd (zawartość w PM10), nikiel Ni (zawartość w PM10), benzo(a)piren B(a)P (zawartość w PM10)	C	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu
W przypadku, gdy dla ozonu określony jest poziom celu długoterminowego			
nieprzekraczający poziomu celu długoterminowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin	D1	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego
powyżej poziomu celu długoterminowego	ozon O ₃	D2	- dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego

¹ z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu MŚ w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

² W przypadku pyłu zawieszonego PM_{2,5}, w roku 2024 obowiązuje poziom dopuszczalny II faza, przy ocenie którego stosuje się dotychczasowe oznaczenie klas: A1 i C1.

źródło: Na podstawie Rocznej oceny jakości powietrza w województwie mazowieckim raport wojewódzki za rok 2024

Roczna ocena została wykonana zgodnie z obowiązującymi zasadami, bazującymi na przepisach prawnych. Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów. Klasyfikacji dokonano dla czterech stref na terenie województwa mazowieckiego.

W 2024 r. w ramach systemu PMŚ na terenie województwa mazowieckiego funkcjonowało ogółem 24 stacji pomiarowych oraz 111 stanowisk pomiarowych. Lokalizacja stacji jest z reguły niezmienna, zależna przede wszystkim od wyników wykonywanej co 5 lat oceny jakości powietrza, której celem jest ustalenie odpowiedniego sposobu wykonywania rocznych ocen jakości powietrza zgodnie z art. 88 ust. 2. ustawy Poś. Prowadzenie badań w stałych lokalizacjach daje możliwość obserwowania zmian jakości powietrza w wieloletnim.

Na terenie gminy Klembów w 2024 roku nie znajdował się żaden punkt pomiarowy. Najbliższą stacją dla przedmiotowej gminy, były stacje zlokalizowane w Warszawie (ul. Kondratowicza) oraz w Warszawie przy IMGW.⁴

⁴ źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim raport wojewódzki za rok 2024.

W latach 2022-2024 roku dla strefy mazowieckiej przeprowadzono ocenę roczną pod kątem zdrowia. Wyniki przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 5. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2022-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy mazowieckiej

Strefa mazowiecka	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5 ²⁾
2022	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1
2023	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1
2024	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefa uzyskała klasę A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim, raport wojewódzki za rok 2024, Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim, raport wojewódzki za rok 2023, Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim, raport wojewódzki za rok 2022

W latach 2022-2024 roku dla strefy mazowieckiej przeprowadzono również ocenę roczną pod kątem ochrony roślin. Wyniki przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 6. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Strefa mazowiecka	Symbol klasy wynikowej		
	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
2022	A	A	A
2023	A	A	A
2024	A	A	A

¹⁾ Dla ozonu wg poziomu celu długoterminowego, strefa mazowiecka otrzymała klasę D2

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim, raport wojewódzki za rok 2024, Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim, raport wojewódzki za rok 2023, Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim, raport wojewódzki za rok 2022

W podsumowaniu raportu za rok 2024 stwierdzono:⁵

Podstawowym celem oceny poziomów substancji w powietrzu zgodnie z art. 89 ustawy - Prawo ochrony środowiska jest dokonanie klasyfikacji stref, dającej podstawę do zaplanowania działań na rzecz poprawy jakości powietrza w strefach, w których są przekraczane wartości kryterialne określone dla ochrony zdrowia ludzi lub ochrony roślin.

Na podstawie klasyfikacji stref województwa mazowieckiego za rok 2024 stwierdzono potrzebę realizacji działań naprawczych mających na celu poprawę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi w jednej strefie – strefie mazowieckiej. Strefa ta została zakwalifikowana do klasy C ze względu na przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10.

⁵ Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim, raport wojewódzki za rok 2024

Ponadto, w 2024 roku, na obszarze wszystkich stref województwa mazowieckiego przekroczony został poziom celu długoterminowego dla ozonu ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz w strefie mazowieckiej ze względu na ochronę roślin, w wyniku czego strefy otrzymały klasę D2. Poziom celu długoterminowego, zgodnie z przepisami prawa, powinien być dotrzymany od 2020 roku.

Dla pozostałych zanieczyszczeń tj. dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, tlenków azotu, ozonu, pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz ołowiu, arsenu, kadmu i niklu w pyłe zawieszonym PM₁₀ odpowiednio poziomy dopuszczalne lub docelowe na terenie wszystkich stref województwa mazowieckiego zostały dotzymane. Strefy w ocenie uzyskały klasę A.

Klasyfikacji stref dokonano na podstawie pomiarów wykonanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2024 r. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ oraz obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla ozonu w powietrzu został wskazany na podstawie metody obiektywnego szacowania opartej o wyniki matematycznego modelowania transportu i przemian substancji w powietrzu wykonanego przez IOŚ-PIB.

Rok 2024 był drugim rokiem, po roku 2023, w którym dotrzymany został poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM₁₀. Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM₁₀ w roku 2021 został przekroczony na terenie dwóch stref – aglomeracji warszawskiej i strefy mazowieckiej; w roku 2022 już tylko na terenie aglomeracji warszawskiej. Ostatnim rokiem, w którym wystąpiło przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} fazy II był rok 2021. Wtedy na obszarze województwa mazowieckiego przekroczenie wystąpiło w trzech strefach - aglomeracji warszawskiej, mieście Radom i strefie mazowieckiej. W latach 2022 - 2024 poziom ten nie był przekroczony w żadnej strefie. Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} fazy I nie jest przekraczany od roku 2019.

W roku 2024 nie został dotrzymany poziom docelowy benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀ w strefie mazowieckiej, w pozostałych trzech strefach parametr ten był dotrzymany. W 2021 roku przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀ zarejestrowano w trzech strefach, przekroczenie nie wystąpiło jedynie w strefie miasto Płock; w roku 2022 r. w dwóch strefach (miasto Radom i strefa mazowiecka); w rok 2023 dotrzymany został poziom docelowy tego zanieczyszczenia we wszystkich strefach. Wysokie wartości stężeń benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ rejestrowano w okresach grzewczych (styczeń-marzec, październik-grudzień).

Poziom dopuszczalny dla dwutlenku siarki w roku 2024, podobnie jak w roku 2023, został dotrzymany. Najwyższe stężenia tego zanieczyszczenia występowały na stacji w Białej, sporadycznie notowane były

epizody podwyższonych stężeń tego zanieczyszczenia, co było związane najprawdopodobniej z emisjami ze strefy przemysłowej znajdującej się w północno-zachodniej części miasta Płock.

W roku 2024 we wszystkich strefach województwa został dotrzymany średnioroczny poziom dopuszczalny dla dwutlenku azotu. W latach 2021 - 2023 przekroczenie wystąpiło w centrum aglomeracji warszawskiej, było ono efektem intensywnego ruchu samochodowego. Przekroczenie występowało na stacji oddziaływania transportu zlokalizowanej w Warszawie przy al. Niepodległości. Obniżenie stężeń dwutlenku azotu może być wynikiem zarówno korzystnych warunków pogodowych, jak i obniżenia emisji tlenków azotu związanej ze stopniową wymianą samochodów na mniej emisyjne oraz wprowadzeniem od lipca 2024 r. w Warszawie strefy czystego transportu, obejmującej większość dzielnicy Śródmieścia i fragmenty otaczających ją dzielnic.

W ostatnim dziesięcioleciu można zauważyć stopniową poprawę jakości powietrza zwłaszcza w odniesieniu do zanieczyszczeń pyłowych. Poprawa jakości powietrza w roku 2024 jest wypadkową działań na rzecz ochrony powietrza wynikających m.in. z realizacji programu ochrony powietrza dla województwa mazowieckiego i uchwały antysmogowej oraz bardzo korzystnych warunków meteorologicznych. Cieplesze, w porównaniu do wielolecia, miesiące zimowe skutkowały mniejszymi emisjami zanieczyszczeń do powietrza, zwłaszcza z indywidualnych źródeł grzewczych. Jednocześnie, wystąpienie w miesiącach zimowych (styczniu i lutym) opadów przewyższających normy wieloletnie oraz częstsze występowanie okresów wietrznych, skutkowało niższymi niż w latach wcześniejszych stężeniami zanieczyszczeń.

Działania w zakresie poprawy jakości powietrza w województwie mazowieckim są realizowane w oparciu o programy ochrony powietrza. Obecnie na terenie województwa m.in. obowiązują:

- uchwała nr 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 21 listopada 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu,
- uchwała nr 134/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 11 lipca 2023 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny dwutlenku siarki w powietrzu.

Programy te są dokumentami, które wskazują istotne przyczyny wystąpienia przekroczeń norm jakości powietrza oraz określają działania, których wdrożenie ma na celu poprawę jakości powietrza.

Oceny jakości powietrza wykonywane są w odniesieniu do substancji, dla których określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych, docelowych i celu długoterminowego

w powietrzu. Na terenie gminy Klembów wartości stężeń średniorocznych substancji w powietrzu wyniosły:

Tabela 7. Wyniki stężeń zanieczyszczeń w powietrzu na terenie gminy Klembów na lata 2022-2024

substancja/rok	jedn.	2022	2023	2024
Dwutlenek azotu - nr CAS 10102-44-0	µg/m ³	8 – 11	9 – 11	9 – 12
Dwutlenek siarki - nr CAS 7446-09-5*	µg/m ³	3	3	3
Pył zawieszony PM10:	µg/m ³	18 – 22	17 – 19	18 – 20
Pył zawieszony PM2,5:	µg/m ³	13 – 15	12 – 13	11 – 13
Benzen - nr CAS 71-43-2	µg/m ³	0,6 – 1	0,5 – 1	0,6 – 1
Ołów - nr CAS 7439-92-1**	µg/m ³	0,003 – 0,005	0,002 – 0,004	0,002 – 0,004
Tlenek węgla - nr CAS 630-08-0***	µg/m ³	260 – 380	230 – 360	230 – 280
Arsen - nr CAS 7440-38-2****	ng/m ³	0,3 – 0,6	0,5	0,5
Kadm - nr CAS 7440-43-9****	ng/m ³	0,05 – 0,1	0,05 – 0,1	0,05 – 0,1
Nikiel - nr CAS 7440-02-0****	ng/m ³	0,4 – 0,7	0,4 – 0,7	0,5 – 0,9
Benzo(a)piren - nr CAS 50-32-8*****	ng/m ³	0,4 – 2	0,4 – 1	0,5 – 1

* Poziom dopuszczalny jako wartość średnioroczna dla SO₂ jest określony w polskim prawie jedynie pod kątem ochrony roślin, co oznacza, że norma ta nie dotyczy stref będących aglomeracjami lub miastami, o których mowa w ustawie Prawo ochrony Środowiska.

** Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10.

*** W polskim prawie nie został określony dopuszczalny poziom średniej rocznej wartości stężenia CO, poziom ten został określony jedynie w odniesieniu do wartości średniej 8-godzinnej.

**** Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10. Dla arsenu, kadmu i niklu w pyłe PM10 nie zostały w polskim prawie określone poziomy dopuszczalne. Oceny jakości powietrza w odniesieniu do tych zanieczyszczeń dokonuje się w oparciu o poziomy docelowe, które są wartościami średniorocznymi.

***** Stężenie w pyłe zawieszonym PM10. Dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 nie został w polskim prawie określony poziom dopuszczalny. Oceny jakości powietrza w odniesieniu do benzo(a)pirenu dokonuje się w oparciu o poziom docelowy, który jest wartością średnioroczną.

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

Możliwości rozwoju OZE

Wraz z rosnącym zapotrzebowaniem na energię przy jednoczesnym wyczerpywaniu się zasobów konwencjonalnych wzrasta zainteresowanie alternatywnymi sposobami pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Energia odnawialna jest to energia pochodząca z naturalnych, powtarzających się procesów przyrodniczych, uzyskiwana z odnawialnych niekopalnych źródeł energii (energia: wody, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalna, fal, prądów i pływów morskich, oraz energia wytwarzana z biomasy stałej, biogazu i biopaliw ciekłych). Odnawialne źródło energii to natomiast źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego

w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

Biogaz

Biogaz to paliwo gazowe otrzymywane w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, z wyłączeniem gazu pozyskanego z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Biogaz powstaje w wyniku fermentacji metanowej ścieków. Przyjmuje się, iż ze 100 m³ osadu o zawartości suchej masy na poziomie 5% można uzyskać od 10 do 30 m³ gazu, który może być wykorzystany do produkcji energii cieplnej, elektrycznej, do napędzania pojazdów bądź przesyłany wprost do sieci gazowej.

Biomasa

Biomasę stanowią organiczne, niekopalne substancje o pochodzeniu biologicznym, które mogą być wykorzystywane w charakterze paliwa do produkcji ciepła lub wytwarzania energii elektrycznej.

Do najważniejszych rodzajów tego typu paliw należą:

- drewno;
- słoma i odpady pochodzące z produkcji rolniczej;
- odpady organiczne;
- oleje roślinne;
- tłuszcze zwierzęce;
- osady ściekowe;
- rośliny szybko rosnące, takie jak: wierzba wiciowa, miskant olbrzymi (trawa słoniowa), słonecznik bulwiasty, ślazier pensylwański.

Biomasa jest obecnie źródłem energii o największym potencjale. Udział paliw takich jak słoma, drewno czy wierzba energetyczna w bilansie energetycznym kraju systematycznie wzrasta. Po odliczeniu arealów upraw do celów spożywczych oraz upraw na potrzeby produkcji komponentów biopaliw, ostateczna powierzchnia możliwa do wykorzystania pod uprawy substratów energetycznych na terenie kraju wynosi około 600-700 tys. ha. Wykorzystywanie biomasy w celu pozyskiwania energii należy prowadzić w sposób przemysłowy i zrównoważony, gdyż zgodnie z prognozami Agencji Ochrony Środowiska zaorywanie ziemi pod uprawy roślin energetycznych może przyczynić się do większej produkcji CO₂ do roku 2030 niż preferowane dotychczas spalanie paliw kopalnych. Jak wynika z prowadzonych badań, najbardziej sprzyjające środowisku jest pozyskiwanie energii z odpadów drewna. Uprawa roślin energetycznych niesie ze sobą ryzyko niebezpieczeństwa biologicznego, polegającego na

niekontrolowanym rozprzestrzenianiu się gatunków obcych. Podczas produkcji energii z biomasy, należy także pamiętać o nisko-emisyjnym sposobie jej produkcji.

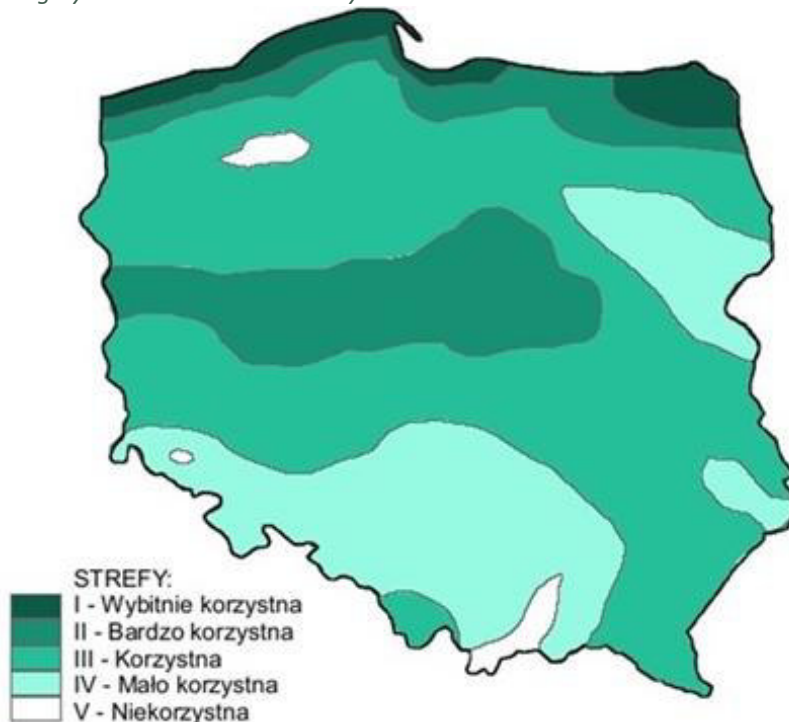
Energia wiatru

Energię wiatru stanowi energia kinetyczna wiatru wykorzystywana do produkcji energii elektrycznej w turbinach wiatrowych. Potencjał elektrowni wiatrowych jest określany przez możliwości generowania przez nie energii elektrycznej. Tereny o korzystnym potencjale wyznacza się na podstawie badań kierunku, siły oraz częstotliwości występowania wiatrów. Na tej podstawie sporządzono strefy energetyczne wiatru oraz podzielono powierzchnię kraju zgodnie z potencjałem energetycznym. Według IMGW obszar Polski można podzielić na 5 stref energetycznych warunków wiatrowych:

- Strefa I – wybitnie korzystna;
- Strefa II – bardzo korzystna;
- Strefa III – korzystna;
- Strefa IV – mało korzystna;
- Strefa V – niekorzystna.

Zgodnie z podziałem wprowadzonym przez Ośrodek Meteorologii IMGW, przedmiotowy obszar leży w zasięgu strefy II (bardzo korzystnej).

Rysunek 4. Strefy energetyczne warunków wiatrowych

źródło: imgw.pl

Zgodnie z Geoserwisem GDOŚ na przedmiotowym obszarze brak jest instalacji wiatrowych.

Energia słońca

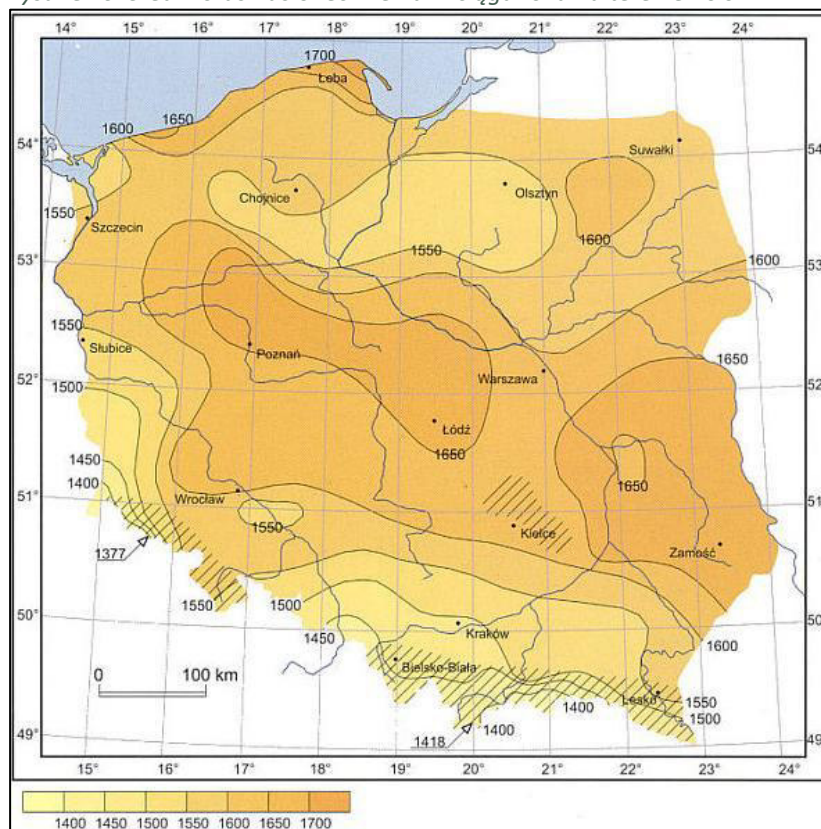
Energia promieniowania słonecznego wykorzystywana jest w dwojaki sposób: do produkcji energii elektrycznej bądź ciepła. Ciepło może być pozyskiwane w sposób bierny poprzez nagrzewanie pomieszczeń bezpośrednim promieniowaniem bądź poprzez systemy cieczowych lub powietrznych kolektorów słonecznych służących ogrzewaniu mieszkań, podgrzewaniu wody użytkowej itp. Konwersja promieniowania na prąd elektryczny odbywa się natomiast poprzez zastosowanie ogniw fotowoltaicznych bądź elektrowni termicznych. Zastosowanie kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych może okazać się zasadne już nawet w przypadku użytkowania przez pojedyncze gospodarstwa domowe, w zależności od stopnia zapotrzebowania na ciepłą wodę użytkową oraz energię elektryczną. Poniższe rysunki przedstawiają dwa najważniejsze czynniki wpływające na opłacalność inwestycji związanych z wykorzystaniem energii słonecznej.

Zgodnie z rejestrem wytwórców energii w małej instalacji oraz informacjami uzyskanymi od Urzędu Gminy Klembów na przedmiotowym terenie znajdują się instalacje OZE:

- MASKO Monika Malesa, Stanisław Skołożyński s.c.;
- Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Dobczynie, Dyrektor - Iwona Sobka, Dobczyn, ul. Mazowiecka 67, 05-205 Klembów panele fotowoltaiczne o łącznej mocy 39kW;
- Szkoła Podstawowa im. Jana III Sobieskiego w Woli Rasztowskiej, Dyrektor - Ewa Hańczyk Wola Rasztowska, ul. Warszawska 41 05-205 Klembów panele fotowoltaiczne o mocy do 50kW;
- Szkoła Podstawowa w Starym Kraszewie, Dyrektor - Agnieszka Szczapa, Stary Kraszew, ul. Szkolna 5 05-205 Klembów panele fotowoltaiczne o mocy do 19,5kW;
- Szkoła Podstawowa im. gen. dyw. Franciszka Żymirskiego w Klembowie, Dyrektor - Andrzej Olszewski, Klembów, ul. Gen. Fr. Żymirskiego 68, 05-205 Klembów panele fotowoltaiczne o mocy do 19,5kW;
- Gmina Klembów ul. Gen. Franciszka Żymirskiego 38, 05-205 Klembów panele fotowoltaiczne o mocy do 3kW;
- Park Pałacowy Szkolna 9, 05-205 Wola Rasztowska Oświetlenie parku panele fotowoltaiczne o mocy do 1,90kW.

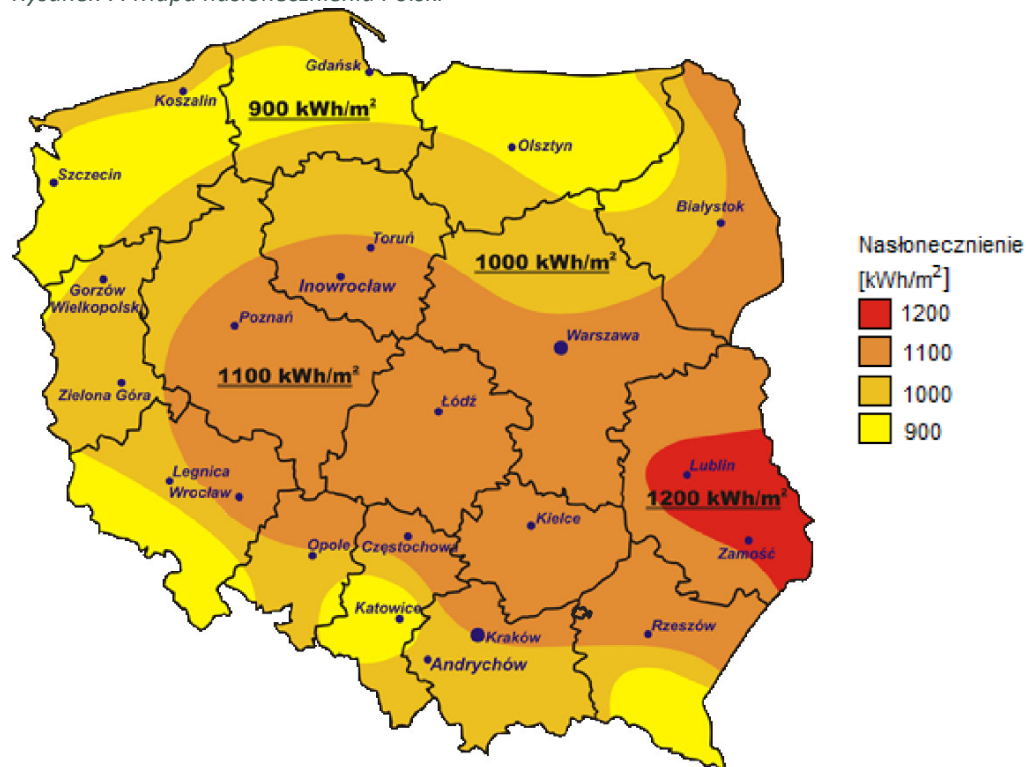

Rysunek 6. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski

źródło: imgw.pl

Rysunek 7. Mapa nasłonecznienia Polski

źródło: cire.pl

Przedmiotowy obszar zlokalizowana jest w strefie, gdzie średnioroczna suma promieniowania słonecznego wynosi 1 100 kWh/m². Nasłonecznienie na terenie gminy szacowane jest na 1 550/1 600 h/rok. Opisane powyżej warunki określone są jako korzystne w porównaniu do warunków panujących w innych rejonach Polski.

Energia cieków wód powierzchniowych

Potencjalna i kinetyczna energia cieków wód powierzchniowych wykorzystywana jest do wytwarzania energii w elektrowniach wodnych. Potencjał energii wodnej zależy od spadku i przepływu. Przepływy ze względu na dużą zmienność w czasie muszą być przyjęte na podstawie wieloletnich obserwacji dla przeciętnego roku przy średnich warunkach hydrologicznych. Spad określany jest jako iloczyn spadku i długości na danym odcinku rzeki. Rzeczywiste możliwości wykorzystania zasobów wodnych są znacznie mniejsze. Do energii odnawialnej zalicza się wyłącznie produkcję energii elektrycznej w elektrowniach na dopływie naturalnym (przepływowych). Planując tego typu inwestycję należy wziąć pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze (ocena zasobów przez IMGW, warunków geomorfologicznych i geologicznych), techniczne (tryb pracy elektrowni, specyfikacja techniczna turbin, wydajność, środowiskowe (przede wszystkim formy ochrony przyrody: obszary Natura 2000, prawne (pozwolenie wodnoprawne zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego), ekonomiczne oraz społeczne (np. turystyka).

6.2.2. Zagrożenie hałasem

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.), podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

- emisja - wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energie do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy wibracje);
- hałas - dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz;
- poziom hałasu - równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 r. poz. 647 z późn. zm.). W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany. W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasu komunikacyjnego, Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasu komunikacyjnego zależy od wartości poziomu równoważnego L_{Aeq} i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość $L_{Aeq} < 52 \text{ dB}$;
- średnia uciążliwość $52 \text{ dB} < L_{Aeq} < 62 \text{ dB}$;
- duża uciążliwość $63 \text{ dB} < L_{Aeq} < 70 \text{ dB}$;
- bardzo duża uciążliwość $L_{Aeq} > 70 \text{ dB}$.

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 r., poz. 112). Dla rodzajów terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny szpitali, szkoły, tereny rekreacyjno – wypoczynkowe i uzdrowiska), ustalono dopuszczalny równoważny poziom hałasu L_{AeqD} w porze dziennej i L_{AeqN} w porze nocnej. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób jego zagospodarowania. Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – 50-65 dB, w porze nocnej 45–56 dB. Dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu, zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 8. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży** c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno- wypoczynkowe** d) Tereny mieszkaniowo- usługowe	65	56	55	45

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{Aeq D} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L_{Aeq N} przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L_{Aeq D} przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	L_{Aeq N} przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. Mieszkańców***	68	60	55	45

* Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

** W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

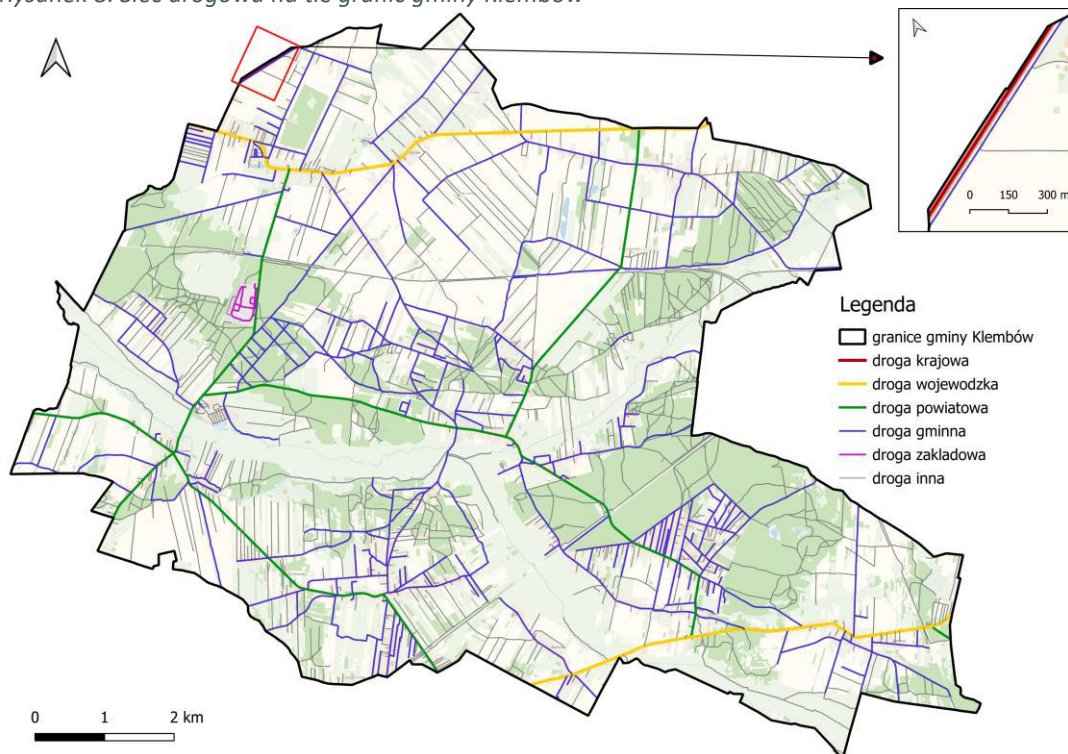
*** Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

źródło: Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112)

Hałas drogowy

Na terenie gminy Klembów głównym źródłem hałasu w środowisku jest hałas drogowy. Sieć drogową gminy Klembów przedstawiono na poniższej mapie.

Rysunek 8. Sieć drogową na tle granic gminy Klembów

źródło: na podstawie danych GUGiK

Zgodnie z Państwowym Monitorowaniem hałasu oraz informacjami uzyskanymi od RWMŚ w Warszawie w latach 2022-2024 na terenie gminy Klembów nie prowadzono żadnych pomiarów hałasu w środowisku.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, przez teren gminy Klembów przebiega ok 800 m drogi ekspresowej S8 (w kilometrze 490+100 – 490+900 jej biegu). Jej stan techniczny określany jest jako dobry. Brak jest ekranów akustycznych.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od starostwa powiatowego w Wołominie stan dróg powiatowych przebiegających przez teren gminy Klembów określany jest jako dobry lub bardzo dobry. Brak jest zabezpieczeń akustycznych wzdłuż dróg powiatowych.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie Marszałek Województwa Mazowieckiego nie wydawał pozwoleń zintegrowanych, decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu na terenie ww. gminy.

Hałas przemysłowy

Zgodnie z Państwowym Monitorowaniem hałasu oraz informacjami uzyskanymi od RWMŚ w Warszawie w latach 2022-2024 na terenie gminy Klembów nie prowadzono żadnych pomiarów hałasu w środowisku.

Hałas kolejowy

Zgodnie z Państwowym Monitorowaniem hałasu oraz informacjami uzyskanymi od RWMŚ w Warszawie w latach 2022-2024 na terenie gminy Klembów nie prowadzono żadnych pomiarów hałasu w środowisku.

Hałas lotniczy

Na terenie gminy Klembów w miejscowości Roszczep zlokalizowane jest lądowisko Organizacji Szkolenia Lotniczego EVAIR.⁶

Zgodnie z Państwowym Monitorowaniem hałasu oraz informacjami uzyskanymi od RWMŚ w Warszawie w latach 2022-2024 na terenie gminy Klembów nie prowadzono żadnych pomiarów hałasu w środowisku.

---

⁶ źródło: <https://lotniska.dlapilota.pl/roszczep> (data dostępu: 16.06.2025 r.)

Państwowy Monitoring Środowiska

Zgodnie z Państwowym Monitorowaniem hałasu oraz informacjami uzyskanymi od RWMS w Warszawie w latach 2022-2024 na terenie gminy Klembów nie prowadzono żadnych pomiarów hałasu w środowisku.

6.2.3 Pola Elektromagnetyczne

Zgodnie z Państwowym Monitorowaniem hałasu oraz informacjami uzyskanymi od RWMS w Warszawie w latach 2022-2024 na terenie gminy Klembów nie prowadzono żadnych pomiarów hałasu w środowisku.⁷

W wyniku przeprowadzonych pomiarów nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu PEM, który dla częstotliwości objętych monitoringiem, tj. 80 MHz-40 GHz, wynosi 28 V/m. Wartość wskaźnika WME nie przekroczyła wartości 1. W związku z tym dopuszczalne poziomy PEM w obszarze pomiarowym uznaje się za dotrzymane.⁸

Tabela 9. Wyniki pomiaru poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie gminy Klembów w roku 2022

Powiat	Gmina	Miejscowość	Współrzędne punktu pomiarowego	Wyniki pomiaru [V/m]	Niepewność pomiaru [V/m]	Wartość wskaźnika WME (z obliczeń)
wołomiński	Klembów	Klembów	52.405163; 21.334159	<0,28*	-	0,05**

*średni zmierzony poziom natężenia składowej elektrycznej był niższy od progu czułości sondy, którą wykonano pomiar, tj. 0,28 V/m.

**wskaźnik WME, o którym mowa w Załączniku nr 3 rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2020, poz.2311) jest wartością wskaźnikową poziomu emisji pól elektromagnetycznych dla miejsc dostępnych dla ludności wyznaczoną na podstawie maksymalnej wartości chwilowej (E_{max}) uzyskanej w trakcie pomiarów w danym punkcie pomiarowym. Służy do stwierdzenia zgodności i pozwala określić, czy zmierzone poziomy PEM w tym punkcie wykazały przekroczenia wartości dopuszczalnych określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r. poz. 2448). Dopuszczalne poziomy PEM uznaje się za dotrzymane, gdy żadna z wartości wskaźnikowych WME nie przekracza wartości 1.

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

⁷ źródło: Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

⁸ źródło: Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od Starostwa Powiatowego w Wołominie na terenie gminy Klembów znajdują się stacje bazowe telefonii komórkowej, zaś zgodnie z informacjami uzyskanymi od Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego na przedmiotowym terenie znajduje się dwutorowa linia elektroenergetyczna NN 400 kV Miłosna – Mościska, Miłosna – Ołtarzew.

Tabela 10. Wykaz stacji bazowych telefonii komórkowej na terenie gminy Klembów

Prowadzący instalację	Oznaczenie stacji bazowej	Lokalizacja stacji bazowej
P4 Sp. z o.o., ul. Taśmowa 7, 02-677 Warszawa	WLM4410_A	ul. Żymirskiego dz. ew. nr 1226/3, gm. Klembów
Orange Polska S.A., Al. Jerozolimskie 160, 02-326 Warszawa	80976 N! WOŁOMIN KLEMBÓW	Klembów, ul. Gen. Fr. Żymirskiego 1A, dz. ew. nr 1226/4
Orange Polska S.A., Al. Jerozolimskie 160, 02-326 Warszawa	(81993N!) PIENKI	dz. ew. nr 491 obr. Krusze, gm. Klembów
Polkomtel Sp. z o.o., ul. Konstruktorska 4, 02-673 Warszawa; Aero2 Sp. z o.o., Al. Stanów Zjednoczonych 61A, 04-028 Warszawa Orange Polska SA, Al. Jerozolimskie 160, 02-326 Warszawa	BT15087 NAFTOBAZA EMILIANÓW VIP	Rasztów, gmina Klembów (działka ew. nr 94/1)
Orange Polska S.A., Al. Jerozolimskie 160, 02-326 Warszawa	(14827N!) LEMANS_GRUPA LOTOS_EMILIANÓW	działka ew. nr 542, obr. Wola Rasztowska, gmina Klembów
P4 Sp. z o.o., ul. Taśmowa 7, 02-677 Warszawa	WLM4405 A	działka ew. nr 1348, obr. Dobczyn, gmina Klembów
P4 Sp. z o.o., ul. Wynalazek 1, 02-677 Warszawa	WLM4415_A	działka ew. nr 46, obr. Wola Rasztowska, gm. Klembów
P4 Sp. z o.o., ul. Wynalazek 1, 02-677 Warszawa	WLM4415_A	działka ew. nr 982, obr. Stary Kraszew, gm. Klembów
P4 Sp. z o.o., ul. Wynalazek 1, 02-677 Warszawa	WLM4417_A	działka nr ew. 1049, obr. Lipka, gm. Klembów
Orange Polska S.A. Al. Jerozolimskie 160, 02-326 Warszawa	15021 (14086N!) DOBCZYN (WWA_KLEMBOW_NOWYKRASZEW7)	dz. nr ew. 33/7, Nowy Kraszew, gm. Klembów

źródło: na podstawie informacji uzyskanych od Starostwa Powiatowego w Wołominie

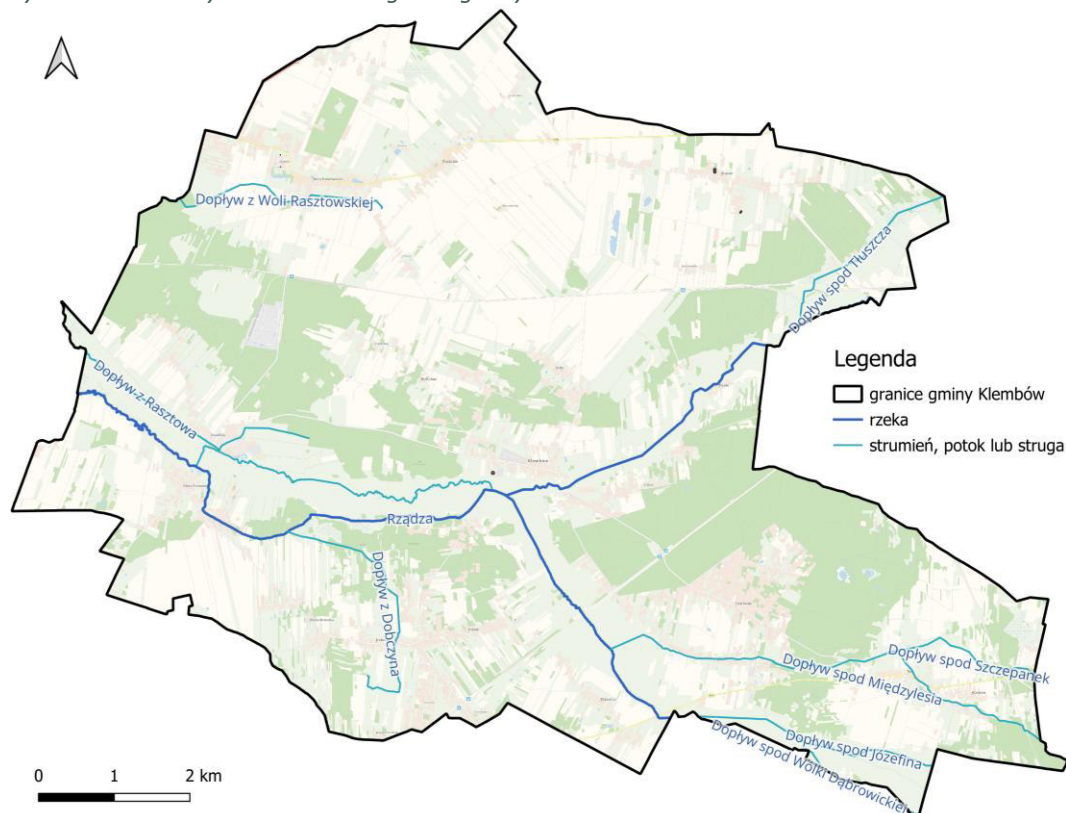
6.2.4. Wody

Wody powierzchniowe

Obszar gminy Klembów leży na obszarze Dorzecza Wisły, w Regionie Wodnym Środkowej Wisły. Wśród cieków wyróżnić należy: Rządę, Dopływ z Woli Rasztowskiej, Dopływ z Rasztowa, Dopływ z Dobczyna, Dopływ spod Szczepanek, Dopływ z Międzylesia, dopływ spod Józefina, Dopływ spod Wolki Dąbrowickiej, Dopływ spod Tłuszcza. Na obszarze gminy występują również strumienie, potoki i strugi.

Teren gminy Klembów leży w zasięgu 6 zlewni jednolitych części wód powierzchniowych.

Rysunek 9. Cieki wyróżnione na tle granic gminy Klembów

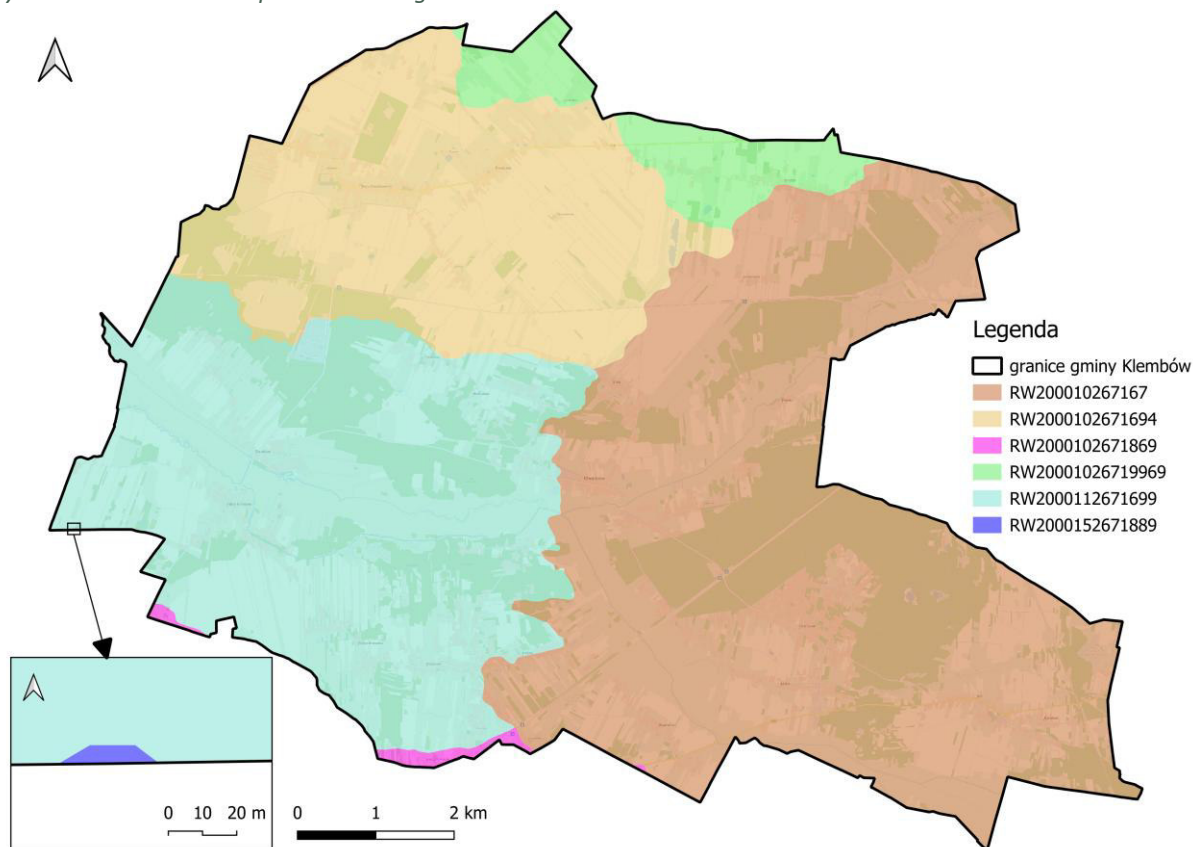
źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez PGW Wody

Tabela 11. Jednolite Części Wód Powierzchniowych w zasięgu, których leży przedmiotowy teren

Kod JCWP	Nazwa JCWP
RW2000102671869	Czarna
RW2000152671889	Beniaminówka
RW200010267167	Rządza do Cienkiej
RW2000102671694	Dopływ z Woli Rasztowskiej
RW2000112671699	Rządza od Cienkiej do ujścia
RW20001026719969	Dopływ spod Karolewa

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 10.12.2025 r.]

Rysunek 10. JCWP na tle przedmiotowego terenu

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMS) wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Zgodnie z ust. 3 tego artykułu, badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych (w tym substancji priorytetowych w matrycy będącej wodą) należą do kompetencji inspekcji ochrony środowiska. W zakresie obowiązków leży również prowadzenie obserwacji elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego. Stan ichtiofauny jako jednego z biologicznych elementów jakości wód jest badany przez wykonawców zewnętrznych, a jego ocena jest przekazywana do GIOŚ. Badania substancji priorytetowych, dla których określono środowiskowe normy jakości we florze i faunie, są zlecane przez GIOŚ. Zgodnie z ustawą – Prawo wodne, realizacja monitoringu wód powierzchniowych ma na celu m.in. pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami i oceny osiągnięcia celów środowiskowych przypisanych jednolitym częściom wód powierzchniowych, czyli oddzielnym i znaczącym elementom wód powierzchniowych, takim jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny; sztuczny zbiornik wodny; struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części; morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

Podstawę prawną dokonanej klasyfikacji stanu wód stanowi Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1475). Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2019-2025 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.). W tabeli zamieszczono ocenę stanu wód JCWP zlokalizowanych na terenie gminy Klembów.

Analizowane Jednolite Części Wód Powierzchniowych położone są w dorzeczu Wisły, w Regionie Wodnym Środkowej Wisły i wszystkie są monitorowane. Większość z nich zaklasyfikowano jako potoki lub strumienie nizinne piaszczyste, natomiast jedna jednostka reprezentuje typ rzeki nizinnej. Pomimo zróżnicowanej długości cieków oraz powierzchni ich zlewni, wszystkie JCWP charakteryzują się jednolicie negatywną oceną ogólnego stanu wód. W analizowanych JCWP stwierdzono istotne oddziaływania presji antropogenicznych. Do najczęściej występujących należą presje troficzne, obejmujące źródła bytowe i komunalne, źródła przemysłowe, a także presje wynikające z nawożenia, depozycji atmosferycznej oraz odpływu miejskiego. Dla jednej JCWP odnotowano presję zasalającą związaną z eutrofizacją. Presje chemiczne najczęściej wiążą się z rozproszonymi źródłami z terenów zurbanizowanych, obejmującymi transport, turystykę i odpływ miejski; w dwóch przypadkach wskazano również na potencjalnie nieznane źródła substancji zakazanych. Ważnym czynnikiem pogarszającym stan wód są także presje hydromorfologiczne, w tym prostowanie koryt, obecność budowli piętrzących oraz obiektów mostowych. Zidentyfikowane presje w sposób istotny determinują utrzymujący się zły stan wód we wszystkich analizowanych Jednolitych Częściach Wód Powierzchniowych.

Tabela 12. Ocena stanu wód JCWP zlokalizowanych na przedmiotowym terenie

Nazwa i kod JCWP		Czarna RW2000102671869	Beniaminówka RW2000152671889	Rządza do Cienkiej RW200010267167	Dopływ z Woli Rasztowskiej RW200010267167	Rządza od Cienkiej do ujścia RW2000112671699	Dopływ spod Karolewa RW20001026719969
Typ JCWP		PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty	P_org - Potok lub struga w dolinie o dużym udziale torfowisk	PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty	PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty	RzN - Rzeka nizinna	PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty
Rzeczywista długość JCWP [km]		97,94	33,52	188,37	5,88	28,31	31,92
Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]		225,05	65,61	370,13	23,49	64,72	60,40
Obszar dorzecza		Wisły	Wisły	Wisły	Wisły	Wisły	Wisły
Region wodny		Środkowej Wisły	Środkowej Wisły	Środkowej Wisły	Środkowej Wisły	Środkowej Wisły	Środkowej Wisły
Status JCWP		NAT - naturalna część wód	NAT - naturalna część wód	NAT - naturalna część wód	NAT - naturalna część wód	NAT - naturalna część wód	NAT - naturalna część wód
Czy JCWP jest monitorowana (posiada ustalony ppk na okres 2022- 2027)?		TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Kod ppk (2022-2027)		PL01S0701_1266	PL01S0701_1267	PL01S0701_3717	PL01S0701_0561	PL01S0701_1257	PL01S0701_0623
Współrzędne geograficzne ppk [2022-2027]		21.04611; 52.39028	21.05222; 52.42194	21.350833; 52.376667	21.242339; 52.437624	21.12417; 52.47917	21.262905; 52.526408
Ocena stanu*	stan/ potencjał ekologiczny	słaby stan ekologiczny	słaby stan ekologiczny	słaby stan ekologiczny	słaby stan ekologiczny	zły stan ekologiczny	słaby stan ekologiczny
	stan chemiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	stan chemiczny poniżej dobrego	stan chemiczny poniżej dobrego	stan chemiczny poniżej dobrego	stan chemiczny poniżej dobrego	stan chemiczny poniżej dobrego
	stan (ogólny)	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód

Nazwa i kod JCWP		Czarna RW2000102671869	Beniaminówka RW2000152671889	Rządza do Cienkiej RW200010267167	Dopływ z Woli Rasztowskiej RW200010267167	Rządza od Cienkiej do ujścia RW2000112671699	Dopływ spod Karolewa RW20001026719969
Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP	Główne źródło presji troficznych	źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone)	nawożenie i depozycja oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone)	źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone)	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone)	nie dotyczy	nie dotyczy
	Główne źródło presji zasilających	nie dotyczy	eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym)	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	Główne źródło presji z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	Główne źródło presji hydromorfologicznych	prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki pozostałe	prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki główne i rzeki pozostałe,	prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki pozostałe,	prostowanie koryta - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki główne,	nie dotyczy	prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki główne i rzeki pozostałe,
	Główne źródło presji chemicznych	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; nieznane (substancje zakazane)	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski;	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo;	nie dotyczy	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; nieznane (substancje zakazane);

* Na podstawie oceny stanu GIOŚ 2019-2024 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>, [data dostępu: 10.12.2025 r.]

Poniższa tabela przedstawia cele środowiskowe i ryzyka nieosiągnięcia tych celów.

Tabela 13. Charakterystyka Jednolitych Części Wód Powierzchniowych w obrębie których leży przedmiotowy teren

Lp.	Nazwa JCWP	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowego (odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW)	JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi	JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG ⁹	Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym
		Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny						
1.	Czarna	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	TAK	NIE	NIE	TAK	NIE
2.	Beniaminówka	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: do 2740 µS/cm), MIR]; pozostałe wskaźniki II klasa jakości)	dobry stan chemiczny	zagrożona	TAK	NIE	NIE	TAK	NIE

⁹ obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.

Lp.	Nazwa JCWP	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowego (odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW)	JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi	JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG ⁹	Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym
		Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny						
3.	Rządza do Cienkiej	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	TAK	NIE	NIE	TAK	NIE
4.	Dopływ z Woli Rasztowskiej	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	zagrożona	NIE	NIE	NIE	TAK	NIE
5.	Rządza od Cienkiej do ujścia	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	niezagrożona	TAK	NIE	NIE	TAK	NIE
6.	Dopływ spod Karolewa	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych	dobry stan chemiczny	zagrożona	TAK	NIE	NIE	TAK	NIE

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, www.karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe [data dostępu: 10.12.2025 r.]

Tabela 14. Obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne, znajdujące się na terenie JCWP, obecnych na przedmiotowym terenie

Lp.	Nazwa JCWP	Obszar chroniony	Cel środowiskowy dla obszaru
1.	Czarna	Warszawski (obszar chronionego krajobrazu)	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych w lasach, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych: w borach bagiennych, olsach i łęgach. Zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródlęśnych cieków, mokradeł. Zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych. Melioracje odwadniające, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, z bezwzględnym zachowaniem w stanie nienaruszonym terenów podmokłych, w tym torfowisk i obszarów wodno-błotnych oraz obszarów źródłiskowych cieków. Zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, poza rowami melioracyjnymi. Lokalizowanie wałów przeciwpowodziowych jak najdalej od koryta rzeki, wykorzystując naturalną rzeźbę terenu. Tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień, celem ograniczenia spływu substancji biogennej i zwiększenia bioróżnorodności biologicznej. Prowadzenie prac regulacyjnych i utrzymaniowych rzek tylko w zakresie niezbędnym dla rzeczywistej ochrony przeciwpowodziowej. Zachowanie i wspomaganie naturalnego przepływu wód w zbiornikach wodnych na obszarach międzywała stopniowe przywracanie naturalnych procesów kształtowania i sukcesji starorzeczy poprzez wykorzystanie naturalnych wylewów. Zapewnienie swobodnej migracji rybom w ciekach, poprzez budowę przepławek na istniejących i nowych budowach piętrzących. Utrzymanie i wprowadzanie zakrzewień i szuwarów wokół zbiorników wodnych, w szczególności starorzeczy i oczek wodnych, jako bariery ograniczającej dostęp do linii brzegowej, utrzymanie lub tworzenie pasów zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej spływ zanieczyszczeń z pól uprawnych. Ograniczenie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na gruntach ornych, łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn. Zachowanie i ewentualne odtwarzanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne, celem zachowania dróg migracji gatunków związanych z wodą. Zwiększanie retencji wodnej, przy czym zbiorniki małej retencji winny dodatkowo wzbogacać różnorodność biologiczną terenu, uwzględniając starorzecza i lokalne obniżenia terenu, w miarę możliwości technicznych i finansowych zalecane jest odtworzenie funkcji obszarów źródłiskowych o dużych zdolnościach retencyjnych, w miarę możliwości należy zachowywać lub odtwarzać siedliska hydrogeniczne mające dużą rolę w utrzymaniu lokalnej różnorodności biologicznej. Utrzymanie i odtwarzanie meandrów na wybranych odcinkach cieków; w razie możliwości wprowadzanie wtórnych zabagnienia terenów.
2.	Beniaminówka	Warszawski (obszar chronionego krajobrazu)	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych w lasach, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych: w borach bagiennych, olsach i łęgach. Zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródlęśnych cieków, mokradeł. Zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych. Melioracje odwadniające, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, z bezwzględnym zachowaniem w stanie nienaruszonym terenów podmokłych, w tym torfowisk i obszarów wodno-błotnych oraz obszarów źródłiskowych cieków. Zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, poza rowami melioracyjnymi. Lokalizowanie wałów przeciwpowodziowych jak najdalej od koryta rzeki, wykorzystując naturalną rzeźbę terenu. Tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień, celem ograniczenia spływu substancji biogennej i zwiększenia bioróżnorodności

Lp.	Nazwa JCWP	Obszar chroniony	Cel środowiskowy dla obszaru
			<p>biologicznej. Prowadzenie prac regulacyjnych i utrzymaniowych rzek tylko w zakresie niezbędnym dla rzeczywistej ochrony przeciwpowodziowej. Zachowanie i wspomaganie naturalnego przepływu wód w zbiornikach wodnych na obszarach międzywala stopniowe przywracanie naturalnych procesów kształtowania i sukcesji starorzeczy poprzez wykorzystanie naturalnych wylewów. Zapewnienie swobodnej migracji rybom w ciekach, poprzez budowę przepławek na istniejących i nowych budowach piętrzących. Utrzymanie i wprowadzanie zakrzewień i szuwarów wokół zbiorników wodnych, w szczególności starorzeczy i oczek wodnych, jako bariery ograniczającej dostęp do linii brzegowej, utrzymanie lub tworzenie pasów zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej spływ zanieczyszczeń z pól uprawnych. Ograniczenie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na gruntach ornych, łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn. Zachowanie i ewentualne odtwarzanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne, celem zachowania dróg migracji gatunków związanych z wodą. Zwiększanie retencji wodnej, przy czym zbiorniki małej retencji winny dodatkowo wzbogacać różnorodność biologiczną terenu, uwzględniając starorzecza i lokalne obniżenia terenu, w miarę możliwości technicznych i finansowych zalecane jest odtworzenie funkcji obszarów źródłiskowych o dużych zdolnościach retencyjnych, w miarę możliwości należy zachowywać lub odtwarzać siedliska hydrogeniczne mające dużą rolę w utrzymaniu lokalnej różnorodności biologicznej. Utrzymanie i odtwarzanie meandrów na wybranych odcinkach cieków; w razie możliwości wprowadzanie wtórnego zabagnienia terenów.</p>
3.	Rządza do Cienkiej	Warszawski (obszar chronionego krajobrazu)	<p>Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych w lasach, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych: w borach bagiennych, olsach i łąkach. Zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradel. Zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych. Melioracje odwadniające, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, z bezwzględnym zachowaniem w stanie nienaruszonym terenów podmokłych, w tym torfowisk i obszarów wodno-błotnych oraz obszarów źródłiskowych cieków. Zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, poza rowami melioracyjnymi. Lokalizowanie wałów przeciwpowodziowych jak najdalej od koryta rzeki, wykorzystując naturalną rzeźbę terenu. Tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień, celem ograniczenia spływu substancji biogennej i zwiększenia bioróżnorodności biologicznej. Prowadzenie prac regulacyjnych i utrzymaniowych rzek tylko w zakresie niezbędnym dla rzeczywistej ochrony przeciwpowodziowej. Zachowanie i wspomaganie naturalnego przepływu wód w zbiornikach wodnych na obszarach międzywala stopniowe przywracanie naturalnych procesów kształtowania i sukcesji starorzeczy poprzez wykorzystanie naturalnych wylewów. Zapewnienie swobodnej migracji rybom w ciekach, poprzez budowę przepławek na istniejących i nowych budowach piętrzących. Utrzymanie i wprowadzanie zakrzewień i szuwarów wokół zbiorników wodnych, w szczególności starorzeczy i oczek wodnych, jako bariery ograniczającej dostęp do linii brzegowej, utrzymanie lub tworzenie pasów zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej spływ zanieczyszczeń z pól uprawnych. Ograniczenie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na gruntach ornych, łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn. Zachowanie i ewentualne odtwarzanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne, celem zachowania dróg migracji gatunków związanych z wodą. Zwiększanie retencji wodnej, przy czym zbiorniki małej retencji winny dodatkowo wzbogacać różnorodność biologiczną terenu, uwzględniając starorzecza i lokalne obniżenia terenu, w miarę możliwości technicznych i finansowych zalecane jest odtworzenie funkcji obszarów źródłiskowych</p>

Lp.	Nazwa JCWP	Obszar chroniony	Cel środowiskowy dla obszaru
			o dużych zdolnościach retencyjnych, w miarę możliwości należy zachowywać lub odtwarzać siedliska hydrogeniczne mające dużą rolę w utrzymaniu lokalnej różnorodności biologicznej. Utrzymanie i odtwarzanie meandrów na wybranych odcinkach cieków; w razie możliwości wprowadzanie wtórnego zabagnienia terenów.
4.	Dopływ z Woli Rasztowskiej	Warszawski (obszar chronionego krajobrazu)	<p>Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych w lasach, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych: w borach bagiennych, olsach i łęgach. Zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradł. Zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych. Melioracje odwadniające, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, z bezwzględnym zachowaniem w stanie nienaruszonym terenów podmokłych, w tym torfowisk i obszarów wodno-błotnych oraz obszarów źródłiskowych cieków. Zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, poza rowami melioracyjnymi. Lokalizowanie wałów przeciwpowodziowych jak najdalej od koryta rzeki, wykorzystując naturalną rzeźbę terenu. Tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień, celem ograniczenia spływu substancji biogennej i zwiększenia bioróżnorodności biologicznej. Prowadzenie prac regulacyjnych i utrzymaniowych rzek tylko w zakresie niezbędnym dla rzeczywistej ochrony przeciwpowodziowej. Zachowanie i wspomaganie naturalnego przepływu wód w zbiornikach wodnych na obszarach międzywala stopniowe przywracanie naturalnych procesów kształtowania i sukcesji starorzeczy poprzez wykorzystanie naturalnych wylewów. Zapewnienie swobodnej migracji rybom w ciekach, poprzez budowę przepławek na istniejących i nowych budowlach piętrzących. Utrzymanie i wprowadzanie zakrzewień i szuwarów wokół zbiorników wodnych, w szczególności starorzeczy i oczek wodnych, jako bariery ograniczającej dostęp do linii brzegowej, utrzymanie lub tworzenie pasów zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej spływ zanieczyszczeń z pól uprawnych. Ograniczenie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na gruntach ornych, łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn. Zachowanie i ewentualne odtwarzanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne, celem zachowania dróg migracji gatunków związanych z wodą. Zwiększanie retencji wodnej, przy czym zbiorniki małej retencji winny dodatkowo wzbogacać różnorodność biologiczną terenu, uwzględniając starorzecza i lokalne obniżenia terenu, w miarę możliwości technicznych i finansowych zalecane jest odtworzenie funkcji obszarów źródłiskowych o dużych zdolnościach retencyjnych, w miarę możliwości należy zachowywać lub odtwarzać siedliska hydrogeniczne mające dużą rolę w utrzymaniu lokalnej różnorodności biologicznej. Utrzymanie i odtwarzanie meandrów na wybranych odcinkach cieków; w razie możliwości wprowadzanie wtórnego zabagnienia terenów.</p>

Lp.	Nazwa JCWP	Obszar chroniony	Cel środowiskowy dla obszaru
5.	Rządza od Cienkiej do ujścia	Warszawski (obszar chronionego krajobrazu)	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych w lasach, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych: w borach bagiennych, olsach i łęgach. Zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł. Zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych. Melioracje odwadniające, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, z bezwzględnym zachowaniem w stanie nienaruszonym terenów podmokłych, w tym torfowisk i obszarów wodno-błotnych oraz obszarów źródliskowych cieków. Zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, poza rowami melioracyjnymi. Lokalizowanie wałów przeciwpowodziowych jak najdalej od koryta rzeki, wykorzystując naturalną rzeźbę terenu. Tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień, celem ograniczenia spływu substancji biogennej i zwiększenia bioróżnorodności biologicznej. Prowadzenie prac regulacyjnych i utrzymaniowych rzek tylko w zakresie niezbędnym dla rzeczywistej ochrony przeciwpowodziowej. Zachowanie i wspomaganie naturalnego przepływu wód w zbiornikach wodnych na obszarach międzywała stopniowe przywracanie naturalnych procesów kształtowania i sukcesji starorzeczy poprzez wykorzystanie naturalnych wylewów. Zapewnienie swobodnej migracji rybom w ciekach, poprzez budowę przepławek na istniejących i nowych budowlach piętrzących. Utrzymanie i wprowadzanie zakrzewień i szuwarów wokół zbiorników wodnych, w szczególności starorzeczy i oczek wodnych, jako bariery ograniczającej dostęp do linii brzegowej, utrzymanie lub tworzenie pasów zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej spływ zanieczyszczeń z pól uprawnych. Ograniczenie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na gruntach ornych, łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn. Zachowanie i ewentualne odtwarzanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne, celem zachowania dróg migracji gatunków związanych z wodą. Zwiększanie retencji wodnej, przy czym zbiorniki małej retencji winny dodatkowo wzbogacać różnorodność biologiczną terenu, uwzględniając starorzecza i lokalne obniżenia terenu, w miarę możliwości technicznych i finansowych zalecane jest odtworzenie funkcji obszarów źródliskowych o dużych zdolnościach retencyjnych, w miarę możliwości należy zachowywać lub odtwarzać siedliska hydrogeniczne mające dużą rolę w utrzymaniu lokalnej różnorodności biologicznej. Utrzymanie i odtwarzanie meandrów na wybranych odcinkach cieków; w razie możliwości wprowadzanie wtórnych zabagnienia terenów.
6.	Dopływ spod Karolewa	-	-

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 10.12.2025 r.]

Wody podziemne

Gmina Klembów znajduje się w zasięgu trzech Jednolitych Części Wód Podziemnych JCWPd nr 54 i 55.

Tabela 15. Charakterystyka JCWPd zlokalizowanych na przedmiotowym terenie

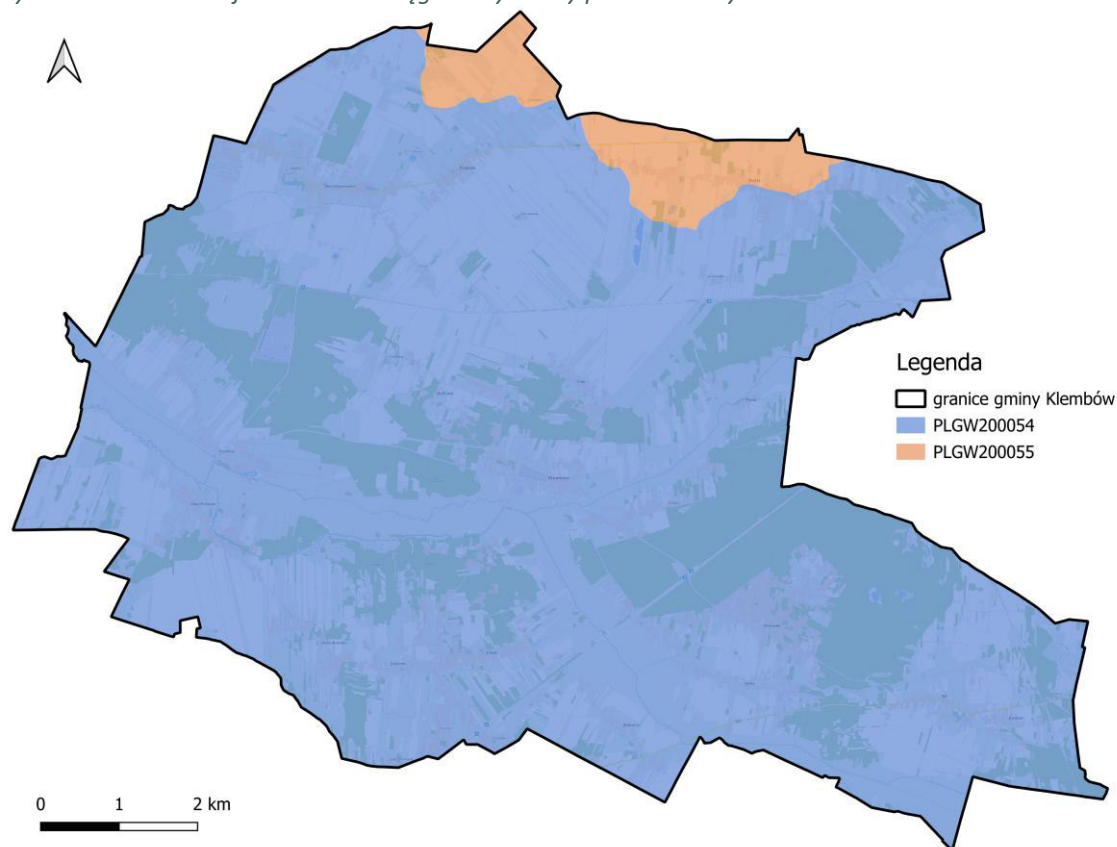
	GW200054	GW200055
Powierzchnia [km ²]	2175,24	9484,79
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	Środkowej Wisły	Bugu, Środkowej Wisły
Obszar bilansowy	Wisła (P) od Wilgi do Kanału Żerańskiego, Zbiornik Zegrzyński, Narew poniżej Dębe bez Wkry, Wisła (L) od Pilicy do Bzury, Narew od Biebrzy do Pułtusza z wyłączeniem WJM i zlewni Pisy (BI), Narew od Biebrzy do Pułtusza z wyłączeniem WJM i zlewni Pisy (WA), Bug od granicy do cofki Zbiornika Zegrzyńskiego, Wkra, Wisła (P) od Narwi do Korabnika poniżej Włocławka, Bzura	Wisła (P) od Wilgi do Kanału Żerańskiego, Zbiornik Zegrzyński, Narew poniżej Dębe bez Wkry, Narew od granicy państwa do Biebrzy, Narew od Biebrzy do Pułtusza z wyłączeniem WJM i zlewni Pisy (BI), Bug graniczny (L) z Leśną i Pulwą, Bug od granicy do cofki Zbiornika Zegrzyńskiego
Rejony wodnogospodarcze	Prawostronna zlewnia Narwi od Pułtusza do Orz, Kampinos (lewobrzeżna zlewnia Wisły od Kanału Żerańskiego do Bzury), Zlewnia Środkowego Świdra po ujście Mieni (włącznie), Zlewnia bezpośrednia Wisły od Jeziorki do Kanału Młocińskiego, Zlewnia prawobrzeżna Wisły od ujścia Wilgi po Kanał Żerański (wyłącznie) bez zlewni Świdra powyżej ujścia Mieni, Nasielsk (zlewnia dolnej Wkry – poniżej Sony wraz z fragmentami zlewni bezpośredniej Narwi), Brok Górny, Dolny odcinek Bugu, Dolny Nurzec, Wisła (prawobrzeżna bezpośrednia zlewnia Wisły od Narwi po Bzurę), Sońsk (zlewnia Sony Wschodniej po Sońsk), Rejon „Radzymin” - zlewnia lewobrzeżną Zb. Dębe od początku cofki Bugu po Kan. Żerański oraz lewobrzeżna zlewnia Kan. Żerańskiego, Rejon „Serock” - prawobrzeżna zlewnia Zb. Dębe i Narwi po ujście Wkry), Rejon „Popowo” - zlewnia Zb. Dębe – lewo-brzeżnej cofki Narwi i prawobrzeżnej Bugu, Rejon „Legionowo” - obszar międzyrzecza Narwi i Wisły oraz Kan. Żerańskiego, Lewostronna zlewnia Narwi od Pułtusza do Orzyc	Orz wraz z prawostronnymi dopływami Narwi od Orz do Ruż, Prawostronna zlewnia Narwi od Pułtusza do Orz, Zlewnia Górnego Świdra po ujście Mieni (włącznie), Narew od Supraśli do Biebrzy, Zlewnia Orlanki bez Białej, Narew od Łoknicy do Lizy, Prawostronna zlewnia Narwi od Biebrzy do rzeki Gać, Prawostronna zlewnia Narwi od rzeki Gać do Ruż, Górna Krzna, Myśla - Toczna, Brok Górny, Zlewnia Białej, Pulwa, Dolna Krzna, Cetynia Buczyńska, Dolny Liwiec, Kostrzyń, Nurzec, Górny Liwiec, Kamianka, Środkowy Nurzec, Dolny odcinek Bugu, Dolny Nurzec, Leśna, Narew od Lizy do Supraśli, Rejon „Radzymin” - zlewnia lewobrzeżną Zb. Dębe od początku cofki Bugu po Kan. Żerański oraz lewobrzeżna zlewnia Kan. Żerańskiego, Rejon „Popowo” - zlewnia Zb. Dębe – lewo-brzeżnej cofki Narwi i prawobrzeżnej Bugu

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 10.12.2025 r.]

Zgodnie art. 4.1 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960 z późn. zm.) celem środowiskowym dla JCWPd jest zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do niej zanieczyszczeń; zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa stanu oraz ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem wód, tak aby osiągnąć i utrzymać ich dobry stan.

Monitoring krajowy wód podziemnych wykonywany jest na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy. Monitoring krajowy wód podziemnych jest podstawą do oceny wód podziemnych w poszczególnych punktach pomiarowych oraz jednolitych części wód podziemnych. Zgodnie z wyżej przytaczanym rozporządzeniem klasyfikującym jednolite części wód podziemnych, oceny stanu jednolitych części wód podziemnych dokonuje się na podstawie oceny stanu ilościowego i stanu chemicznego, które mogą być dobre bądź słabe. Według § 14.1. Stan jednolitej części wód podziemnych ocenia się jako dobry, jeżeli zarówno jej stan chemiczny, jak i stan ilościowy, są oceniane jako dobre. Stan jednolitej części wód podziemnych ocenia się jako słaby, jeżeli jej stan chemiczny lub jej stan ilościowy jest oceniany jako słaby.

Rysunek 11. Lokalizacja JCWPd w zasięgu których leży przedmiotowy teren

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Poniżej przedstawiono wyniki badań ocen stanu JCWPd, w obrębie których znajduje się przedmiotowy obszar.

Tabela 16. Kompleksowa ocena stanu JCWPd

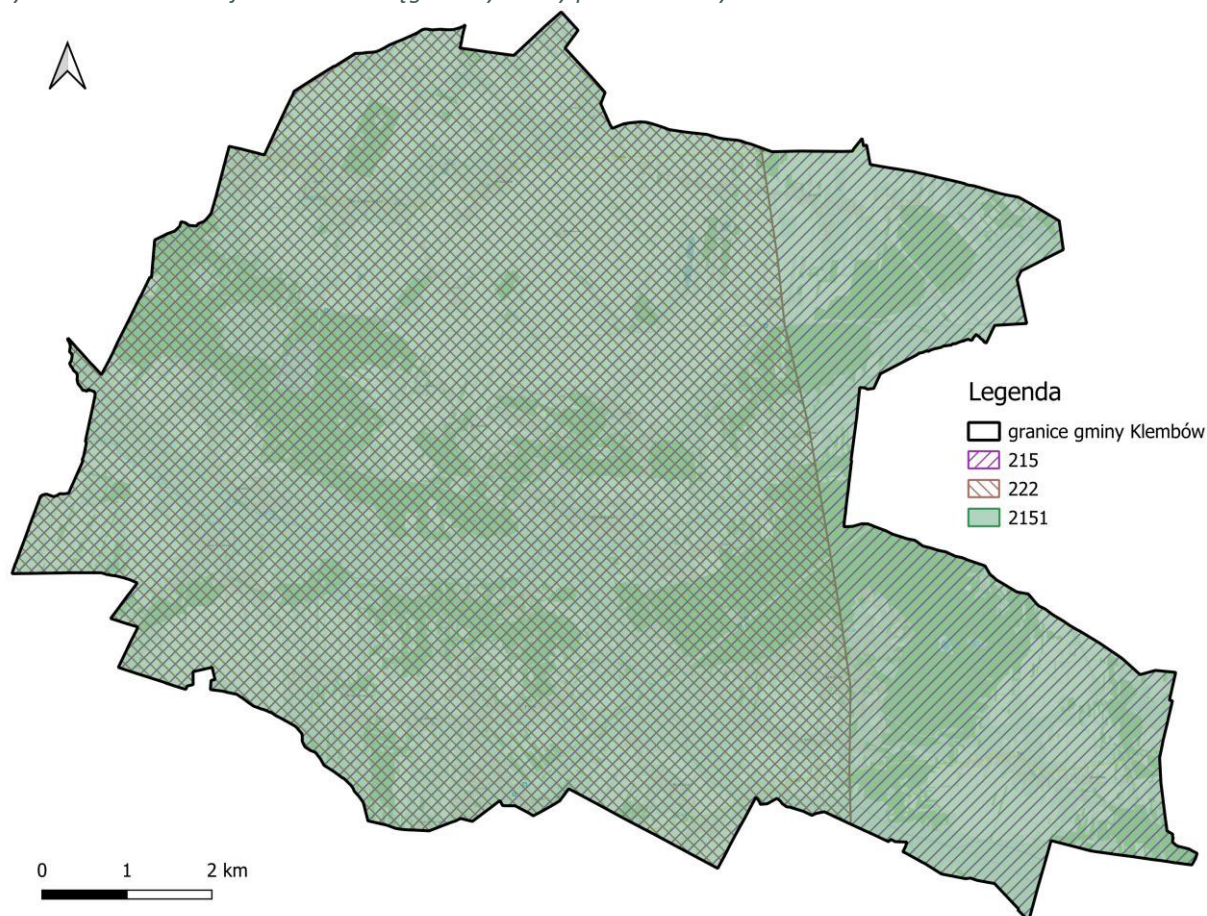
Rok			2016	2019	2022
Nr JCWPd	PLGW200054	chemiczny	dobry	dobry	dobry
		Ilościowy	dobry	dobry	dobry
	PLGW200055	chemiczny	dobry	dobry	dobry
		Ilościowy	dobry	dobry	dobry

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 10.12.2025 r.] oraz na podstawie Monitoringu Jakości Wód Podziemnych, <https://mjwp.gios.gov.pl/raporty-art/2016.html>, <https://mjwp.gios.gov.pl/raporty-art/2019.html>, <https://mjwp.gios.gov.pl/raporty-art/2022.html>, [data dostępu: 10.12.2025 r.]

Jak wynika z zamieszczonej powyżej tabeli przedmiotowe JCWPd pod względem ogólnej kondycji od lat zachowują dobry stan.

W zasięgu gminy Klembów zlokalizowane są zbiorniki wód podziemnych nr 215 – Subniecka Warszawska (w tym nr 2151 - Subniecka Warszawska – część centralna) oraz nr 222 - Dolina środkowej Wisły (Warszawa–Puławy), wskazane na poniższym rysunku.

Rysunek 12. Lokalizacja GZWP w zasięgu których leży przedmiotowy teren

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PIG-PIB

Tabela 17. Charakterystyka GZWP na przedmiotowym terenie

Nazwa GZWP	Dolina środkowej Wisły (Warszawa–Puławy)
Województwo	mazowieckie, lubelskie
Powiat	rycki, garwoliński, grójecki, kozienicki, legionowski, miński, nowodworski, otwocki, piaseczyński, płoński, sochaczewski, warszawski zachodni, wołomiński, wyszkowski, zwoleński, m. st. Warszawa
RZGW	Warszawa
Numer JCWPd (wg podziału na 172 części)	47, 48, 49, 54, 55, 64, 65, 66, 73, 74
Jednostka hydrogeologiczna wg Paczyńskiego, Sadurskiego (2007)	provincja Wisły: SŚWN - region środkowej Wisły - subregion nizinny, SBN - region Bugu - subregion nizinny
Jednostka hydrogeologiczna wg Kleczkowskiego (1990a, b), zmieniona	pasmo zbiorników równinne (GZWP w paśmie nizin)
Zlewnia powierzchniowa (II rzędu wg MphP)	prawobrzeżna Wisły od Wieprza do Narwi, lewobrzeżna Wisły od Narwi do Drwęcy, prawobrzeżna Wisły od Sanu do Wieprza, Narwi
Prowincja i makroregion fizycznogeograficzne wg Kondrackiego (2002)	Niż Środkowoeuropejski (31): Nizina Północnomazowiecka (318.6), Nizina Środkowomazowiecka (318.7), Nizina Południowopodlaska (318.9)
Typ zbiornika	porowy
Stratygrafia	czwartorzęd
Klasa jakości wody ¹⁰	na przeważającym obszarze II
Wodoprzewodność [m ² /d]	240-960
Moduł jednostkowy zasobów dyspozycyjnych [m ³ /d × km ²]	230
Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [m ³ /d]	616 676
Podatność zbiornika na antropopresję	bardzo podatny

źródło: Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce

Zgodnie z Informatorem PSH: Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce dla 103 zbiorników nie było dokumentacji określających warunki hydrogeologiczne i zasięg obszarów ochronnych. Ze względu na realizację prac dokumentacyjnych zaplanowanych w latach 2009–2016 bez wykonywania wierceń pompowań badawczych, z listy zbiorników przewidzianych do udokumentowania w tym okresie wyłączono paleogeńsko-neogeński GZWP nr 215 Subniecka Warszawska raz jego część centralną GZWP nr 2151 (pierwotnie określany numerem 215A), traktowaną jako oddzielny zbiornik.

¹⁰ Wg rozporządzenia MŚ z dnia 23 lipca 2008 r.

Obszary zagrożone powodzią

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960 z późn. zm.) powódź to: „czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych”. Ze względu na źródło oraz mechanizmy powstania, powodzie występujące na obszarze Polski dzieli się na:

- powódzie rzeczne o mechanizmie naturalnego wezbrania;
- powódzie rzeczne powstałe w wyniku przelania lub zniszczenia obwałowań przeciwpowodziowych;
- powódzie rzeczne zimowe o mechanizmie zatorowym;
- powódzie opadowe, związane z zalaniem terenu wodami pochodzącymi bezpośrednio z opadów deszczu lub z topnienia śniegu;
- powódzie od wód podziemnych;
- powódzie od strony morza;
- powódzie powstałe w wyniku zniszczenia lub uszkodzenia budowli piętrzących.

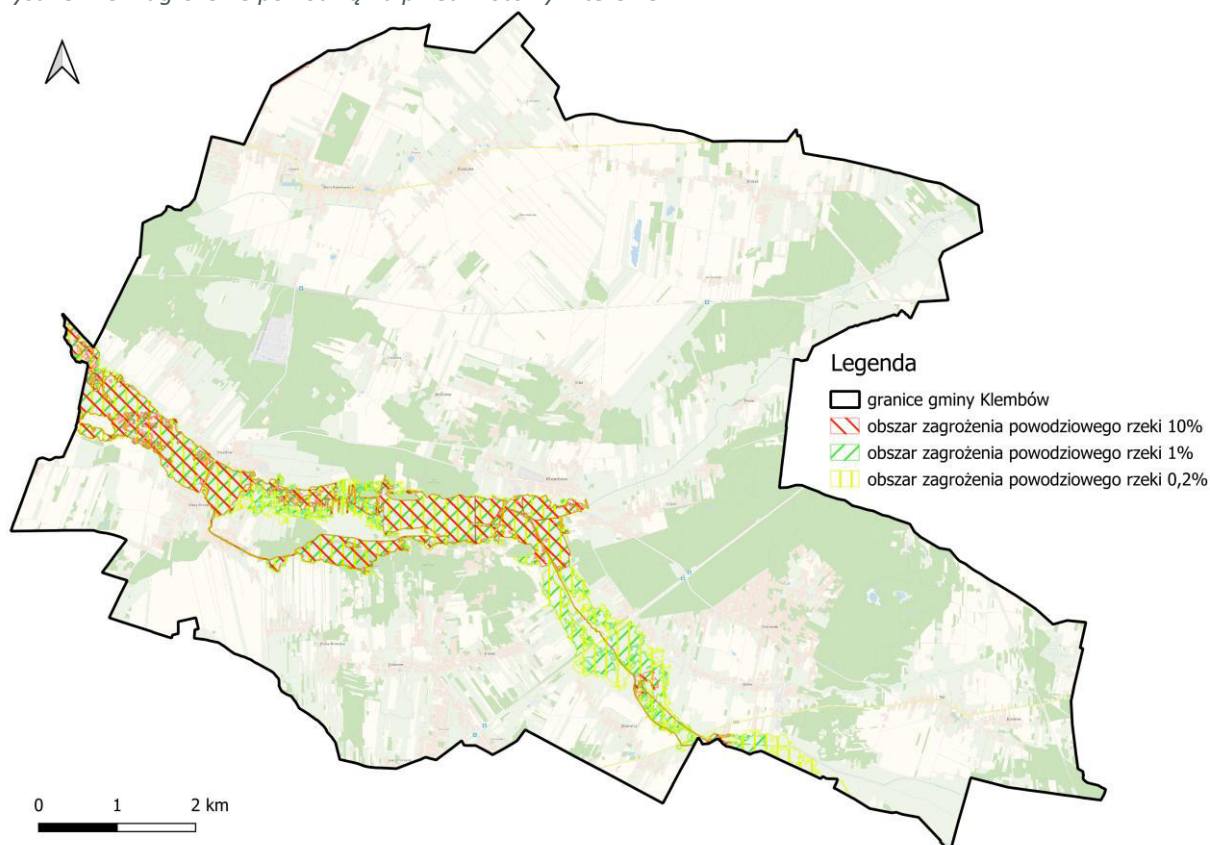
Zgodnie z wymogami Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (dawniej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej) przygotowuje mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP). Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się w szczególności:

1. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego;
2. obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w tym:
  - a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%;
  - b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%;
  - c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne;
  - d) pas techniczny;
3. obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia:
  - a) wału przeciwpowodziowego;
  - b) wału przeciwsztormowego;
  - c) budowli piętrzącej.

Jako podtopienie klasyfikuje się pojawienie się wód podziemnych blisko powierzchni terenu, w związku z piętrzeniem się wód podziemnych, na skutek podnoszenia się zwierciadła wód w ciekach i zbiornikach powierzchniowych.

Na terenie gminy Klembów wyznaczono obszary zagrożenia powodziowego. i zagrożenia podtopieniami (od wód gruntowych). Ich lokalizację na tle przedmiotowych gmin przedstawiono na poniższych rysunkach. Stwierdza się, że założenia Strategii są zgodne z warunkami korzystania z obszarów zagrożonych powodzią i podtopieniami od wód gruntowych.

Rysunek 13. Zagrożenie powodzią na przedmiotowym terenie

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii (GUGIK) [data dostępu 10.12.2025 r.]

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od RZGW w Warszawie na terenie gminy Klembów brak jest wałów przeciwpowodziowych.

Na terenie gminy Klembów brak jest terenów zagrożonych podtopieniami (powodzią od wód gruntowych).

Obszary zagrożone suszą

Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Wyróżnia się następujące typy suszy:

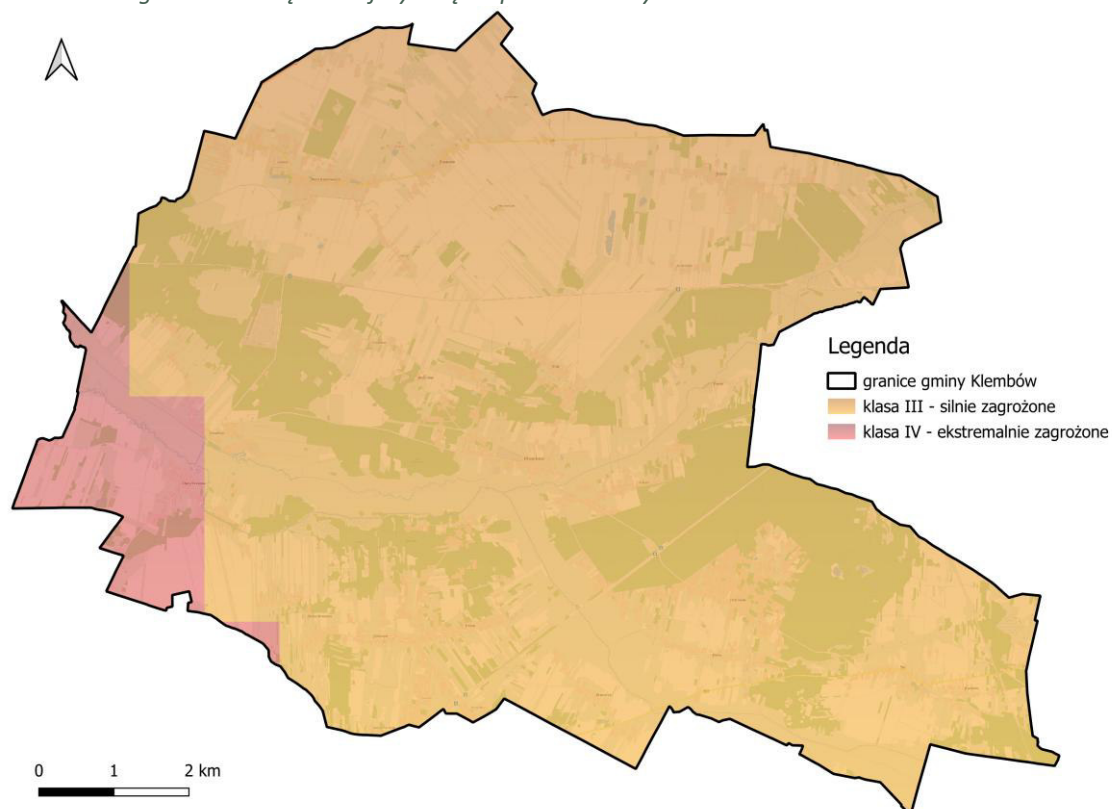
- susza atmosferyczna – występuje, kiedy mamy do czynienia z deficytem opadów. Zwana również suszą meteorologiczną. Jest to pierwszy etap rozwoju zjawiska suszy. Pojawia się wówczas, gdy opady występują poniżej średniej wieloletniej lub jest ich całkowicie brak;
- susza rolnicza - pojawia się, gdy wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb wodnych roślin i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Zwana również suszą glebową. Jest bezpośrednią konsekwencją wydłużającej się suszy atmosferycznej;
- susza hydrologiczna - przejawia się długotrwałym obniżeniem ilości wody w rzekach i jeziorach. Zwana również „niżówką hydrologiczną”. Dotyczy wód powierzchniowych. Występuje wtedy, kiedy przepływ w rzekach spada poniżej przepływu średniej wartości wieloletniej;
- susza hydrogeologiczna - susza definiowana jako długotrwałe obniżenie zasobów wód podziemnych. Zjawisko tego rodzaju suszy jest zwykle poprzedzone powyższymi rodzajami suszy. Wstępna faza objawia się m.in. wysychaniem studni.

Susza, obok zjawiska powodzi, jest jednym z najbardziej dotkliwych i bezpośrednich zjawisk naturalnych oddziałujących na środowisko, gospodarkę i lokalne społeczności. Jednakże w przeciwieństwie do powodzi nie ma praktycznie możliwości prowadzenia działań doraźnych, które przyczynią się do zminimalizowania skutków suszy.

W walce z suszą potrzebne są działania długofalowe, strategiczne które poprzez swą ilość przyczynią się do minimalizowania jej skutków. Takim działaniem jest m.in. opracowanie planu przeciwdziałania skutkom suszy, który jest głównym, strategicznym dokumentem w Polsce, zgodnie z którym prowadzi się walkę z suszą.

Na poniższych rysunkach pokazano graficznie obszary gminy Klembów o określonym stopniu zagrożenia z podziałem na poszczególne typy suszy. Jak wynika z poniższych map, przedmiotowy teren jest narażony na suszę atmosferyczną, rolniczą i hydrologiczną.

Rysunek 14. Zagrożenie suszą atmosferyczną na przedmiotowym terenie

źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: www.wody.isok.gov.pl [data dostępu 10.12.2025 r.]

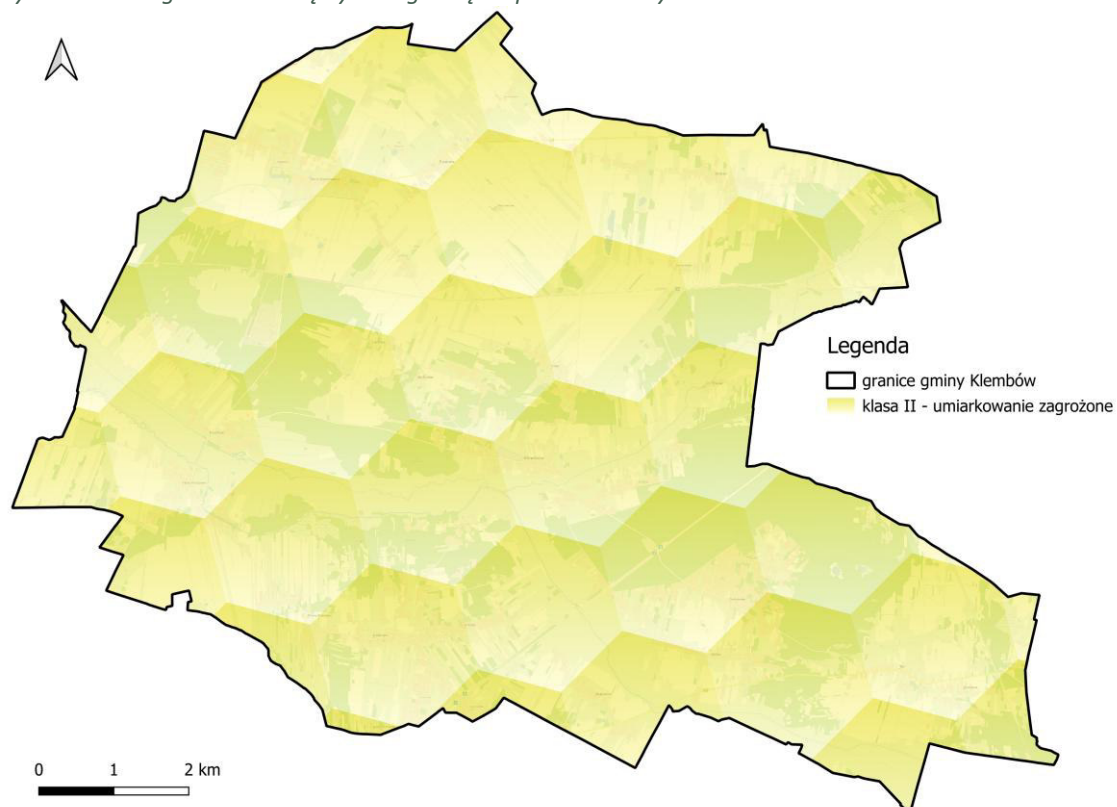
Rysunek 15. Zagrożenie suszą rolniczą na przedmiotowym terenie

źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: www.wody.isok.gov.pl [data dostępu 10.12.2025 r.]

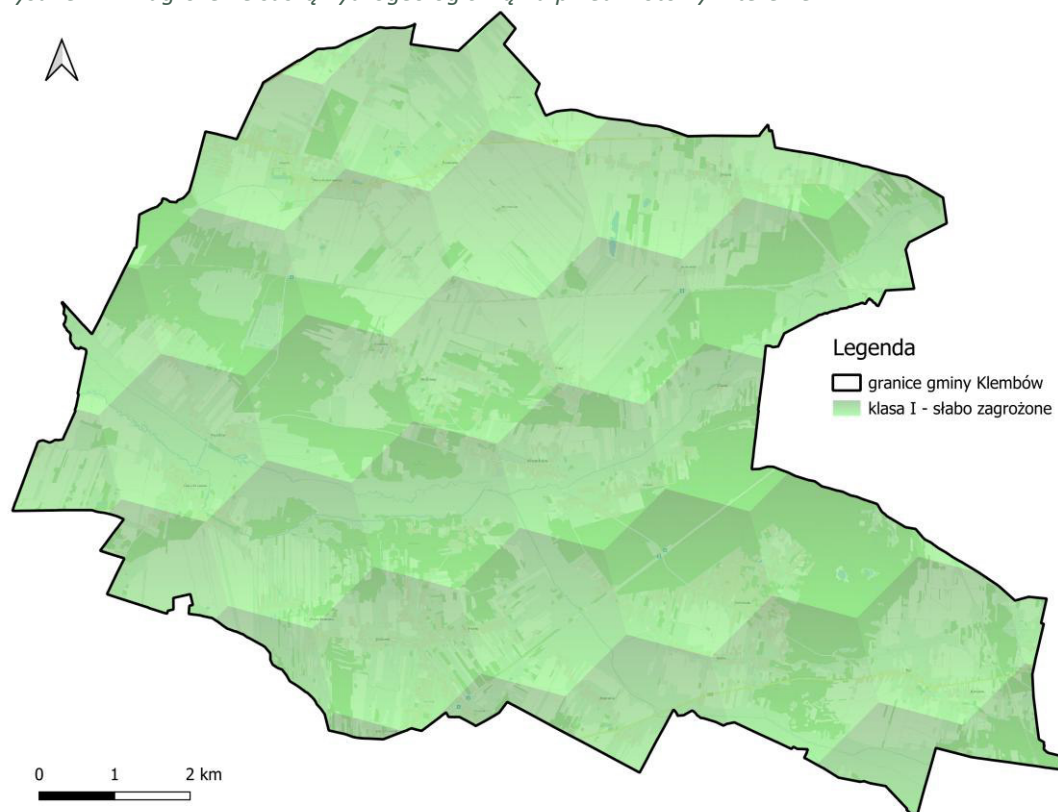

Rysunek 16. Zagrożenie suszą hydrologiczną na przedmiotowym terenie

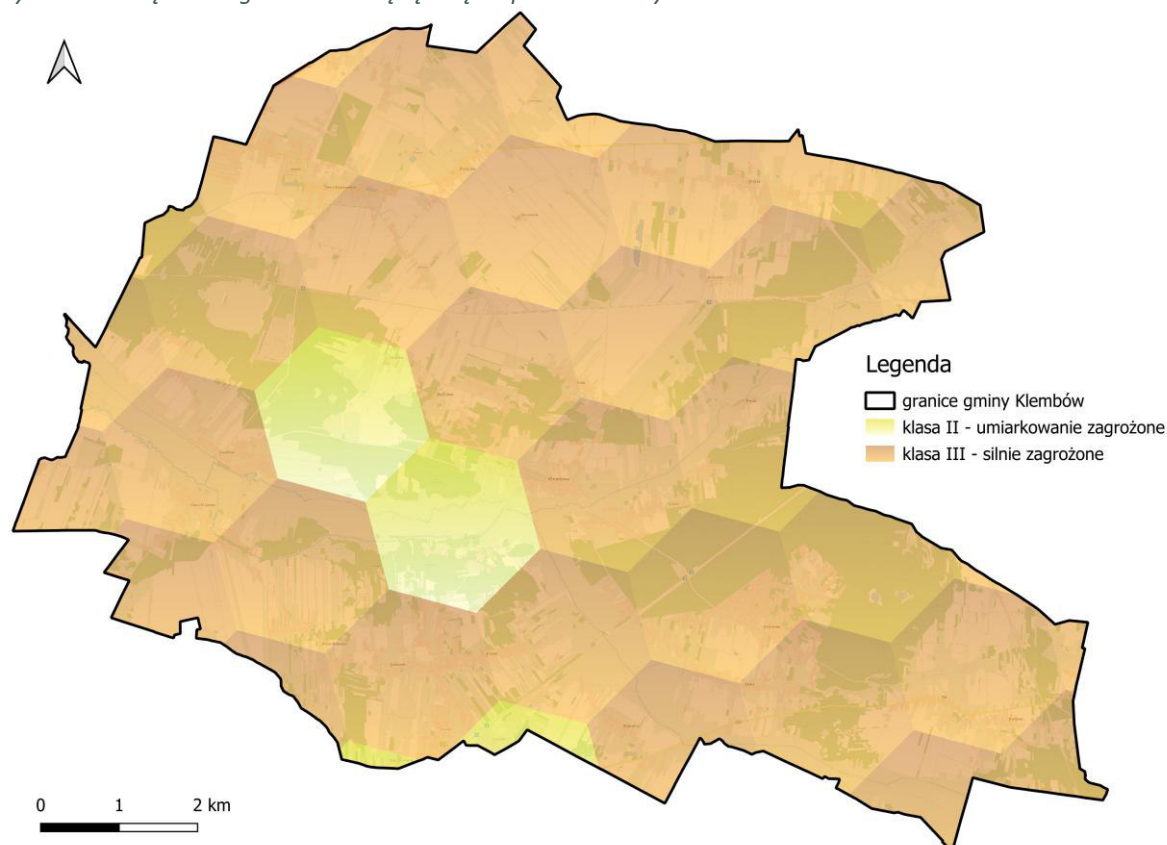
źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: www.wody.isok.gov.pl [data dostępu 10.12.2025 r.]

Rysunek 17. Zagrożenie suszą hydrogeologiczną na przedmiotowym terenie

źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: www.wody.isok.gov.pl [data dostępu 10.12.2025 r.]

Rysunek 18. Łączne zagrożenie suszą łączną na przedmiotowym terenie

źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: www.wody.isok.gov.pl [data dostępu 10.12.2025 r.]

6.2.5. Gospodarka wodno-ściekowa

Prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków, w szczególności: eksploatacja i konserwacja wodociągu gminnego oraz stacji uzdatniania wody, eksploatacja i konserwacja gminnej sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni ścieków jest zgodnie z Uchwałą Nr XIV/83/07 Rady Gminy Klembów z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie utworzenia gminnej jednostki organizacyjnej – Zakład Gospodarki Komunalnej (ZGK)

Sieć wodociągowa jest rozprowadzona po wszystkich 17 sołectwach: Dobczyn, Karolew, Klembów, Krusze, Krzywica, Lipka, Michałów, Nowy Kraszew, Ostrówek, Pasek, Pieńki, Rasztów, Roszczep, Sitki, Stary Kraszew, Tuł oraz Wola Rasztowska. Został więc osiągnięty cel zwodociągowania całej gminy. W skład gminnego systemu eksploatacji wodociągów wchodzi dwie stacje uzdatniania wody, główny SUW w Klembowie oraz mały w Kruszu.¹¹

Zgodnie z danymi z GUS, gmina Klembów posiada sieć wodociągową o długości 140,5 km, a ilość przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosi 3 380 sztuk.

¹¹ źródło: Raport o stanie Gminy Klembów. 2024.

Ogólną charakterystykę sieci wodociągowej funkcjonującej na terenie gminy zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 18. Charakterystyka sieci wodociągowej na przedmiotowym terenie w latach 2021-2024

Wskaźnik	Jedn.	2021	2022	2023	2024
Długość eksploatowanej sieci wodociągowej	km	140,0	140,0	140,5	140,5
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2 963	3 127	3 175	3 380
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	7 779	8 093	8 325	8 657
Ludność korzystająca z sieci w % ogółu	%	71,5	72,9	73,3	74,8

źródło: GUS, stan na 31.12.2023 [data dostępu: 12.12.2025 r.]

Sieć kanalizacyjna rozprowadzona jest po 4 sołectwach: Klembów, Ostrówek, Sitki oraz Lipka. W skład gminnego systemu eksploatacji kanalizacji wchodzi dwie oczyszczalnie ścieków. Oczyszczalnia obsługująca powyższe miejscowości znajduje się w Klembowie. Oczyszczalnia obsługująca osiedle znajdujące się przy ul. Osiedlowej w Woli Rasztowskiej znajduje się tuż obok powyższego osiedla. W skład systemu obsługującego oczyszczalnię ścieków w Klembowie wchodzi 28 przepompowni ścieków oraz punkt zlewny. Oczyszczalnie ścieków w Klembowie i Woli Rasztowskiej są już wyeksploatowane i wymagają prowadzenia cyklicznych remontów.¹²

W 2024 roku w gminie Klembów łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej wynosiła 36,9 km. Do sieci kanalizacji sanitarnej podłączonych było wówczas 1 103 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Możliwość odprowadzania ścieków zbiorczym systemem w 2024 roku miało 38,1% mieszkańców gminy.

Tabela 19. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na przedmiotowym terenie w latach 2021-2024

Wskaźnik	Jedn.	2021	2022	2023	2024
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	36,8	36,8	36,9	36,9
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 000	1 069	1 088	1 103
Ścieki odprowadzane siecią kanalizacyjną	dam3	173,9	169,0	163,2	114,8
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	3 933	4 160	4 297	4 407
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	36,2	37,5	37,8	38,1

źródło: GUS, stan na 31.12.2023 [data dostępu: 12.12.2025 r.]

Zgodnie z Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków Komunalnych na przedmiotowym terenie znajduje się jedna aglomeracja ściekowa -aglomeracja Klembów. Jej charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli.

¹² źródło: Raport o stanie Gminy Klembów. 2024.

Tabela 20. Charakterystyka aglomeracji obejmujących przedmiotowy teren

Nazwa aglomeracji	Klembów
obowiązująca uchwała ustanawiająca aglomerację	Uchwała nr III.260.2020 Rady Gminy Klembów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Klembów
Gminy w aglomeracji	Klembów
RLM aglomeracji zgodnie z obowiązującą uchwałą	3 734
Liczba mieszkańców aglomeracji zameldowana na pobyt stały i czasowy na terenie aglomeracji	3734
Liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	3660
Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]	0
Długość istniejącej sieci kanalizacyjnej ogółem (sanitarnej i ogólnospławnej) [km]	33,5
Długość istniejącej kanalizacji deszczowej w aglomeracji [km]	6

źródło: VI AKPOŚK 2022

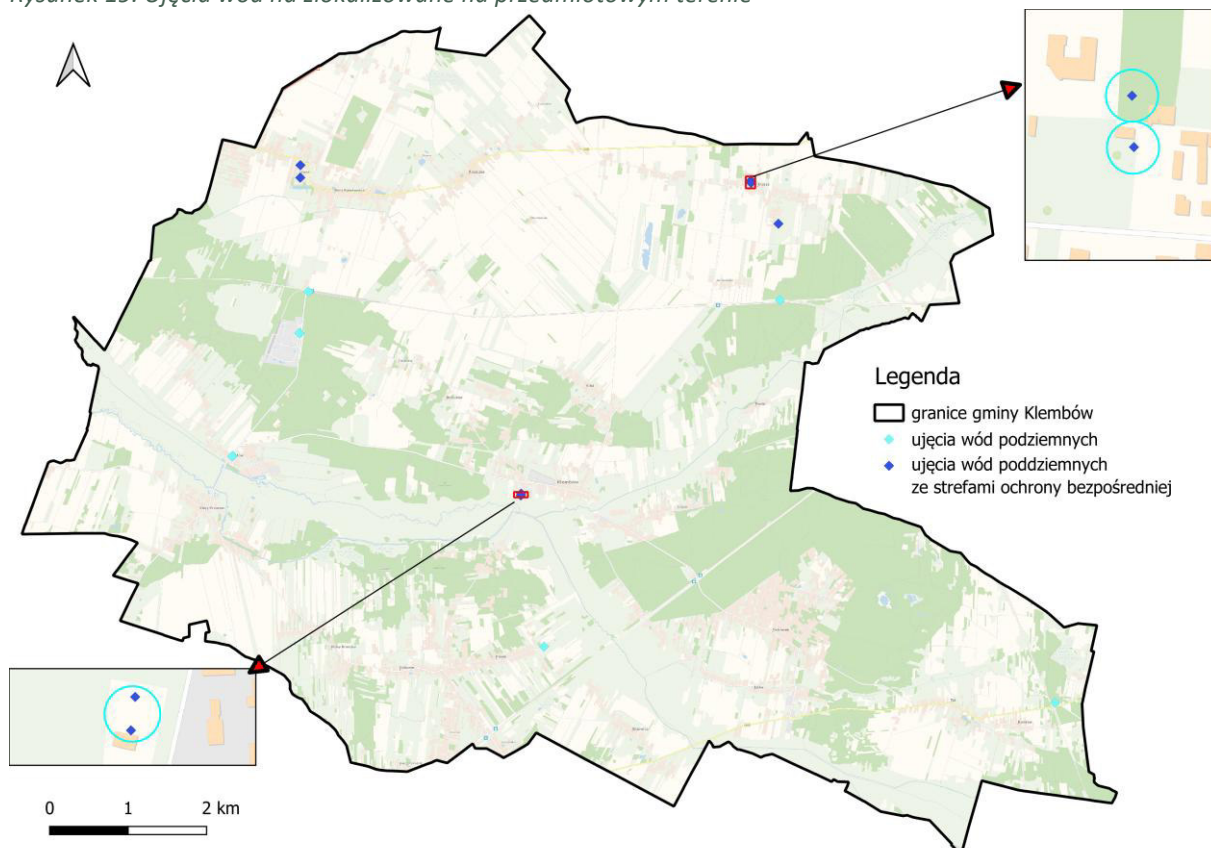
Ujęcia wód

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od Urzędu Gminy Klembów woda dla mieszkańców ujmowana jest z następujących ujęć wody:¹³

- 2 ujęcia na SUW Krusze, ul. Kryształowa 99, 05-240 Krusze:
  - studnia nr 3 - 35,0 m³/h;
  - studnia 2 – 4,0 m³/h (zgodnie z dokumentacją hydrologiczną);
- 2 ujęcia na SUW Klembów pod adresem ul. Przemysłowa 1, 05-205 Klembów:
  - studnia 1 i 2 po 75 m³/h.

¹³ Wszystkie ujęcia są ujęciami podziemnymi.

Rysunek 19. Ujęcia wód na zlokalizowane na przedmiotowym terenie

źródło: na podstawie informacji otrzymanych od RZGW w Warszawie

6.2.6. Sieć gazowa

Na przedmiotowym terenie znajduje się sieć gazowa, która została scharakteryzowana w poniższej tabeli.

Tabela 21 Charakterystyka sieci gazowej na przedmiotowym terenie w latach 2021-2024

Wskaźnik	Jedn.	2021	2022	2023	2024
Długość czynnej sieci ogółem	m	120 151	126 069	127 477	129 133
Czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)	szt.	2 349	2 559	2 623	2 718
Odbiorcy gazu (gospodarstwa domowe) ogrzewający mieszkania gazem	szt.	1 863	1 759	1 889	2 008
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	67,4	67,7	68,4	69,5

źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r. [data dostępu: 12.12.2025 r.]

6.2.7. Gleby

Program Monitoringu chemizmu gleb ornych Polski stanowi element PMŚ w zakresie jakości gleby i ziemi. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. W ramach prowadzonego monitoringu wykonywane są oznaczenia fizykochemiczne próbek glebowych pobieranych w 5-letnich odstępach czasowych w 216 punktach

pomiarowych zlokalizowanych na glebach użytkowanych rolniczo na terenie całego kraju. Próbkę glebową w ramach szóstej tury monitoringu chemizmu gleb ornych Polski, która przypadła na lata 2020- 2022, zostały pobrane w 2020 r., a kolejne badania są realizowane w 2025 r.

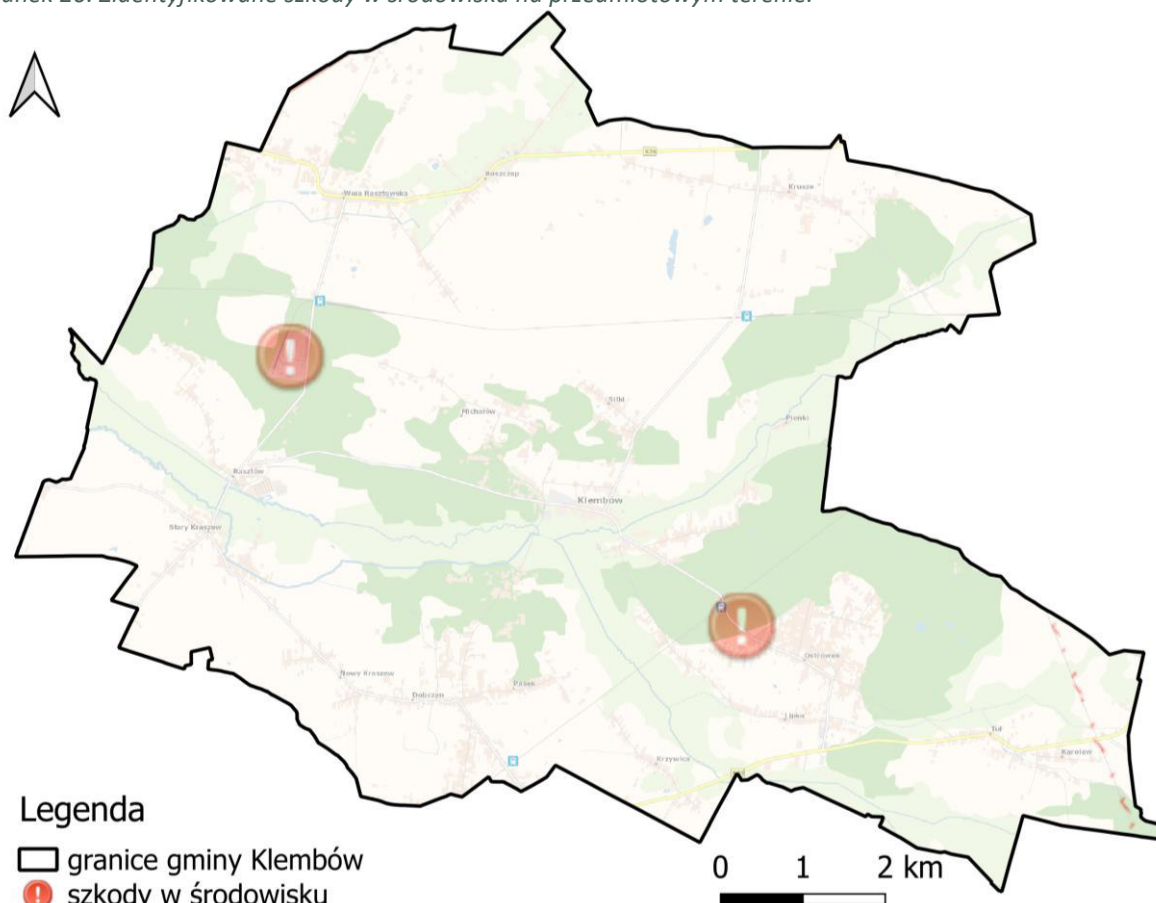
W zakresie jakości gleby i ziemi na terenie gminy Klembów nie ma zlokalizowanych punktów pomiarowych i nie prowadzono badań monitoringu chemizmu gleb ornych realizowanego w ramach PMŚ. Najbliżej położony punkt monitoringowy znajduje się w miejscowości Długa Szlachecka.

Tabela 22. Charakterystyka gleb w punkcie monitoringowym nr 155

Odczyn "pH" w zawiesinie H ₂ O	Próchnica [%]	Węgiel organiczny [%]	Azot ogólny [%]	Kwasowość hydrolityczna (Hh) cmol(+)kg ⁻¹	Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne suma 13 WWA [μg*kg ⁻¹]	Zasolenie [mg KCl*100g ⁻¹]
6,6	0,78	<0,50	0,05	1,8	190	<10,00

źródło: Monitoring Chemizmu Gleb Ornych Polski

Rysunek 20. Zidentyfikowane szkody w środowisku na przedmiotowym terenie.

źródło: Geoserwis GDOŚ [data dostępu: 14.01.2026 r.]

Zgodnie z Geoserwisem GDOŚ oba wskazane powyżej zanieczyszczenia powierzchni ziemi zostały zaklasyfikowane do kategorii: Suma węglowodorów C12-C35, składników frakcji oleju; Suma węglowodorów C6-C12, składników frakcji benzyn. Działania zapobiegawcze lub naprawcze zostały zakończone.

6.2.8. Żłóża

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego na terenie gminy Klembów obowiązuje koncesja na wydobywanie kopaliny ze złoża „Sitki I” udzielona decyzją Marszałka Województwa Mazowieckiego z 30 marca 2012 r., Nr 73/12/PŚ. G dla spółki HEJ Sp. z o.o. z terminem obowiązywania do 31 grudnia 2051 r.

6.2.9. Zasoby przyrodnicze

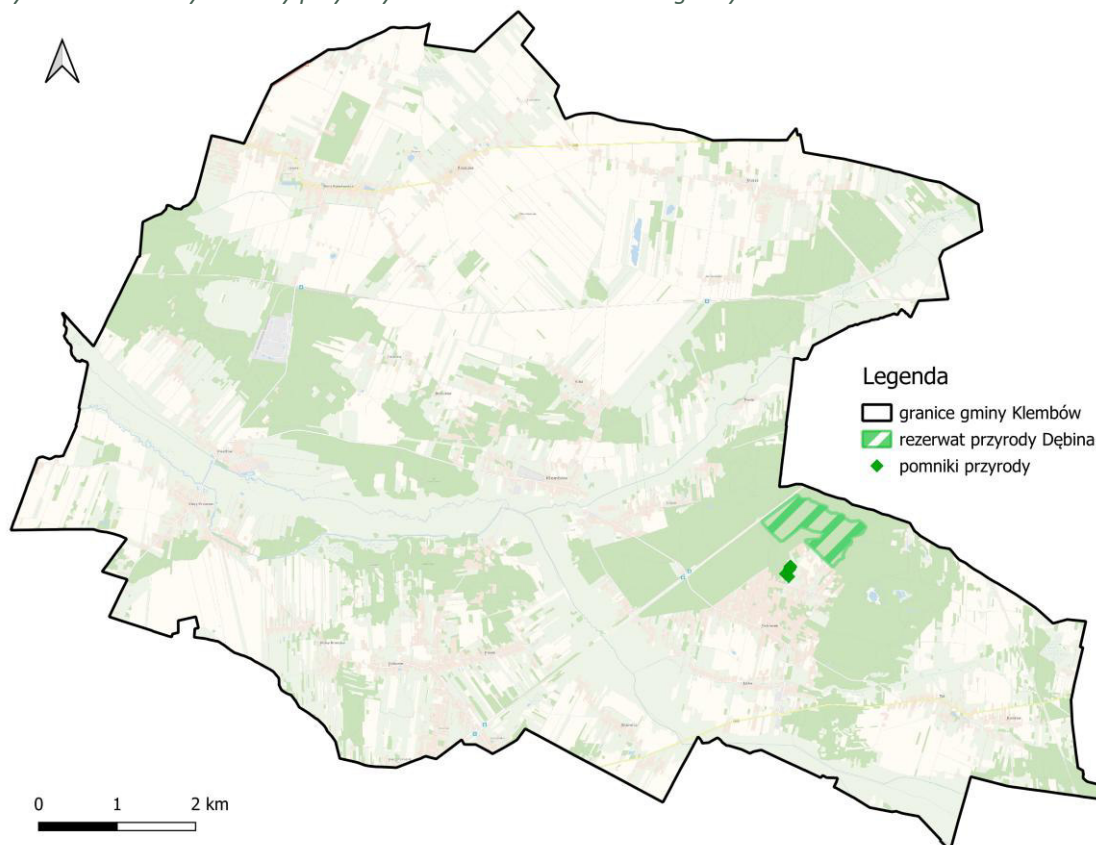
Formy ochrony przyrody

Na przedmiotowym terenie występują następujące formy ochrony przyrody:¹⁴

- rezerwat przyrody Dębina;
- 7 pomników przyrody.

Ich położenie i charakterystyka zostały przedstawione na poniższym rysunku oraz tabelach.

Rysunek 21. Formy ochrony przyrody zlokalizowane na terenie gminy Klembów

źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez GDOŚ [data dostępu: 12.12.2025 r]

¹⁴ źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP> [dostęp: 12.12.2025 r.]

Tabela 23. Charakterystyka rezerwatu przyrody leżącego na przedmiotowym terenie

Nazwa	Kopce
Rodzaj rezerwatu	leśny
Typ ochrony	nie określono w akcie prawnym
Województwo	mazowieckie
Powiaty	wołomiński
Gminy	Klembów
Data wyznaczenia	1952-09-04
Powierzchnia [ha]	51,21
Akt prawny o wyznaczeniu	Zarządzenie Ministra Leśnictwa z dnia 12 sierpnia 1952 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody
Obowiązujące akty prawne	Rozporządzenie Nr 274 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego i utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 roku. Zarządzenie Nr 27 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z 15 grudnia 2018 r. w sprawie wyznaczenia szlaku.
Cele ochrony	Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu liściastego lasu mieszanego o charakterze zespołu naturalnego dębowo-grabowego z udziałem jesionu, wiązu i lipy. Teren rezerwatu posiada ponadto wartości geologiczne dzięki licznie występującym gładom narzutowym.

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP> [dostęp: 12.12.2025 r.]

Tabela 24. Charakterystyka pomników przyrody leżących na przedmiotowym terenie

Lp	Kod Inspire	Data utworzenia	Opis lokalizacji	Opis pomnika	Akt prawny
1.	PL.ZIPOP.1393.PP.1434072.4612	2009-07-31	w parku leśnym koło Zakładu Wychowawczego "Charitas"	drzewo (gatunek: Świerk pospolity - <i>Picea abies</i> ; pierśnica: 243cm; obwód: 763cm; wysokość: 26 m)	Rozporządzenie Nr 27 Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu wołomińskiego.
2.	PL.ZIPOP.1393.PP.1434072.4613			drzewo (gatunek: Świerk pospolity - <i>Picea abies</i> ; pierśnica: 287cm; obwód: 902cm; wysokość: 28 m)	
3.	PL.ZIPOP.1393.PP.1434072.4614			drzewo (gatunek: Świerk pospolity - <i>Picea abies</i> ; pierśnica: 268cm; obwód: 842cm; wysokość: 28 m)	
4.	PL.ZIPOP.1393.PP.1434072.4615			drzewo (gatunek: Świerk pospolity - <i>Picea abies</i> ; pierśnica: 258cm; obwód: 811cm; wysokość: 26 m)	
5.	PL.ZIPOP.1393.PP.1434072.4616			drzewo (gatunek: Świerk pospolity - <i>Picea abies</i> ; pierśnica: 214cm; obwód: 672cm; wysokość: 25 m)	
6.	PL.ZIPOP.1393.PP.1434072.4617			drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> ; pierśnica: 260cm; obwód: 817cm; wysokość: 22 m)	
7.	PL.ZIPOP.1393.PP.1434072.4618			drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> ; pierśnica: 240cm; obwód: 754cm; wysokość: 20 m)	

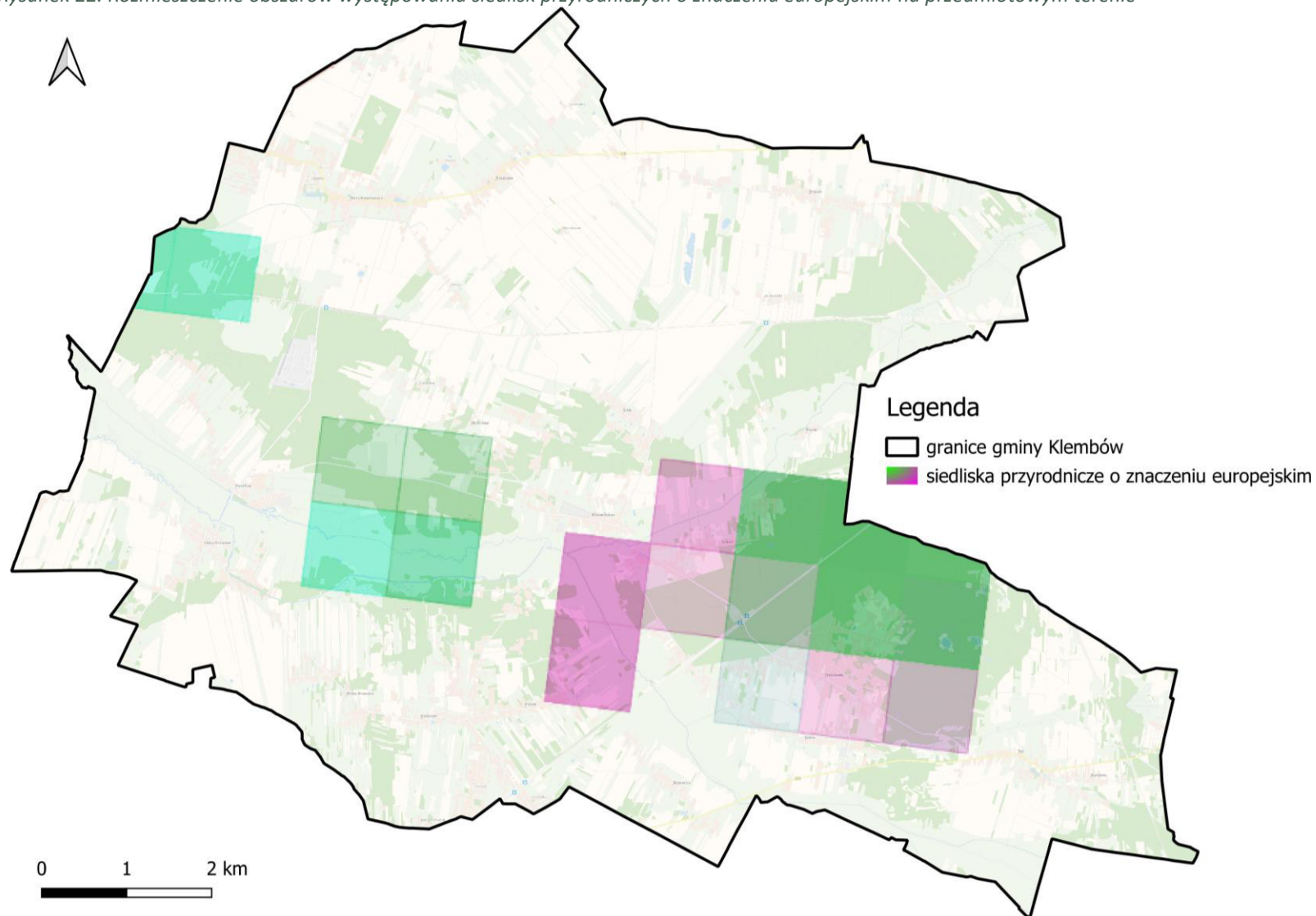
źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP> [dostęp: 12.12.2025 r.]

Siedliska przyrodnicze podlegające ochronie

Zgodnie z danymi udostępnianymi przez Geoserwis GDOŚ na terenie gminy Klembów znajdują się obszary występowania siedlisk przyrodniczych o znaczeniu europejskim, brak jest natomiast stanowisk chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt. Siedliska przyrodnicze na tle granic gminy Klembów zostały przedstawione na poniższym rysunku.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie na terenie gminy Klembów brak jest zidentyfikowanych stanowisk chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz obszarów występowania cennych siedlisk przyrodniczych.

Rysunek 22. Rozmieszczenie obszarów występowania siedlisk przyrodniczych o znaczeniu europejskim na przedmiotowym terenie

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Geoserwisu [data dostępu: 12.12.2025 r.]

Korytarze ekologiczne

W przestrzeni przyrodniczej ważną rolę spełniają korytarze ekologiczne. System obszarów obejmuje przede wszystkim doliny i pradoliny rzek, którymi mogą przemieszczać się organizmy zwierzęce i diaspory roślinne oraz rozległe tereny (np. puszcze, duże kompleksy łąk, bagien), w których skupia się zasadnicza część różnorodności biologicznej. Korytarze ekologiczne, aby spełniały swoją funkcję, muszą tworzyć sieć powiązanych przestrzennie obszarów. Główne cele wyznaczania i ochrony korytarzy to:

- przeciwdziałanie izolacji obszarów przyrodniczo cennych i zapewnienie funkcjonalnych połączeń między poszczególnymi regionami kraju;
- zapewnienie możliwości funkcjonowania stabilnych populacji gatunków roślin i zwierząt;
- ochrona i odbudowa bioróżnorodności w kraju i Europie;
- stworzenie spójnej sieci obszarów chronionych, które zapewnią optymalne warunki do życia możliwie dużej liczbie gatunków.

Przez przedmiotowy obszar nie przebiegają żadne korytarze ekologiczne.

Grunty leśne

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia gruntów leśnych na terenie gminy wynosi 1 912,06 ha, co daje lesistość na poziomie 22,2%, przy czym warto zaznaczyć, że średnia krajowa wynosi 29,7%. Strukturę gruntów leśnych na przedmiotowym terenie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 25 Struktura gruntów leśnych i terenów zieleni na przedmiotowym terenie

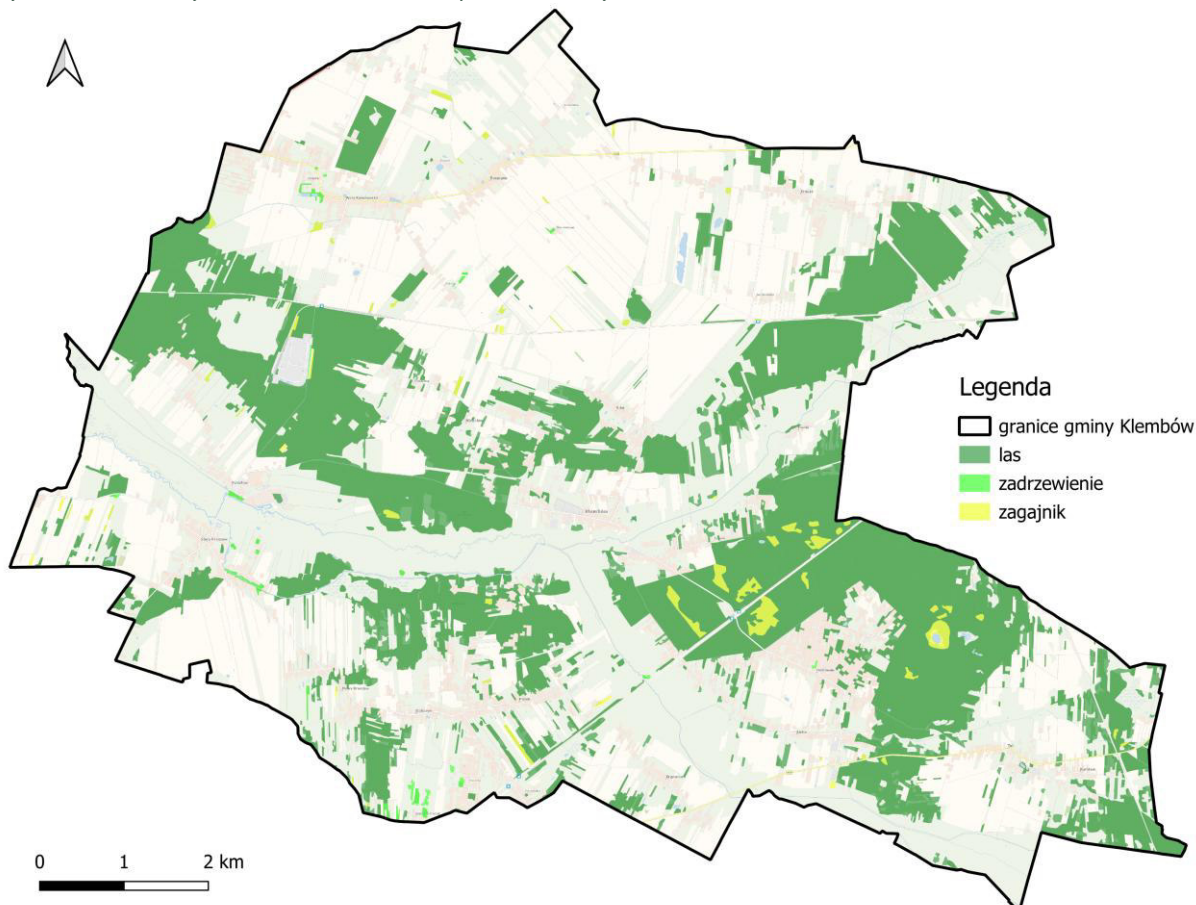
ROK		2021	2022	2023	2024
Powierzchnia gruntów leśnych ogółem	ha	1 917,88	1 918,48	1 912,06	1 912,06
Lesistość	%	22,2	22,2	22,2	22,2
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	631,20	631,80	625,38	625,38
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	628,60	629,20	622,78	622,78
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	576,51	577,11	570,69	570,69
Grunty leśne prywatne ogółem	ha	1 286,68	1 286,68	1 286,68	1 286,68
Powierzchnia lasów	ha	1 904,69	1 905,25	1 899,27	1 899,27
Lasy publiczne ogółem	ha	618,01	618,57	612,59	612,59
Lasy prywatne ogółem	ha	1 286,68	1 286,68	1 286,68	1 286,68

źródło: GUS [data dostępu: 12.12.2025 r.]

Teren przedmiotowej gminy znajduje się w zarządzie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie. Lasy Państwowe są administrowane przez nadleśnictwo Drewnica.

Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa sprawuje Starosta. Gospodarkę leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa prowadzi się w oparciu o Uproszczone Plany Urządzenia Lasów lub decyzje administracyjne określające zadania z zakresu gospodarki leśnej wydane na podstawie Inwentaryzacji Stanu Lasu. Ww. dokumenty (UPUL i ISL) opracowywane są na okres 10 lat.

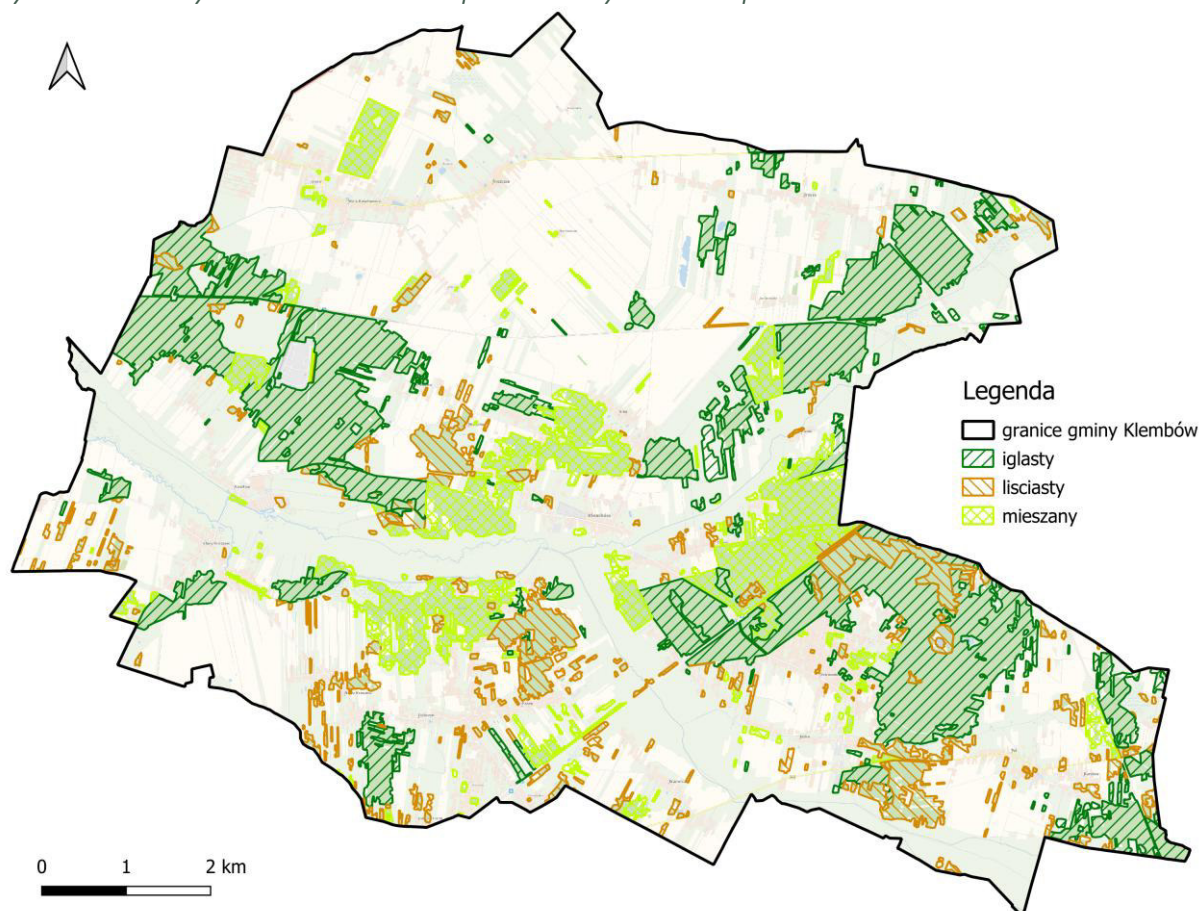
Rysunek 23. Tereny leśne i zadrzewione na przedmiotowym terenie

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii (GUGIK)

Rysunek 24. Tereny leśne i zadrzewione na przedmiotowym terenie z podziałem na skład drzewostanu

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii (GUGIK)

6.3. Istniejące problemy ochrony środowiska

W tabeli przedstawiono największe problemy środowiskowe odnotowywane w ostatnich latach na terenie gminy Klembów z podziałem na poszczególne komponenty.

Tabela 26. Najważniejsze problemy w ostatnich latach na przedmiotowym terenie w zakresie poszczególnych komponentów środowiska

Ochrona klimatu i jakości powietrza
<ul style="list-style-type: none"> – przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu pod kątem ochrony zdrowia oraz poziomu celu długoterminowego ozonu pod kątem ochrony roślin; – przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 – klasa C (ochrona zdrowia ludzi); – korzystanie z nieekologicznych paliw stałych do ogrzewania budynków przez mieszkańców.
Zagrożenia hałasem
<ul style="list-style-type: none"> – przekroczony średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich nr 634 i 636 na odcinkach przebiegających rzez teren gminy; – przekroczony średni dobowy ruch roczny na drodze krajowej ekspresowej S8 na odcinkach przebiegających rzez teren gminy; – brak przeprowadzonych badań hałasu przemysłowego, komunikacyjnego i kolejowego na terenie gminy; – hałas generowany przez lądowisko na terenie gminy.
Pola elektromagnetyczne
<ul style="list-style-type: none"> – występowanie na terenie gminy napowietrznych linii energetycznych.
Gospodarowanie wodami
<ul style="list-style-type: none"> – zły stan wód powierzchniowych; – silne i umiarkowane zagrożenie suszą na terenie gminy; – występowanie suszy rolniczej w ostatnich 3 latach na terenie całej gminy; – występowanie lokalnych podtopień; – zagrożenie i ryzyko powodziowe występujące na terenie gminy; – zbiorniki bezodpływowe znajdujące się na terenie gminy.
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
<ul style="list-style-type: none"> – występowanie dzikich wysypisk na terenie gminy; – niewystarczający stopień usunięcia wyrobów; – azbestowych na terenie gminy.
Gospodarka wodno-ściekowa
<ul style="list-style-type: none"> – niski stopień skanalizowania Gminy; – występowanie na terenie gminy zbiorników bezodpływowych; – brak możliwości rozbudowy sieci kanalizacyjnej bez budowy nowej oczyszczalni.

Gospodarka wodno-ściekowa
<ul style="list-style-type: none"> – działalność wydobywcza na terenie gminy; – brak stałego punktu pomiarowo kontrolnego monitoringu gleb na obszarze gminy; – przewaga słabych jakościowo gleb występujących na terenie gminy.
Zasoby przyrodnicze
<ul style="list-style-type: none"> – podatność zasobów przyrody na zanieczyszczenia środowiska; – brak korytarzy ekologicznych zlokalizowanych na terenie gminy.
Zagrożenia poważnymi awariami
<ul style="list-style-type: none"> – transport drogowy ładunków niebezpiecznych (ryzyko awarii podczas transportu substancji niebezpiecznych).

źródło: Opracowanie własne

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Zagadnienia i cele środowiskowe ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym ze względu na priorytetowe traktowanie ochrony środowiska zawarte są w wielu konwencjach międzynarodowych i podstawowych aktach tworzących Wspólnotę UE. Dokumenty te stanowią ramy dla regulacji prawnych (dyrektywy i rozporządzenia w prawie unijnym oraz ustawy i rozporządzenia w prawie polskim) oraz stanowią podstawę dla kształtowania polityki ochrony środowiska w określonej perspektywie czasowej, w szeregu tworzonych dokumentów (strategie, polityki, programy). Cele polityki ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym zostały określone w wielu dokumentach strategicznych, które stanowią ramy dla dokumentów krajowych i regionalnych.

W *Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035* wyznaczono 4 cele strategiczne, w ramach, których nie wszystkie zaplanowane działania będą oddziaływały na środowisko. Wszystkie zaplanowane inwestycje, które w sposób bezpośredni lub pośredni będą miały wpływ na środowisko, ostatecznie przyczynią się do poprawy jego jakości.

Strategia uwzględnia zapisy i cele sformułowane w dokumentach przedstawionych w tabeli poniżej.

Tabela 27. Przegląd dokumentów europejskich i krajowych oraz zawartych w nich celów środowiskowych istotnych dla realizacji Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
Dokumenty europejskie	
„Europa 2020” Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Komunikat Komisji Europejskiej z 03.03.2010.	<p>Strategia wyznacza trzy ogólne, wzajemnie za sobą powiązane, priorytety:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. rozwój inteligentny, tj. rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji, m.in. poprzez podniesienie jakości edukacji, wspieranie transferu innowacji i wiedzy, pełne wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych, a także wdrażanie innowacji w formie produktów i usług, które służyć będą wzrostowi gospodarczemu, tworzeniu nowych miejsc pracy i rozwiązywaniu problemów społecznych, 2. rozwój zrównoważony, tj. wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej dla przeciwdziałania zmianom klimatu, degradacji środowiska, utracie bioróżnorodności oraz niezrównoważonemu wykorzystywaniu zasobów, a także dla zwiększenia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, poprawy efektywności energetycznej oraz większego wykorzystania odnawialnych źródeł energii, 3. rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu, tj. wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną, m.in. poprzez wzrost poziomu zatrudnienia, inwestowanie w kwalifikacje, modernizowanie rynków pracy i systemów szkoleń, zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz zmniejszenie nierówności w obszarze zdrowia. <p>Ponadto, Strategia zawiera wytyczne przez Komisję nadrzędne, wymierne wzajemnie ze sobą powiązane cele szczegółowe UE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osiągnięcie 75% wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat, między innymi poprzez wzrost zatrudnienia kobiet i osób starszych oraz lepszą integrację migrantów na rynku pracy, - przeznaczanie 3% PKB Unii na inwestycje w działalność badawczo-rozwojową, w tym poprawę warunków prywatnej działalności badawczo-rozwojowej w UE, - osiągnięcie celów „20/20/20” w zakresie klimatu i energii, w tym ograniczenie emisji dwutlenku węgla co najmniej o 20% w porównaniu z poziomem z 1990 r., lub nawet o 30%, jeśli pozwolą na to warunki, zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w naszym całkowitym zużyciu energii do 20% oraz zwiększenie efektywności wykorzystania energii o 20%, - ograniczenie liczby osób przedwcześnie kończących naukę szkolną do 10%, zdobywanie wyższego wykształcenia przez co najmniej 40% osób z młodego pokolenia, tj. w wieku 30-34 lat, - zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem o 20 mln, tj. o 25%.
„Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”. Rezolucja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych w dniu 25 września 2015 r.	<p>Rezolucja wyznacza 17 celów zrównoważonego rozwoju i 169 powiązanych z nimi zadań, których założeniem jest przestrzeganie praw człowieka w odniesieniu do wszystkich ludzi oraz osiągnięcie równości płci i wzmocnienie pozycji wszystkich kobiet i dziewcząt. Globalne, współzależne i niepodzielne cele Agendy dotyczą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wyeliminowania ubóstwa, 2) wyeliminowania głodu, poprawy odżywiania i zrównoważonego rolnictwa, 3) zdrowego życia i dobrobytu, 4) wysokiej jakości edukacji, w tym uczenia się przez całe życie, 5) równości płci i wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt, 6) zrównoważonej gospodarki zasobami wodnymi, zapewniającymi dostęp do wody i warunków sanitarnych, 7) zrównoważonej, nowoczesnej energii w przystępnej cenie, 8) zrównoważonego, stabilnego i inkluzywnego wzrostu gospodarczego oraz godnej pracy, 9) stabilnej infrastruktury, zrównoważonego uprzemysłowienia i innowacyjności,

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
	<p>10) zmniejszania nierówności w krajach i między krajami,</p> <p>11) bezpiecznych i zrównoważonych miast i osiedli sprzyjających włączeniu społecznemu,</p> <p>12) zrównoważonej konsumpcji i produkcji,</p> <p>13) przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom,</p> <p>14) ochrony i zrównoważonego wykorzystywania oceanów, mórz i zasobów morskich,</p> <p>15) ochrony i zrównoważonego użytkowania ekosystemów lądowych, w tym lasów, zwalczania pustynnienia, powstrzymywania i odwracania procesu degradacji gleby oraz powstrzymania utraty różnorodności biologicznej,</p> <p>16) dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz odpowiedzialnych instytucji sprzyjających włączeniu społecznemu,</p> <p>17) globalnego partnerstwa na rzecz zrównoważonego rozwoju. Realizacja wyznaczonych celów ma zapewnić równowagę pomiędzy trzema aspektami zrównoważonego rozwoju: gospodarczym, społecznym i środowiskowym.</p>
<p>Europejski Zielony Ład „The European Green Deal” Communication from the commission to the european parliament, the european council, the council, the european economic and social committee and the committee of the regions. COM(2019) 640 final.</p>	<p>Europejski Zielony Ład stanowi nową strategię UE na rzecz wzrostu, którego korzyści są większe niż koszty. Jest to plan na trzy nadchodzące dekady, dotyczący zbudowania zrównoważonej gospodarki unijnej poprzez dostrzeżenie w wyzwaniach związanych z klimatem i środowiskiem naturalnym możliwości we wszystkich obszarach polityki oraz przeprowadzenie transformacji, która będzie sprawiedliwa i sprzyjająca włączeniu społecznemu. Dokument ten wyznacza unijny cel uczynienia z Europy pierwszego kontynentu neutralnego pod względem klimatu do 2050 r., przy jednoczesnym zwiększeniu konkurencyjności przemysłu i zapewnieniu sprawiedliwego przejścia dla dotkniętych regionów i pracowników. Kluczowe aspekty dokumentu dotyczą 7 obszarów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. czysta energia – obniżenie emisyjności systemu energetycznego Unii przy założeniu dalszej dekarbonizacji i większego wykorzystania odnawialnych źródeł energii w systemie energetycznym, aktualizacji w 2023 r. krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu państw członkowskich Unii w celu osiągnięcia w 2050 r. zerowej emisji gazów cieplarnianych, 2. zrównoważony przemysł – polityka przemysłowa oparta na gospodarce o obiegu zamkniętym, dotycząca w szczególności zasadochłonnych sektorów, takich jak przemysł odzieżowy, budownictwo, elektronika i tworzywa sztuczne, z założeniem, że do 2030 r. wszystkie opakowania w Unii Europejskiej powinny nadawać się do ponownego wykorzystania lub recyklingu, w strukturze konsumpcji nastąpi odejście od produktów jednorazowego lub ograniczonego użytku na rzecz wynajmu towarów i usług oraz produktów wielokrotnego użytku, trwałych i naprawialnych, a ponadto nastąpi redukcja marnotrawstwa oraz dalszy rozwój technologii cyfrowych, 3. budowa i renowacja – zapewnienie lepszej charakterystyki energetycznej budynków publicznych i prywatnych, poprzez odpowiednią politykę cen energii zachęcającą do budowy budynków energooszczędnych, projektowanie zgodne z gospodarką o obiegu zamkniętym, zwiększoną cyfryzację, uodparnianie budynków na klimat oraz surowe egzekwowanie przepisów dotyczących charakterystyki energetycznej budynków, 4. zrównoważona mobilność – zwiększenie ograniczeń emisji pochodzących ze wszystkich rodzajów transportu (drogowego, kolejowego, lotniczego i wodnego) o 90% do 2050 r., przy założeniu wzrostu znaczenia transportu multimodalnego, zwiększenia transportu ładunków koleją lub drogą wodną, zwiększenia podaży zrównoważonych paliw alternatywnych dla transportu, ograniczenia zanieczyszczeń powodowanych przez transport w miastach, a także wprowadzenia technologii cyfrowych oraz cen za transport odzwierciedlających jego wpływ na środowisko, 5. od pola do stołu – zapewnienie bezpiecznej, bogatej w wartości odżywcze i wysokiej jakości żywności, której produkcja wywiera jak najmniejszy wpływ na środowisko, poprzez wspieranie rolników i rybaków, ograniczenie stosowania i zależności od chemicznych pestycydów, nawozów i antybiotyków, a także gospodarkę o obiegu zamkniętym od produkcji po konsumpcję, 6. ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i ekosystemów – ochrona w obszarach Natura 2000, zwiększenie bioróżnorodności przestrzeni miejskich, ograniczenie stosowania nawozów i pestycydów w rolnictwie, poprawa jakości i zwiększenie powierzchni lasów, rozwój niebieskiej gospodarki,

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
	7. eliminowanie zanieczyszczeń, zarówno powietrza, wody, gleby oraz produktów konsumenckich – poprzez lepsze monitorowanie, raportowanie i zapobieganie, w tym ograniczenie zanieczyszczeń pochodzących z przemysłu oraz chemikaliów, z uwzględnieniem przywrócenia naturalnych funkcji ziemi i wód powierzchniowych.
Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej – Ramowa Dyrektywa Wodna, zmieniona dyrektywami 2455/2001/WE, 2008/32/WE, 2008/105/WE, 2009/31/WE, 2013/39/UE, 2013/64/UE, 2014/101/UE.	Ramowa Dyrektywa Wodna ustanawia ramy działania w dziedzinie polityki wodnej oraz zobowiązuje państwa członkowskie do racjonalnego wykorzystywania i ochrony zasobów wodnych. Dyrektywa ma na celu poprawę ochrony wód śródlądowych (powierzchniowych, przejściowych, przybrzeżnych i podziemnych) w aspekcie ilościowym i jakościowym, wspieranie zrównoważonego ich wykorzystania, ochronę ekosystemów wodnych oraz od wód zależnych, zapewnienie zaopatrzenia w dobrej jakości wodę powierzchniową i podziemną, a także zmniejszenie skutków powodzi i susz. W dokumencie podkreśla się konieczność koordynacji działań w odniesieniu do wód powierzchniowych i podziemnych należących do tego samego systemu ekologicznego, hydrologicznego i hydrogeologicznego. Państwa członkowskie powinny podjąć działania dla wyeliminowania zanieczyszczeń wód powierzchniowych przez substancje priorytetowe oraz stopniowej redukcji zanieczyszczenia przez inne substancje.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylenia dyrektywy 2001/81/WE.	Dyrektywa ma służyć osiągnięciu długoterminowego celu Unii dotyczącego jakości powietrza, zgodnego z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia, oraz unijnych celów dotyczących ochrony różnorodności biologicznej i ekosystemów – poprzez zmniejszenie poziomów i depozycji zanieczyszczeń powietrza, powodujących zakwaszenie, eutrofizację i powstawanie ozonu poniżej krytycznych ładunków i poziomów określonych w konwencji LRTAP, a ponadto przyczynia się do osiągnięcia zwiększonych synergii między polityką unijną w zakresie jakości powietrza a innymi politykami, zwłaszcza polityką klimatyczno-energetyczną. W celu zbliżenia się do osiągnięcia poziomów jakości powietrza, które nie wywołują znacznych negatywnych skutków i zagrożeń dla zdrowia ludzkiego i środowiska, dokument ten ustanawia zobowiązania państw członkowskich w zakresie redukcji emisji antropogenicznych zanieczyszczeń do atmosfery: dwutlenku siarki (SO ₂), tlenków azotu (NO _x), niemetanowych lotnych związków organicznych (NMLZO), amoniaku (NH ₃) i pyłu drobnego (PM _{2,5}). Dyrektywa zawiera również wymóg sporządzania, przyjmowania i wdrażania krajowych programów ograniczania zanieczyszczenia powietrza oraz monitorowania emisji zanieczyszczeń i ich skutków, jak również przekazywania na ten temat informacji.
Biała Księga. Adaptacja do zmian klimatu: europejskie ramy działania, 01.04.2009, KOM(2009) 147 wersja ostateczna.	Dokument przedstawia cel unijnych ram na rzecz adaptacji, tj. osiągnięcie w UE takiej zdolności adaptacji, by mogła ona stawić czoła skutkom zmian klimatu. Unijne ramy będą wdrażane etapowo i obejmują: tworzenie trwałych podstaw wiedzy na temat oddziaływania i skutków zmian klimatu w UE, m.in. poprzez ustanowienie systemu wymiany informacji; włączenie adaptacji do kluczowych dziedzin politycznych UE, tj. polityki zdrowotnej i społecznej, sektora rolnictwa i leśnictwa, różnorodności biologicznej, ekosystemów i wody, obszarów przybrzeżnych i morskich oraz systemów produkcyjnych i infrastruktury fizycznej; stosowanie kombinacji instrumentów politycznych (instrumenty rynkowe, wytyczne, partnerstwa publiczno-prywatne) celem zapewnienia skutecznej realizacji procesu adaptacji; oraz nasilenie międzynarodowej współpracy w zakresie adaptacji.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/851 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów.	Dyrektywa ustanawia środki służące ochronie środowiska i zdrowia ludzkiego, poprzez zapobieganie powstawaniu i zmniejszenie ilości odpadów oraz negatywnego wpływu ich wytwarzania i gospodarowania nimi oraz przez zmniejszenie całkowitego wpływu użytkowania zasobów i poprawę efektywności takiego użytkowania, co ma zasadnicze znaczenie dla przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz dla zapewnienia konkurencyjności Unii w perspektywie długoterminowej. Dokument ustala hierarchię postępowania z odpadami (zapobieganie, przygotowanie do ponownego użycia, recykling, inne metody odzysku, unieszkodliwianie), która powinna przekładać się na kolejność priorytetów w przepisach prawa i polityce, dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów oraz gospodarowania nimi. Gospodarowanie odpadami ma być prowadzone bez narażania zdrowia ludzkiego oraz bez szkody dla środowiska, a w szczególności: a) bez zagrożenia dla wody, powietrza, gleby, roślin lub zwierząt;

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
<p>Dyrektywa Parlamentu Europejskiego I Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy.</p>	<p>b) bez powodowania uciążliwości przez hałas lub zapachy oraz</p> <p>c) bez niekorzystnych skutków dla terenów wiejskich lub miejsc o szczególnym znaczeniu.</p> <p>W celu poprawy efektywności gospodarki odpadami państwa członkowskie zobowiązane są do podejmowania działań na rzecz stworzenia wystarczającej i zintegrowanej sieci instalacji do unieszkodliwiania odpadów i instalacji do odzysku zmieszanych odpadów komunalnych, z uwzględnieniem najlepszych dostępnych technik.</p>
Dokumenty krajowe	
<p>Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030). Załącznik do Uchwały nr 239 Rady Ministrów z dn. 13 grudnia 2011 r.).</p>	<p>Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 stanowi najważniejszy dokument strategiczny dotyczący zagospodarowania przestrzennego kraju. Zawarta w dokumencie wizja przestrzennego zagospodarowania Polski w 2030 roku opiera się na pięciu oczekiwanych cechach przestrzeni: konkurencyjności i innowacyjności, spójności wewnętrznej, bogactwie i różnorodności biologicznej, bezpieczeństwie oraz ładzie przestrzennym. W dokumencie przedstawiono 6 celów i obszarów interwencji, spośród których za najważniejsze ze środowiskowego punktu widzenia należy uznać:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych, obejmujący m. in. zmniejszenie obciążenia środowiska emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby, działania mające na celu osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów, racjonalizację gospodarowania zasobami wód, kształtowanie naturalnej retencji, dbałość o jakość przestrzeni otaczającej i krajobraz (w tym wzmocnienie spójności przestrzeni przyrodniczej i stopnia ochrony krajobrazu rolniczego, ochronę przestrzeni wyjątkowych; ochronę najlepszych gleb rolniczych i leśnych; rewitalizację obszarów zdegradowanych oraz rekultywację terenów poprzemysłowych; zmniejszenie obciążeń środowiska emisjami z transportu, zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych - zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utratę bezpieczeństwa energetycznego, obejmujący m.in. przeciwdziałanie zagrożeniu utraty bezpieczeństwa energetycznego i odpowiednie reagowanie na nie, ograniczenie emisji CO₂, poprawę efektywności przesyłu, zaopatrzenia i zużycia energii, zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, minimalizację ryzyka powodziowego oraz zwiększanie dyspozycyjnych zasobów wodnych, - przywracanie i utrwalanie ładu przestrzennego, obejmujący m.in skuteczną ochronę jakości i tożsamości krajobrazu naturalnego i zurbanizowanego oraz oszczędne i racjonalne użytkowanie terenu.
<p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dn. 14 lutego 2017 r.</p>	<p>To kluczowy dokument na szczeblu krajowym w obszarze średnio- i długofalowej polityki rozwoju kraju w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym. Celem głównym Strategii jest stworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Dla jego realizacji sformułowano cele szczegółowe, główne obszary koncentracji działań i kierunki interwencji, spośród których do najistotniejszych celów środowiskowych należy zaliczyć: poprawę stanu zdrowia obywateli oraz efektywności opieki zdrowotnej, zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności (obejmujące wzrost efektywności i atrakcyjności transportu publicznego, ograniczenie negatywnego wpływu transportu na stan powietrza, rozwój elektromobilności, a także promocję ruchu rowerowego), poprawę bezpieczeństwa energetycznego kraju (w tym nowe, nisko- i zeroemisyjne moce wytwórcze, także OZE, technologie magazynowania energii), poprawę efektywności energetycznej (w budownictwie, przedsiębiorstwach, ciepłownictwie, transporcie, ograniczenie strat w przesyłach energii), reindustrializację (zmniejszenie energochłonności, zasobowości i materiałochłonności procesów przemysłowych, poprawa efektywności energetycznej, obniżenie emisyjności) i restrukturyzację sektora górnictwa węglowego oraz zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego zapewniające ich dobry stan (woda, powietrze, gleby, różnorodność biologiczna, krajobraz, zasoby geologiczne, odpady).</p>
<p>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dn. 17.09.2019 r.</p>	<p>KSRR2030 to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa. Położono w nim nacisk na rozwój zrównoważony całego kraju, czyli zmniejszenie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych obszarów, głównie miejskich i wiejskich. Jako cel główny Strategii wskazano efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju. Dla realizacji polityki regionalnej wyznaczono 3 cele szczegółowe, dotyczące: zwiększenia spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, wzmacniania regionalnych przewag konkurencyjnych oraz podniesienia jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie. W ramach celów szczegółowych uwzględniono aspekty dotyczące rozwoju kapitału społecznego (aktywizacji, podnoszenia kompetencji i umiejętności oraz wzmacniania poczucia tożsamości i integracji społeczności lokalnej), wsparcia kultury (w tym dziedzictwa niematerialnego oraz zwiększania dostępu</p>

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
	do dóbr i usług kultury), wsparcia placówek edukacyjnych (w tym kształcenia ustawicznego, rozwoju srebrnej gospodarki), kompleksowej poprawy jakości powietrza (ograniczenia zjawiska niskiej emisji na obszarach zurbanizowanych, efektywnego energetycznie niskoemisyjnego ciepłownictwa systemowego, wymiany kotłów, termomodernizacji, działań edukacyjnych), racjonalnego gospodarowania przestrzenią i zapewnienia ładu przestrzennego (rewitalizacji i rekultywacji, nadania nowych funkcji zdegradowanym obszarom miejskim, dostosowania obszarów zurbanizowanych do zmian klimatu i wymogów ochrony środowiska, ograniczenia suburbanizacji i przeciwdziałania dekoncentracji osadnictwa, rozwoju obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych), zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego (gospodarki o obiegu zamkniętym, innowacji w zakresie technologii, produktów i usług, dostosowania przedsiębiorstw do standardów środowiskowych), rozwijania i integrowania systemów transportu zbiorowego, rozwoju transportu nisko- i bezemisyjnego (w tym elektromobilności), wykorzystania potencjału OZE, poprawy gospodarowania odpadami i oczyszczania ścieków.
Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dn. 16 lipca 2019 r.	Polityka Ekologiczna Państwa 2030 jest jedną z dziewięciu zintegrowanych strategii sektorowych, dedykowaną środowiskowym celom i priorytetom kraju. Dokument ten stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), z której zaczerpnięty został główny cel Polityki – rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców. Dla realizacji tego celu sformułowano 3 cele szczegółowe dotyczące poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska, a także łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do nich oraz zarządzania ryzykiem klęsk żywiołowych. Zawarte w Polityce kierunki interwencji odnoszą się do wszystkich komponentów środowiska, tj. powietrza, wód, powierzchni ziemi, w tym gleb, a także różnorodności biologicznej, krajobrazu i zasobów geologicznych oraz klimatu. Ponadto, w dokumencie ujęto także kwestie gospodarki leśnej, gospodarki odpadami i edukacji ekologicznej, wraz z kształtowaniem wzorców zrównoważonej konsumpcji.
Polityka Energetyczna Polski do 2040 r. Projekt z dn. 08.11.2019 r.	Polityka energetyczna Polski do 2040 r., dedykowana rozwojowi sektora paliwowo-energetycznego kraju, stanowi kontynuację Polityki energetycznej Polski do 2030 r., przyjętej w 2009 r. i jest kolejną z dziewięciu zintegrowanych strategii systemu zarządzania rozwojem kraju, wynikających z przyjętej w 2017 r. Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju. Dokument ten wyznacza cel polityki energetycznej państwa, którym jest bezpieczeństwo energetyczne, przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko, przy optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych. Dla jego realizacji wyznaczono 8 kierunków i celów szczegółowych, dotyczących: optymalnego wykorzystania własnych surowców energetycznych, tak aby pokryć zapotrzebowanie na zasoby energetyczne, tj. węgiel kamienny, węgiel brunatny, ropę naftową, gaz ziemny i biomasę, rozbudowy infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej, w celu pokrycia zapotrzebowania na energię elektryczną (w tym udział 56-60% węgla w wytwarzaniu energii elektrycznej w 2030 r., energetyka jądrowa o mocy 6-9 GW w 2043 r.), dywersyfikacji dostaw i rozbudowy infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej oraz paliw ciekłych, rozwoju rynków energii dla zapewnienia ich konkurencyjności, wdrożenia energetyki jądrowej, w celu obniżenia emisyjności sektora energetycznego oraz zapewnienia bezpieczeństwa pracy systemu (w tym uruchomienie pierwszego bloku jądrowego o mocy 1-1,5 GW do 2033 r. oraz kolejnych pięciu do 2043 r.), rozwoju odnawialnych źródeł energii, w celu obniżenia emisyjności sektora energetycznego i dywersyfikacji struktury wytwarzania energii (w tym 21-23% OZE w finalnym zużyciu energii brutto w 2030 r.), rozwoju ciepłownictwa i kogeneracji, mających zapewnić powszechny dostęp do ciepła oraz niskoemisyjne wytwarzanie ciepła w całym kraju, a także poprawy efektywności energetycznej gospodarki, w celu zwiększenia konkurencyjności gospodarki (w tym 23% oszczędności energii pierwotnej vs. prognozy na 2030 r. z 2007 r.).
Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030. Dokument przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich 18 grudnia 2019 r., przekazany do Komisji Europejskiej 30 grudnia 2019 r.	KPEiK został przygotowany z myślą o ustanowieniu stabilnych ram będących sprzyjającym otoczeniem dla zrównoważonej, ekonomicznie efektywnej i sprawiedliwej transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej. Dokument prezentuje zintegrowane podejście do wdrażania pięciu wymiarów unii energetycznej, tj. bezpieczeństwa energetycznego, obniżenia emisyjności, efektywności energetycznej, wewnętrznego rynku energii oraz badań naukowych, innowacji i konkurencyjności. W odniesieniu do tych obszarów Plan przedstawia krajowe założenia i cele zawarte w obowiązujących krajowych strategiach rozwoju zatwierdzonych na poziomie rządowym oraz projektach dokumentów strategicznych znajdujących się na zaawansowanym etapie przygotowania. W aspekcie środowiskowym szczególne znaczenie mają zapisy w zakresie: ograniczenia emisji gazów cieplarnianych (CO ₂ w sektorach non-ETS o 7% do 2030 r. w stosunku do 2005 r.) i zanieczyszczeń powietrza, adaptacji do zmian klimatu (w tym zwiększenia małej retencji wodnej i lesistości), zmniejszenia udziału węgla kamiennego i brunatnego w produkcji energii elektrycznej, wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii (21-23% w finalnym zużyciu energii brutto w 2030 r., 14% w transporcie, roczny wzrost w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie), poprawy efektywności energetycznej (o 23% do 2030 r., rozwoju ekologicznych i efektywnych systemów ciepłowniczych, produkcji ciepła w kogeneracji, inteligentnych sieci, funkcjonowania mechanizmów stymulujących oszczędność końcowego wykorzystania energii oraz zachowań pro oszczędnościowych, poprawy charakterystyki energetycznej budynków), rozwoju elektromobilności i paliw alternatywnych w transporcie, promowania transportu intermodalnego

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
	i kolejowego, a także rozwoju obszarów zrównoważonych energetycznie na poziomie lokalnym, wdrożenia energetyki jądrowej, ograniczania zjawiska ubóstwa energetycznego oraz rozwoju innowacji energetycznych.
Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dn. 29 października 2013 r.	SPA został opracowany dla uniknięcia kosztów wynikających z zaniechania działań na rzecz adaptacji oraz z myślą o ograniczeniu gospodarczych i społecznych ryzyk związanych ze zmianami klimatycznymi. Celem głównym Dokumentu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. W związku z powyższym wskazano w nim cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, energetyce, budownictwie, transporcie, gospodarce przestrzennej, w zakresie zdrowia oraz różnorodności biologicznej i obszarów prawnie chronionych, na obszarach górskich, w strefie wybrzeża i na obszarach zurbanizowanych. Obejmują one m.in. właściwe i zrównoważone wykorzystanie terenów, ochronę przestrzeni rolniczej i zasobów glebowych dużej wartości, gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody, przywracanie i utrzymanie dobrego stanu wód, ekosystemów wodnych i od wody zależnych, wspieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, ochronę różnorodności biologicznej a w szczególności siedlisk wodno-błotnych, zwiększanie lesistości, zmniejszanie fragmentacji kompleksów leśnych, zwiększanie obszarów zieleni w miastach, rewitalizację przyrodniczą, w tym przywracanie zdegradowanym terenom zieleni i zbiornikom wodnym ich pierwotnych funkcji, a także ograniczanie skutków zdrowotnych stresu termicznego i nadzwyczajnych zdarzeń klimatycznych.
Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030). Dokument Ministerstwa Środowiska z 2015 r.	Krajowy Program Ochrony Powietrza jest średniookresowym dokumentem planistycznym, stanowiącym element spójnego systemu zarządzania wraz ze Strategią „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.” przyjętą w 2014 r. Celem głównym KPOP jest poprawa jakości życia mieszkańców Rzeczypospolitej Polskiej, szczególnie ochrona ich zdrowia i warunków życia, z uwzględnieniem ochrony środowiska, z jednoczesnym zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Dla realizacji tego celu określono 2 cele szczegółowe dotyczące osiągnięcia w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w Dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM _{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia, jak również osiągnięcia w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego. Działania naprawcze mające skutkować poprawą jakości powietrza w pierwszej kolejności powinny dotyczyć osiągnięcia poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM ₁₀ i PM _{2,5} oraz poziomów docelowych dla B(a)P oraz substancji takich jak NO ₂ oraz O ₃ . Cele i kierunki działań, wyznaczone w tym Programie o charakterze strategicznym, powinny zostać uwzględnione przede wszystkim w lokalnych programach ochrony powietrza. Ponadto, wnioski i zalecenia KPOP powinny zostać uwzględnione we wszystkich dokumentach strategicznych i wykonawczych, dotyczących tematyki środowiska lub mających na nią wpływ, na wszystkich szczeblach zarządzania.
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r.	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu należy do zintegrowanych strategii sektorowych, a głównym celem zawartej w strategii polityki transportowej jest zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego. Realizacja tego celu związana jest z wdrażaniem 6 kierunków interwencji: 1) budową zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce; 2) poprawą sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym; 3) zmianą w indywidualnej i zbiorowej mobilności; 4) poprawą bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów; 5) ograniczaniem negatywnego wpływu transportu na środowisko; 6) poprawą efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe.

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
	W aspekcie środowiskowym istotne są zapisy Strategii dotyczące: wzmocnienia roli transportu kolejowego i transportu wodnego śródlądowego, rozwoju transportu intermodalnego i ograniczenia negatywnego wpływu transportu na środowisko (promowanie pojazdów ekologicznie czystych i energooszczędnych, optymalizacja przepływu potoków ruchu, ograniczanie kongestii, wydzielenie stref o niskiej emisji), rozwój transportu publicznego, rozwój transportu rowerowego.
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r.	<p>Celem głównym Strategii jest rozwój gospodarczy wsi umożliwiający trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego. Dla jego realizacji wskazano trzy cele szczegółowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej; 2) poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska; 3) rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa. <p>W ramach celów wskazano liczne kierunki interwencji dotyczące zróżnicowanych zagadnień środowiskowych, takich jak: jakości i bezpieczeństwa żywności, rozwoju innowacji, gospodarki o obiegu zamkniętym i biogospodarki, gospodarki odpadami, zwiększenia wykorzystania OZE, rewitalizacji i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, zrównoważonemu gospodarowaniu i ochronie zasobów środowiska (ładu przestrzennego, gleb, zasobów wodnych, powietrza, bioróżnorodności) oraz adaptacji do zmian klimatu i przeciwdziałaniu tym zmianom.</p>

8. Przewidywane oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów dokumentu

Projekt Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035 wyznacza cele, kierunki interwencji i działania, które są zadaniami zarówno o charakterze inwestycyjnym i nie inwestycyjnym (organizacyjno-edukacyjne), które ujmują ogół potrzeb wynikających z rozwoju społeczno-gospodarczego oraz rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, społecznej, funkcjonalno-przestrzennej itp.

Niektóre zadania wyznaczone w projekcie Strategii mogą kwalifikować się jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.), dla których konieczne może być przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko na zasadach określonych w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.). W ramach powyższej procedury prowadzona będzie wówczas szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ocena oddziaływania na środowisko na etapie sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko jest utrudniona, a czasami wręcz niemożliwa. Strategia zawiera zadania zgłoszone przez Gminy. Duża część zadań inwestycyjnych nie ma określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji projektu *Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035* na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie bezpośrednie (B) pośrednie (P), wtórne (W), skumulowane (Sk), stałe/długoterminowe (S), chwilowe/krótkoterminowe (Ch), pozytywne, negatywne i neutralne na powierzchnię ziemi i krajobraz, wody, różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, formy ochrony przyrody, zasoby naturalne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny, krajobraz kulturowy i zabytki, ludzi i dobra materialne wykorzystując metodę macierzy interakcji.

W przypadku omawianego terenu istnieje niewielkie prawdopodobieństwo bezpośredniego lub pośredniego ryzyka oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo. Należy jednak nadmienić, iż stopień, zakres oraz skutek oddziaływania (negatywny, pozytywny, neutralny) będzie mógł zostać oceniony

z chwilą ustalenia dokładnego zakresu oraz rodzaju prowadzonych przedsięwzięć. W zależności od ich rodzaju może zostać nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, która może zakończyć się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub odmową jej wydania, z uwagi na znaczne negatywne oddziaływania.

Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035 jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Strategia określa jedynie konieczność ich realizacji w celu poprawy jakości różnych komponentów funkcjonowania Gmin oraz wdrażania zaleceń dokumentów wyższego szczebla. W związku z powyższym, efekty poszczególnych zadań mogą być przewidziane tylko w ograniczonym zakresie. Należy mieć na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035 przewiduje szereg działań edukacyjno-promocyjnych. Wyznaczone działania edukacyjne mają głównie charakter organizacyjny informacyjny. Potrzeba prowadzenia ciągłej edukacji szczególnie z zakresu ekologii społeczeństwa wynika z ciągle zmieniających się przepisów ochrony środowiska oraz powstawania nowych zagrożeń i problemów przyrodniczych. Edukacja jest elementem wspierającym - opisuje, informuje i wyjaśnia zagadnienia, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia założonego efektu ekologicznego i spełnienia odpowiednich standardów ochrony środowiska. Dlatego większość wyznaczonych zadań z zakresu edukacji odznacza się pośrednim, stałym i pozytywnym wpływem na poszczególne komponenty ochrony środowiska, stąd zrezygnowano w dalszej części z interpretacji tego zagadnienia w ramach poszczególnych grup oddziaływań. Podobna sytuacja dotyczy działań polegających na aktualizacji dokumentów planistycznych (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) o zapisy sprzyjające osiągnięciu lepszych standardów środowiskowych.

Poniższa tabela przedstawia ocenę i analizę oddziaływania na poszczególne elementy środowiska działań zaplanowanych do realizacji w ramach projektu *Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035*.

LEGENDA:

	Potencjalne pozytywne oddziaływanie	B	Bezpośrednie
	Potencjalne neutralne oddziaływanie	P	Pośrednie
	Potencjalne negatywne oddziaływanie	S	Stale
		Ch	Chwilowe
		W	Wtórne
		Sk	Skumulowane

Tabela 28. Ocena oddziaływania na środowisko kierunków działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
SFERA SPOŁECZNA														
CEL STRATEGICZNY 1 Wysoka jakość życia mieszkańców poprzez rozwój edukacji, integrację społeczną i dostępne usługi publiczne.														
Kierunek działań 1.1. Nowoczesna i dostępna edukacja oraz atrakcyjna przestrzeń do nauki i rozwoju.														
1.	Utrzymanie wysokiej jakości nauczania i podnoszenie standardu bazy edukacyjnej, w celu zwiększenia komfortu nauki			B; S										
2.	Rozbudowa placówek edukacyjnych i zwiększenie liczby miejsc w szkołach i przedszkolach			B; S										
3.	Zwiększenie poziomu współpracy między samorządami szkolnymi			B; S										
4.	Prowadzenie działań na rzecz wzmacniania kompetencji kadry nauczycielskiej			B; S										
5.	Poszerzenie katalogu zajęć dodatkowych w placówkach oświatowych, w tym kół zainteresowań, kół sportowych			B; S										
6.	Budowa żłobka			B; S										
7.	Zwiększenie oferty w zakresie m.in. wczesnego wspomaganie, zajęć integracji sensorycznej, logopedii			B; S										
Kierunek działań 1.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną i ofertę kulturalno-rekreacyjną.														
8.	Rozbudowa budynku Gminnego Ośrodka Kultury			B; Ch		B; Ch			B; Ch	B; Ch		B; Ch		
				B; S										

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
9.	Budowa/rozbudowa Urzędu Gminy w Klembowie i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej			B; Ch B; S		B; Ch			B; Ch	B; Ch		B; Ch		
10.	Poprawa dostępności oferty rekreacyjnej dla mieszkańców i turystów			B; S										
11.	Stworzenie atrakcyjnych miejsc i przestrzeni do spędzania czasu wolnego, rekreacji i wypoczynku			B; Ch B; S		B; Ch			B; Ch	B; Ch		B; Ch B; S		
12.	Wykorzystanie potencjału świetlic, ich doposażenie w celu zwiększenia atrakcyjności oferty czasu wolnego			B; S										
13.	Organizacja sportowych wydarzeń międzyszkolnych, aktywizujących i integrujących uczniów			B; S										
14.	Promocja cyklicznych imprez m.in. Gminnych Dożynek			B; S										
15.	Wsparcie działalności i rozwijanie oferty Gminnego Ośrodka Kultury i Gminnej Biblioteki Publicznej, Centrum Integracyjno - Kulturalnego w Pasku oraz świetlic wiejskich czy Klubu Mieszkańców w Krzywicy			B; S										
16.	Prowadzenie działań na rzecz budowy świetlic na terenie gminy			B; S										
17.	Rozszerzenie oferty instytucji kultury i organizacja wydarzeń w odniesieniu do rosnących oczekiwań mieszkańców			B; S										

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
Kierunek działań 1.3. Wzmacnianie zaangażowania społecznego.														
18.	Prowadzenie działań na rzecz zwiększenia poziomu uczestnictwa mieszkańców w proponowanych przez instytucje i organizacje aktywnościach			B; S										
19.	Kontynuowanie realizacji Szkolnego Budżetu Obywatelskiego			B; S										
20.	Promocja i zachęcanie mieszkańców do zaangażowania w fundusz sołecki			B; S										
21.	Wzmacnianie tożsamości lokalnej			B; S										
22.	Rozwój społeczeństwa obywatelskiego- wspieranie organizacji pozarządowych, wolontariatu, kół gospodyń wiejskich i grup pasjonatów			B; S										
23.	Działania na rzecz integracji mieszkańców i zwiększenia poziomu zaangażowania w sprawy gminy			B; S										
Kierunek działań 1.4. Systemowe wsparcie mieszkańców poprzez wzmacnianie dostępności i jakości usług społecznych, zdrowotnych.														
24.	Rozwój usług opiekuńczych dla osób starszych oraz mieszkańców z niepełnosprawnościami poprzez m.in.: stworzenie dziennego domu pobytu dla osób starszych, budowę centrum opiekuńczo-mieszkalnego			B; Ch		B; Ch	B; Ch		B; Ch	B; Ch	B; S	B; Ch		
				B; S										
25.	Zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych, zdrowotnych i edukacyjnych osobom ze szczególnymi potrzebami.			B; S										
26.	Deinstytucjonalizacja usług społecznych			B; S										

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
27.	Rozwój i popularyzacja usług opiekuńczych i usług asystenckich oraz opieki wytchnieniowej			B; S										
28.	Rozwój infrastruktury i poprawa dostępu do usług opieki zdrowotnej			B; S										
29.	Współpraca z innymi samorządami (sąsiednimi gminami oraz powiatem wołomińskim) w ramach zapewnienia wsparcia osobom z niepełnosprawnościami			B; S										
30.	Zapewnienie mieszkańcom dostępu do poradnictwa specjalistycznego (m.in. psychologa)			B; S										
31.	Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, grupami nieformalnymi i liderami społeczności lokalnych, w tym promocja wolontariatu			B; S										
32.	Propagowanie aktywnego i zdrowego stylu życia, w szczególności wśród seniorów			B; S										
33.	Rozwój i profesjonalizacja usług Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Centrum Usług Wspólnych oraz Klubu Integracji Społecznej oraz Klubu Senior+			B; S										
Kierunek działań 1.5. Tworzenie atrakcyjnych warunków do zamieszkania i rozwój mieszkalnictwa.														
34.	Tworzenie mieszkań wspomaganych i treningowych			B; S										
35.	Tworzenie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego			W; S										

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
36.	Kontynuacja akcji promujących gminę i zachęcających do osiedlania się i meldowania m.in. promocja meldunkowa			B; S										
37.	Kształtowanie nowoczesnych (ekonomicznych, ekologicznych, z dostępem do komunikacji, usług i infrastruktury społecznej), terenów mieszkaniowych jako realizacja zapotrzebowania na mieszkalnictwo w skali metropolii warszawskiej			B; S										
SFERA GOSPODARCZA														
CEL STRATEGICZNY 2 Zrównoważony rozwój lokalnej gospodarki oparty na przedsiębiorczości, innowacyjnych usługach i promocji potencjału gminy.														
Kierunek działań 2.1. Zrównoważony rozwój gospodarczy.														
38.	Rozbudowa stref aktywności gospodarczej i wydzielenie stref usługowo-gospodarczych przy głównych drogach			B; Ch	B; S	B; Ch	B; Ch		B; Ch	B; Ch	B; S	B; Ch		
				B; S										
39.	Prowadzenie działań na rzecz pozyskania nowych inwestorów			W; S										
40.	Wzmacnianie poziomu przedsiębiorczości wśród mieszkańców			B; S										
41.	Przeciwdziałanie bezrobociu i integracja oraz reintegracja zawodowa			B; S										
42.	Wzmocnienie funkcji i rozwój oferty usługowej			B; S										
43.	Wdrożenie i rozwój e-administracji, zwiększenie możliwości załatwienia spraw drogą elektroniczną			B; S										
44.	Rozbudowa/budowa budynku Urzędu Gminy i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej			B; Ch		B; Ch	B; Ch		B; Ch	B; Ch		B; Ch		
				B; S										

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
45.	Kreowanie marki Klembów i promocja w oparciu o walory przyrodnicze (najstarszy rezerwat w województwie mazowieckim) oraz kulturowe – zabytki (Zabytkowy pałac w Woli Rasztowskiej, Dom Św. Faustyny w Ostrówku)			B; S										
46.	Promocja lokalnej przedsiębiorczości i produktów lokalnych m.in. miodu w ramach gminnej pasieki „Klembowskie Pszczółki”			B; S										
47.	Prowadzenie działań na rzecz wzmocnienia powiązań terenów gminy z miastami Wołominem i Warszawą, jako ośrodkami obsługi ponadlokalnej			B; S										
48.	Promowanie lokalnych, naturalnych i ekologicznych wyrobów rolno-spożywczych			B; S										
SFERA PRZESTRZENNA														
CEL STRATEGICZNY 3 Nowoczesna i dostępna infrastruktura techniczna i transportowa wspierająca harmonijny rozwój przestrzenny gminy.														
Kierunek działań 3.1. Wydajna i efektywna infrastruktura techniczna														
49.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej			B; Ch	B; Ch	B; Ch	B; Ch		B; Ch	B; Ch	B; Ch	B; Ch		
				B; S						B; S				
50.	Budowa oczyszczalni ścieków w Rasztowie			B; Ch	B; Ch	B; Ch	B; Ch		B; Ch	B; Ch	B; Ch	B; Ch		
				B; S						B; S				
51.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Klembowie			B; Ch	B; Ch	B; Ch	B; Ch		B; Ch	B; Ch	B; Ch	B; Ch		
				B; S						B; S				

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
52.	Modernizacja sieci energetycznej			B; S				W; S	B; Ch					
53.	Rozbudowa i budowa nowych odcinków sieci gazowej i sieci wodociągowej			B; Ch B; S	B; Ch	B; Ch	B; Ch		B; Ch	B; Ch B; S	B; Ch	B; Ch		
54.	Poprawa dostępu do Internetu na terenie gminy			B; S										
55.	Stałe podnoszenie jakości systemu zbierania i utylizacji odpadów			B; S		B; S	B; S			B; S	B; S	B; S		
56.	Działania monitoringowe na terenach zagrożonych powstaniem dzikich wysypisk śmieci			B; S		B; S	B; S			B; S	B; S	B; S		
57.	Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie segregacji odpadów			B; S		W; S	W; S			W; S	W; S	W; S		
58.	Rozwój niebiesko-zielonej infrastruktury, w tym tworzenie nowych terenów zielonych		W; S	B; Ch B; S		B; Ch	B; Ch B; S	W; S	B; Ch B; S	B; Ch B; S	B; S	P; Ch B; S		
Kierunek działań 3.2. Zintegrowany rozwój sieci drogowej i rowerowej wraz z poprawą dostępności i bezpieczeństwa transportowego.														
59.	Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i stworzenie zintegrowanego systemu ścieżek oraz wdrożenie wojewódzkich standardów infrastruktury rowerowej			B; Ch B; S	B; Ch	B; Ch B; S	B; Ch B; S	W; S	B; Ch B; S	B; Ch	B; S	B; Ch		
60.	Rozbudowa i modernizacja dróg gminnych			B; Ch B; S	B; Ch	B; Ch B; S	B; Ch B; S	B; W	B; Ch B; S	B; Ch	B; S	B; Ch B; S		
61.	Rozwój, modernizacja oraz wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne			B; Ch B; S		B; S								

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
62.	Modernizacja i budowa chodników			B; Ch B; S	B; Ch	B; Ch B; S	B; Ch B; S		B; Ch	B; Ch	B; S	B; Ch B; S		
63.	Udoskonalenie komunikacji wewnątrzgminnej i rozwój transportu publicznego			B; S									W; S	
64.	Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa ruchu drogowego			B; S										
65.	Prowadzenie działań lobbingowych na rzecz ujednolicenia polityki biletowej metropolii warszawskiej			B; S										
66.	Zacieśnienie współpracy w ramach ZIT w kontekście inwestycji transportowych			B; S										
67.	Lobbing i współpraca na rzecz rozbudowy linii kolei pasażerskich na trasie Tłuszcz-Radzymin-Legionowo			B; S									W; S	
68.	Budowa parkingów P&R			B; Ch B; S	B; Ch	B; Ch B; S	B; Ch B; S	W; S	B; Ch B; S	B; Ch	B; S	B; Ch	W; S	
Kierunek działań 3.3. Zintegrowane zarządzanie przestrzenią gminy.														
69.	Opracowanie i uchwalenie planu ogólnego			W; S										
70.	Aktualizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego			W; S										
71.	Prowadzenie inwestycji w celu nadania centrum Klembowa funkcji centrum administracyjnego, usługowego i kulturowego gminy			W; S										

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
72.	Rozwój terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową			W; S										
73.	Wspieranie działań w zakresie poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego			B; S										
74.	Rozbudowa sieci monitoringu na terenie gminy			B; S										
75.	Poprawa dostępności obiektów i przestrzeni dla osób ze szczególnymi potrzebami wraz z likwidacją barier architektonicznych			B; S			B; Ch		B; Ch	B; Ch				
76.	Budowa i modernizacja placów zabaw oraz miejsc spędzania wolnego czasu			B; S			B; Ch		B; Ch	B; Ch		B; Ch		
77.	Doposażanie przestrzeni publicznych w obiekty małej architektury			B; S					B; Ch					
78.	Zagospodarowanie przestrzeni parku w Ostrówku			B; S		B; Ch	B; Ch B; S		B; Ch	B; Ch		B; Ch B; S		
79.	Ochrona przed nadmierną zabudową terenów otwartych			P; S	B; S	B; S				B; S	B; S			
80.	Zrównoważony rozwój poszczególnych sołectw i minimalizowanie dysproporcji rozwojowych			W; S										
SFERA KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWA														
Cel strategiczny 4. Gmina przyjazna środowisku – adaptacja do zmian klimatu i ochrona zasobów przyrodniczych.														
Kierunek działań 4.1. Poprawa jakości środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatycznym.														
81.	Prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza			P; S			B; S	W; S						

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
82.	Wsparcie mieszkańców w zakresie wymiany źródeł ciepła			B; S			B; S	W; S					W; S	
83.	Przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym i adaptacja do zmian klimatu			P; S			B; S	W; S		B; S	B; S			
84.	Rozwój i zwiększenie powierzchni terenów zielonych			P; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S	B; S	P; S		
85.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej i budynków prywatnych			P; Ch		B; Ch	B; Ch	W; S	B; Ch	B; Ch		B; Ch	W; S	
				P; S								B; S		
86.	Rozwój i zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii			P; Ch		B; Ch	B; Ch	W; S	B; Ch	B; Ch		B; Ch	W; S	
				P; S								B; S		
87.	Racjonalne udostępnienia terenów cennych przyrodniczo	B; S	B; S	P; S	B; S	B; S								
88.	Utrzymanie i wzmacnianie potencjału przyrodniczego i krajobrazowego wszystkich obszarów chronionych i cennych przyrodniczo	B; S	B; S	P; S	B; S	B; S						P; S		
89.	Utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych	B; S	B; S	P; S	B; S	B; S						P; S		
90.	Zapobieganie procesom degradacji środowiska przez urbanizację		W; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S		
91.	Modernizacja i budowa obiektów małej retencji		W; S	P; S	B; Ch	B; Ch	B; Ch	W; S	B; Ch	B; Ch	P; S			
					B; S					B; S				
92.	Wzmacnianie świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych wśród mieszkańców, poprzez prowadzenie działań edukacyjnych		W; S	B; S	W; S	W; S	W; S	W; S		W; S	W; S		W; S	

Tabela 29. Opis oddziaływania kierunków działań przewidzianych do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035

Działanie	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> • Utrzymanie wysokiej jakości nauczania i podnoszenie standardu bazy edukacyjnej, w celu zwiększenia komfortu nauki; • Zwiększenie poziomu współpracy między samorządami szkolnymi; • Prowadzenie działań na rzecz wzmacniania kompetencji kadry nauczycielskiej; • Poszerzenie katalogu zajęć dodatkowych w placówkach oświatowych, w tym kół zainteresowań, kół sportowych; • Zwiększenie oferty w zakresie m.in. wczesnego wspomaganie, zajęć integracji sensorycznej, logopedii; • Wykorzystanie potencjału świetlic, ich doposażenie w celu zwiększenia atrakcyjności oferty czasu wolnego; • Organizacja sportowych wydarzeń międzyszkolnych, aktywizujących i integrujących uczniów; • Kontynuowanie realizacji Szkolnego Budżetu Obywatelskiego. 	<p>Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej, organizacyjnej i edukacyjnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.</p> <p>Realizacja zadań nie będzie związana z ingerencją w środowisko naturalne i ograniczać się do sfery organizacyjnej, administracyjnej i promocyjnej – polegających m.in. na podnoszeniu kwalifikacji oraz podnoszeniu poziomu placówek oświatowych oraz ich oferty edukacyjnej na terenie gminy. W przypadku powstania nowych obiektów gospodarczych lub zagospodarowania terenów pod działalność produkcyjną czy usługową, inwestycje te będą musiały być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa budowlanego i ochrony środowiska – w tym z ewentualną oceną oddziaływania na środowisko, jeśli przekroczone zostaną progi ustawowe. Działania te będą też mogły uwzględniać lokalne uwarunkowania środowiskowe i przestrzenne, np. poprzez lokalizowanie inwestycji na terenach już przekształconych lub objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa dostępności oferty rekreacyjnej dla mieszkańców i turystów; • Promocja cyklicznych imprez m.in. Gminnych Dożynek; • Wsparcie działalności i rozwijanie oferty Gminnego Ośrodka Kultury i Gminnej Biblioteki Publicznej, Centrum Integracyjno - Kulturalnego w Pasku oraz świetlic wiejskich czy Klubu Mieszkańców w Krzywicy; • Rozszerzenie oferty instytucji kultury i organizacja wydarzeń w odniesieniu do rosnących oczekiwań mieszkańców; • Prowadzenie działań na rzecz zwiększenia poziomu uczestnictwa mieszkańców w proponowanych przez instytucje i organizacje aktywnościach; • Promocja i zachęcanie mieszkańców do zaangażowania w fundusz sołecki; • Wzmacnianie tożsamości lokalnej; • Rozwój społeczeństwa obywatelskiego- wspieranie organizacji pozarządowych, wolontariatu, kół gospodyń wiejskich i grup pasjonatów; • Działania na rzecz integracji mieszkańców i zwiększenia poziomu zaangażowania w sprawy gminy; 	<p>Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej, organizacyjnej i kulturalno-regionalnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.</p> <p>Realizacja zadań nie będzie związana z ingerencją w środowisko naturalne i ograniczać się do sfery organizacyjnej, administracyjnej i promocyjnej – polegających m.in. na promocji działań i wydarzeń kulturalnych, kultywowaniu lokalnych tradycji oraz tworzeniu tzw. marki gminy. W przypadku powstania nowych obiektów gospodarczych lub zagospodarowania terenów pod działalność produkcyjną czy usługową, inwestycje te będą musiały być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa budowlanego i ochrony środowiska – w tym z ewentualną oceną oddziaływania na środowisko, jeśli przekroczone zostaną progi ustawowe. Działania te będą też mogły uwzględniać lokalne uwarunkowania środowiskowe i przestrzenne, np. poprzez lokalizowanie inwestycji na terenach już przekształconych lub objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.</p>

Działanie	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> Promowanie lokalnych, naturalnych i ekologicznych wyrobów rolno-spożywczych; Kreowanie marki Klembów i promocja w oparciu o walory przyrodnicze (najstarszy rezerwat w województwie mazowieckim) oraz kulturowe – zabytki (Zabytkowy pałac w Woli Rasztowskiej, Dom Św. Faustyny w Ostrówku); Promocja lokalnej przedsiębiorczości i produktów lokalnych m.in. miodu w ramach gminnej pasieki „Klembowskie Pszczółki”. 	
<ul style="list-style-type: none"> Prowadzenie działań na rzecz budowy świetlic na terenie gminy; Zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych, zdrowotnych i edukacyjnych osobom ze szczególnymi potrzebami; Deinstytucjonalizacja usług społecznych; Tworzenie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego; Kontynuacja akcji promujących gminę i zachęcających do osiedlania się i meldowania m.in. promocja meldunkowa; Kształtowanie nowoczesnych (ekonomicznych, ekologicznych, z dostępem do komunikacji, usług i infrastruktury społecznej), terenów mieszkaniowych jako realizacja zapotrzebowania na mieszkalnictwo w skali metropolii warszawskiej; Prowadzenie działań na rzecz pozyskania nowych inwestorów; Wzmacnianie poziomu przedsiębiorczości wśród mieszkańców; Przeciwdziałanie bezrobociu i integracja oraz reintegracja zawodowa; Wzmocnienie funkcji i rozwój oferty usługowej; Wdrożenie i rozwój e-administracji, zwiększenie możliwości załatwienia spraw drogą elektroniczną; Wspieranie działań w zakresie poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego. 	<p>Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i organizacyjnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.</p> <p>Realizacja zadań nie będzie związana z ingerencją w środowisko naturalne i ograniczać się do sfery organizacyjnej, administracyjnej i promocyjnej – polegających m.in. na udzielaniu doradztwa, tworzeniu programów wsparcia, udostępnianiu infrastruktury biurowej czy wprowadzaniu ulg podatkowych lub preferencji lokalowych dla nowych inwestorów, a także planowania przestrzennego. W przypadku powstania nowych obiektów gospodarczych lub zagospodarowania terenów pod działalność produkcyjną czy usługową, inwestycje te będą musiały być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa budowlanego i ochrony środowiska – w tym z ewentualną oceną oddziaływania na środowisko, jeśli przekroczone zostaną progi ustawowe. Działania te będą też mogły uwzględniać lokalne uwarunkowania środowiskowe i przestrzenne, np. poprzez lokalizowanie inwestycji na terenach już przekształconych lub objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.</p>

Działanie	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój i popularyzacja usług opiekuńczych i usług asystenckich oraz opieki wytchnieniowej; • Rozwój infrastruktury i poprawa dostępu do usług opieki zdrowotnej; • Współpraca z innymi samorządami (sąsiednimi gminami oraz powiatem wołomińskim) w ramach zapewnienia wsparcia osobom z niepełnosprawnościami; • Zapewnienie mieszkańcom dostępu do poradnictwa specjalistycznego (m.in. psychologa); • Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, grupami nieformalnymi i liderami społeczności lokalnych, w tym promocja wolontariatu; • Propagowanie aktywnego i zdrowego stylu życia, w szczególności wśród seniorów; • Rozwój i profesjonalizacja usług Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Centrum Usług Wspólnych oraz Klubu Integracji Społecznej ora Klubu Senior+; • Tworzenie mieszkań wspomaganych i treningowych. 	<p>Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i organizacyjnej dotyczących opieki senioralnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.</p> <p>Realizacja zadań nie będzie związana z ingerencją w środowisko naturalne i ograniczać się do sfery organizacyjnej, administracyjnej i promocyjnej – polegających m.in. na udzielaniu doradztwa, tworzeniu programów wsparcia, udostępnianiu infrastruktury biurowej czy wprowadzaniu ulg podatkowych lub preferencji lokalowych dla nowych inwestorów. W przypadku powstania nowych obiektów gospodarczych lub zagospodarowania terenów pod działalność produkcyjną czy usługową, inwestycje te będą musiały być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa budowlanego i ochrony środowiska – w tym z ewentualną oceną oddziaływania na środowisko, jeśli przekroczone zostaną progi ustawowe. Działania te będą też mogły uwzględniać lokalne uwarunkowania środowiskowe i przestrzenne, np. poprzez lokalizowanie inwestycji na terenach już przekształconych lub objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie działań na rzecz wzmocnienia powiązań terenów gminy z miastami Wołominem i Warszawą, jako ośrodkami obsługi ponadlokalnej; • Udoskonalenie komunikacji wewnątrzgminnej i rozwój transportu publicznego; • Prowadzenie działań lobbujących na rzecz ujednolicenia polityki biletowej metropolii warszawskiej; • Zacieśnienie współpracy w ramach ZIT w kontekście inwestycji transportowych; • Lobbying i współpraca na rzecz rozbudowy linii kolei pasażerskich na trasie Tłuszcz-Radzymin-Legionowo. 	<p>Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery organizacyjnej w zakresie współpracy regionalnych jednostek i transportu zbiorowego. W wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.</p> <p>Realizacja zadań nie będzie związana z ingerencją w środowisko naturalne i ograniczać się do sfery organizacyjnej, administracyjnej i promocyjnej – polegających m.in. na utworzeniu nowych połączeń komunikacyjnych oraz bardziej przejrzystego systemu komunikacji publicznej łączącej gminę z sąsiednimi jednostkami terytorialnymi. W przypadku powstania nowych obiektów gospodarczych lub zagospodarowania terenów pod działalność produkcyjną czy usługową, inwestycje te będą musiały być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa budowlanego i ochrony środowiska – w tym z ewentualną oceną oddziaływania na środowisko, jeśli przekroczone zostaną progi ustawowe. Działania te będą też mogły uwzględniać lokalne uwarunkowania środowiskowe i przestrzenne, np. poprzez lokalizowanie inwestycji na terenach już przekształconych lub objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.</p>

Działanie	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> • Stałe podnoszenie jakości systemu zbierania i utylizacji odpadów; • Działania monitoringowe na terenach zagrożonych powstaniem dzikich wysypisk śmieci; • Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie segregacji odpadów. 	<p>Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i organizacyjnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.</p> <p>Realizacja zadań nie będzie związana z ingerencją w środowisko naturalne i ograniczać się do sfery organizacyjnej, administracyjnej i promocyjnej – polegających m.in. na edukacji edukacyjnej z zakresu gospodarowania odpadami, a także działań zaradczych przeciwko degradacji środowiska w będącego skutkiem niewłaściwego gospodarowania odpadami. W przypadku powstania nowych obiektów gospodarczych lub zagospodarowania terenów pod działalność produkcyjną czy usługową, inwestycje te będą musiały być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa budowlanego i ochrony środowiska – w tym z ewentualną oceną oddziaływania na środowisko, jeśli przekroczone zostaną progi ustawowe. Działania te będą też mogły uwzględniać lokalne uwarunkowania środowiskowe i przestrzenne, np. poprzez lokalizowanie inwestycji na terenach już przekształconych lub objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie i uchwalenie planu ogólnego; • Aktualizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego; • Rozwój terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową; • Ochrona przed nadmierną zabudową terenów otwartych; • Zrównoważony rozwój poszczególnych sołectw i minimalizowanie dysproporcji rozwojowych. 	<p>Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i organizacyjnej, a w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.</p> <p>Realizacja zadań nie będzie związana z ingerencją w środowisko naturalne i ograniczać się do sfery organizacyjnej, administracyjnej i promocyjnej – polegających przede wszystkim na planowaniu przestrzennym. W przypadku powstania nowych obiektów gospodarczych lub zagospodarowania terenów pod działalność produkcyjną czy usługową, inwestycje te będą musiały być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa budowlanego i ochrony środowiska – w tym z ewentualną oceną oddziaływania na środowisko, jeśli przekroczone zostaną progi ustawowe. Działania te będą też mogły uwzględniać lokalne uwarunkowania środowiskowe i przestrzenne, np. poprzez lokalizowanie inwestycji na terenach już przekształconych lub objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza; • Wsparcie mieszkańców w zakresie wymiany źródeł ciepła; • Przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym i adaptacja do zmian klimatu; • Rozwój i zwiększenie powierzchni terenów zielonych; • Racjonalne udostępnienia terenów cennych przyrodniczo; • Utrzymanie i wzmacnianie potencjału przyrodniczego i krajobrazowego wszystkich obszarów chronionych i cennych przyrodniczo; • Utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych; • Zapobieganie procesom degradacji środowiska przez urbanizację; 	<p>Działania wywrą głównie pozytywny, długofalowy wpływ na stan przyrody oraz jakość życia mieszkańców. Prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza oraz wspieranie wymiany źródeł ciepła przyczynią się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń, ograniczenia smogu i poprawy zdrowia publicznego. Przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym i adaptacja do zmian klimatu wzmocnią odporność ekosystemów i infrastruktury na ekstremalne zjawiska pogodowe, redukując ryzyko strat środowiskowych. Rozwój terenów zielonych oraz racjonalne udostępnianie obszarów cennych przyrodniczo sprzyjać będą zachowaniu bioróżnorodności, poprawią retencję wodną i mikroklimat, a jednocześnie umożliwią mieszkańcom korzystanie z walorów przyrody w sposób zrównoważony. Utrzymanie i wzmacnianie potencjału przyrodniczego obszarów chronionych oraz zapewnienie ciągłości ekosystemów leśnych prowadzić będzie do stabilizacji procesów ekologicznych, ochrony siedlisk i gatunków oraz zwiększenia odporności lasów na presje środowiskowe. Działania ograniczające degradację</p>

Działanie	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> Wzmacnianie świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych wśród mieszkańców, poprzez prowadzenie działań edukacyjnych. 	<p>obszarów poprzez kontrolowanie urbanizacji zmniejszą presję na glebę, wody i krajobraz, chroniąc kluczowe zasoby przyrodnicze. Z kolei rozwijanie świadomości i postaw ekologicznych poprzez edukację wspierać będą trwałą zmianę zachowań mieszkańców, co przełoży się na ograniczenie negatywnego oddziaływania człowieka na środowisko i wzmocnienie lokalnych inicjatyw proekologicznych.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Stworzenie atrakcyjnych miejsc i przestrzeni do spędzania czasu wolnego, rekreacji i wypoczynku; Rozbudowa placówek edukacyjnych i zwiększenie liczby miejsc w szkołach i przedszkolach; Budowa żłobka; Rozbudowa budynku Gminnego Ośrodka Kultury; Budowa/rozbudowa Urzędu Gminy w Klembowie i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej; Rozwój usług opiekuńczych dla osób starszych oraz mieszkańców z niepełnosprawnościami poprzez m.in.: stworzenie dziennego domu pobytu dla osób starszych, budowę centrum opiekuńczo-mieszkalnego; Rozbudowa/budowa budynku Urzędu Gminy i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej; Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej i budynków prywatnych; Rozwój i zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii; Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa ruchu drogowego; Prowadzenie inwestycji w celu nadania centrum Klembowa funkcji centrum administracyjnego, usługowego i kulturowego gminy; Rozbudowa sieci monitoringu na terenie gminy; Rozwój, modernizacja oraz wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne; Poprawa dostępności obiektów i przestrzeni dla osób ze szczególnymi potrzebami wraz z likwidacją barier architektonicznych; Budowa i modernizacja placów zabaw oraz miejsc spędzania wolnego czasu; Doposażanie przestrzeni publicznych w obiekty małej architektury; Zagospodarowanie przestrzeni parku w Ostrówku. 	<p>Inwestycje przewidują modernizację istniejących budynków użyteczności publicznej w obszarze już zurbanizowanym. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Pojawienie się nowej, estetycznie zaprojektowanej formy w przestrzeni wzbogaci krajobraz. Lokalna, punktowa skala prac budowlanych w przestrzeni zmienionej antropogenicznie nie będą stanowić żadnego zagrożenia. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac.</p> <p>Podczas prowadzonych prac termomodernizacyjnych oraz prac związanych z montowaniem odnawialnych źródeł energii takich jak ogniwa fotowoltaiczne i kolektory solarne na budynkach, szczególną uwagę należy również zwrócić na występowanie miejsc lęgowych jerzyków zwyczajnych (<i>Apus apus</i>) oraz wróbli (<i>Passer domesticus</i>) (objętych ścisłą ochroną gatunkową). W przypadku stwierdzenia stanowisk nietoperzy, należy prowadzić prace poza sezonem hibernacji (listopad – marzec). W przypadku stwierdzenia występowania miejsc lęgowych ptaków należy powstrzymać się od prowadzenia prac w sezonie lęgowym (od marca do sierpnia), aby nie doprowadzić do zniszczenia gniazd. Istotne jest również zamknięcie otwartych stropodachów ocieplonych materiałem sypkim i umieszczenie budek lęgowych w obrębie budynków. W obrębie obiektów, w których stwierdzono występowanie jerzyków konieczne jest wieszanie budek (skrzynek) lęgowych o specjalnej konstrukcji. Warto nadmienić, że prace prowadzone na budynkach, na których stwierdzono gniazdowanie jerzyków zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r. wymagają zgody Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Zgodnie z ww. ustawą obowiązuje zakaz niszczenia siedlisk i ostoj ptaków chronionych, w związku z tym każdy przypadek podjęcia prac skutkujących ograniczeniem dostępu jerzyków do miejsc ich regularnego występowania i rozrodu należy kwalifikować, jako niszczenie miejsc lęgowych i schronień tego gatunku. Oznacza to, że prace tego rodzaju mogą być prowadzone wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia RDOŚ na odstępstwo od zakazu niszczenia siedlisk i ostoj ptaków.</p>

Działanie	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> Rozbudowa stref aktywności gospodarczej i wydzielenie stref usługowo-gospodarczych przy głównych drogach. 	<p>Rozbudowa stref aktywności gospodarczej oraz wydzielenie stref usługowo-gospodarczych przy głównych drogach będzie pozytywnie wpływać na rozwój lokalnej gospodarki, co może pośrednio sprzyjać inwestycjom proekologicznym i poprawie infrastruktury technicznej. Negatywne skutki obejmujące przede wszystkim presję na tereny naturalne i rolnicze, prowadzić będą do zmniejszenia powierzchni terenów zielonych, zaburzenia ciągłości ekosystemów oraz potencjalnego zanieczyszczenia gleby, wód powierzchniowych i powietrza w wyniku wzmożonego ruchu drogowego i działalności przedsiębiorstw. Przedsięwzięcie w fazie realizacji może także generować hałas i emisję spalin w trakcie budowy oraz wpływać na krajobraz, będą one jednak miały charakter tymczasowy i lokalny i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. W celu minimalizacji negatywnych skutków zaleca się planowanie zielonych stref buforowych, stosowanie rozwiązań ograniczających odpływ i zanieczyszczenie wód opadowych oraz uwzględnienie zasad zrównoważonego zagospodarowania przestrzennego, które pozwolą ograniczyć degradację środowiska przy jednoczesnym rozwoju funkcji gospodarczych.</p> <p>Należy zaznaczyć, że na wykonawcach poszczególnych zadań, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku, kiedy przedsięwzięcie w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 z późn. zm) zostanie zakwalifikowane jako wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz zpodaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Rozbudowa i budowa nowych odcinków sieci gazowej i sieci wodociągowej; Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej; Budowa oczyszczalni ścieków w Rasztowie; Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Klembowie. 	<p>Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, będzie miał głównie pozytywny wpływ na środowisko. Budowa/modernizacja oczyszczalni ścieków przyczyni się do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez skuteczniejsze oczyszczanie ścieków komunalnych, ograniczając tym samym ryzyko ich niekontrolowanego odprowadzania do środowiska. Z kolei budowa/modernizacja systemów zaopatrzenia w wodę poprawi bezpieczeństwo i jakość dostarczanej wody pitnej, a także wpłynie na bardziej racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi. Zaś budowa nowych odcinków sieci gazowej pozwoli ograniczyć emisję zanieczyszczeń powietrza dzięki zastępowaniu paliw stałych gazem, co przyczyni się do poprawy jakości powietrza i zmniejszy emisję gazów cieplarnianych. Inwestycje te, o ile zostaną zrealizowane z zachowaniem standardów środowiskowych, mogą przyczynić się do ograniczenia presji na zasoby wodne, poprawy stanu ekologicznego cieków oraz ochrony zdrowia mieszkańców. Potencjalne, krótkoterminowe oddziaływania negatywne mogą wystąpić na etapie budowy i polegać mogą na emisji hałasu i zanieczyszczeń pyłowych do powietrza i wody, jednak będą one krótkoterminowe i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. Dodatkowo w związku z pracą maszyn budowlanych istnieje ryzyko awarii i wycieku substancji toksycznych, co w kontekście wód jest szczególnie niebezpieczne. Należy jednak zaznaczyć,</p>

Działanie	Oddziaływanie
	<p>że prawdopodobieństwo ich wystąpienia jest znikome i przy zastosowaniu odpowiednich zasad bezpieczeństwa możliwe do uniknięcia.</p> <p>Należy zaznaczyć, że na wykonawcach poszczególnych zadań, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku, kiedy przedsięwzięcie w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 z późn. zm) zostanie zakwalifikowane jako wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja sieci energetycznej. 	<p>Unowocześnienie infrastruktury pozwoli na zmniejszenie strat energii podczas przesyłu, poprawi efektywność funkcjonowania systemu oraz pozwoli na zwiększenie udziału źródeł odnawialnych, co w efekcie ograniczy emisję zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych. Modernizacja poprawi także bezpieczeństwo energetyczne i zmniejszy ryzyko awarii, które mogłyby prowadzić do szkód środowiskowych. Na etapie realizacji prac mogą wystąpić krótkotrwałe oddziaływania, takie jak hałas, emisja spalin z maszyn, czasowe przekształcenia terenu czy ingerencja w glebę i roślinność. W niektórych przypadkach prace mogą wiązać się również z koniecznością wycinki pojedynczych drzew kolidujących z infrastrukturą. Po zakończeniu robót zmodernizowana sieć przyczyni się do bardziej zrównoważonego i stabilnego funkcjonowania systemu energetycznego, co długofalowo sprzyjać będzie środowisku oraz pozwoli najbardziej efektywną adaptację gminy do zmian klimatu.</p> <p>Należy zaznaczyć, że na wykonawcach poszczególnych zadań, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku, kiedy przedsięwzięcie w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 z późn. zm) zostanie zakwalifikowane jako wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko.</p>

Działanie	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa dostępu do Internetu na terenie gminy. 	<p>Poprawa dostępu do Internetu na terenie gminy wiąże się z niewielkim oddziaływaniem na środowisko, a ewentualne skutki dotyczą głównie etapu realizacji prac technicznych. Mogą one obejmować krótkotrwałe i lokalne zakłócenia, takie jak ingerencja w glebę, okresowy hałas, przejazdy sprzętu oraz czasowe oddziaływanie na roślinność. Są to jednak wpływy ograniczone w czasie i możliwe do pełnego odwrócenia poprzez odpowiednie uporządkowanie i rekultywację terenu po zakończeniu działań. Długofalowo inwestycja przyniesie pozytywne, skutki – lepsza dostępność usług cyfrowych sprzyjać będzie rozwojowi edukacji, pracy zdalnej i e-administracji, co zmniejszy częstotliwość podróży mieszkańców i zredukuje emisje związane z transportem. Przedsięwzięcie, ze względu na swój charakter nie stanowi istotnego zagrożenia dla środowiska.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój niebiesko-zielonej infrastruktury, w tym tworzenie nowych terenów zielonych; • Modernizacja i budowa obiektów małej retencji. 	<p>Zwiększenie powierzchni zieleni sprzyjać będzie poprawie jakości powietrza poprzez ograniczenie pyłów i absorpcję dwutlenku węgla, a także będzie korzystnie wpływać na mikroklimat i retencję wód opadowych. Tworzenie elementów infrastruktury „niebieskiej”, takich jak zbiorniki wodne czy oczka wodne, wspomogą naturalne procesy retencji i oczyszczania wody, zwiększy bioróżnorodność oraz stworzy siedliska dla lokalnej fauny. Dodatkowo nowe tereny zielone poprawią estetykę krajobrazu, oferując mieszkańcom przestrzeń do rekreacji i wypoczynku oraz sprzyjając rozwojowi świadomości ekologicznej. Na etapie realizacji prac mogą wystąpić lokalne zakłócenia, takie jak ingerencja w glebę, okresowy hałas, przejazdy sprzętu oraz czasowe oddziaływanie na roślinność, ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. W dłuższej perspektywie przedsięwzięcie znacząco wzmacnia potencjał przyrodniczy i ekologiczny gminy.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i stworzenie zintegrowanego systemu ścieżek oraz wdrożenie wojewódzkich standardów infrastruktury rowerowej; • Modernizacja i budowa chodników. 	<p>Realizacja inwestycji będzie mieć pozytywny wpływ na ludzi poprzez zwiększenie bezpieczeństwa, poprawi bezpieczeństwo poruszania się po omawianym terenie. Budowa ścieżek przyczyni się dodatkowo do zmniejszenia zużycia zasobów (przez mniejsze zużycie paliw) oraz zmniejszenia hałasu komunikacyjnego. Budowa ścieżek i szlaków rowerowych pozwoli na skumulowanie ruchu turystycznego, do miejsc ku temu wyznaczonych, tym samym zmniejszy się ryzyko „dzikiej” turystyki mogącej zaburzać spokój dzikich gatunków. Na etapie realizacji inwestycji mogą wystąpić negatywne oddziaływania w postaci emisji pyłów, zanieczyszczeń powietrza, wód oraz hałasu. Będą one jednak miały charakter okresowy i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. Realizacja przedsięwzięć polegających na budowie ciągu pieszo-rowerowego nie wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, gdyż nie stanowi ono przedsięwzięcia, które może znacząco oddziaływać na środowisko, niezależnie od sposobu realizacji (samodzielne przedsięwzięcie czy też przebudowa lub rozbudowa drogi) oraz umiejscowienia (w pasie drogowym, poza pasem drogowym, na obiekcie mostowym). Wszystkie potencjalne oddziaływania (głównie emisje substancji gazowych i pyłowych oraz hałasu) będą miały charakter miejscowy i krótkotrwały (w czasie wykonywania robót) a ich zasięg nie przekroczy obszaru objętego inwestycją. Budowa i modernizacja chodników będzie realizowana w ciągu istniejących dróg, w związku z czym jej oddziaływanie na środowisko będzie marginalne.</p>

Działanie	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> Rozbudowa i modernizacja dróg gminnych. 	<p>Przedsięwzięcia będą miały na celu poprawę lokalnej infrastruktury komunikacyjnej, zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników oraz usprawnienie codziennego funkcjonowania mieszkańców. Jego realizacja może wiązać się z pewnym, ograniczonym wpływem na środowisko naturalne, jednak będzie on krótkotrwały i podlegać będzie odpowiednim środkom minimalizującym: Inwestycja prowadzona będzie w granicach obszarów przeznaczonych pod infrastrukturę drogową, co pozwala uniknąć ingerencji w niezabudowane, cenne przyrodniczo tereny, a w przypadku realizacji nowego przebiegu drogi, projekt inwestycji zostanie poddany odpowiednim procedurom i analizie pod kątem środowiskowym. Prace nie będą kolidowały z siedliskami przyrodniczymi o szczególnych walorach przyrodniczych. W przypadku konieczności usunięcia drzew lub krzewów, działania te zostaną przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami i po uzyskaniu niezbędnych zgód. W trakcie prac budowlanych mogą wystąpić tymczasowe niedogodności, takie jak hałas, emisja pyłu, do powietrza, a w wyniku spływu powierzchniowego wód opadowych również zmętnienie lokalnych cieków i zbiorników wodnych bezpośrednio sąsiadujących z inwestycją. Będą one jednak miały charakter krótkotrwały i przemijają bezpośrednio po zakończeniu prac budowlanych czy remontowych.</p> <p>Realizacja zadań przyniesie ponadto korzyści dla środowiska przyrodniczego m. in. poprawę lokalnej gospodarki wodnej dzięki zastosowaniu nowych i sprawniejszych systemów odwadniania infrastruktury drogowej; dzięki zastosowaniu nowoczesnych typów nawierzchni poprawi się płynność ruchu drogowego, co może przełożyć się na ograniczenie emisji spalin i hałasu, szczególnie w miejscach, gdzie obecnie stan techniczny dróg jest niezadowalający. Należy zaznaczyć również, że na wykonawcach poszczególnych zadań, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku, kiedy przedsięwzięcie w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 z późn. zm) zostanie zakwalifikowane jako wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko.</p>

Działanie	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> Budowa parkingów P&R. 	<p>Realizacja wpłynie pozytywnie na mieszkańców centów urbanistycznych, pozwalając na przesiadkę na komunikację miejską, co nie tylko zmniejszy ruch kołowy, w tym zjawisko powstawania tzw. korków ulicznych, ale także pozwoli na znaczne ograniczenie emisji spalin ze źródeł komunikacyjnych oraz w efekcie poprawę jakości powietrza. W trakcie wykonywania prac budowlanych i modernizacyjnych chodników może dojść do zniszczenia szaty roślinnej. Roboty powinny być tak zaplanowane, aby w jak największym stopniu ograniczyć wycinkę drzew i krzewów. Działania na rośliny i krajobraz będą krótkotrwałe i odwracalne. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Oddziaływania te ustaną jednak natychmiastowo wraz z zakończeniem prac. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac.</p> <p>Należy zaznaczyć, że na wykonawcach poszczególnych zadań, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach, których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku, kiedy przedsięwzięcie zostanie zakwalifikowane jako wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko.</p>

9. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko

Przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określone zostały w §3 ust 1 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.).

Inwestycje traktowane jako mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko mogą być realizowane w ramach działań z zakresu:

- 1) budowy/rozbudowy infrastruktury drogowej;
- 2) budowy/rozbudowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz towarzyszącej;
- 3) ochrony przeciwpowodziowej;
- 4) uzbrojenia terenów.

Warto podkreślić, że na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach, których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności.

W przypadku, kiedy przedsięwzięcie zostanie zakwalifikowane jako wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko. W konsekwencji realizacja powyższych przedsięwzięć skutkować będzie poprawą stanu środowiska na danym terenie. Ponadto ich realizacja:

- posiada związek z rozwiązywaniem problemów ochrony środowiska na terenie gmin;
- służy wspieraniu zrównoważonego rozwoju;
- służy wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska.

Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035 nie stanowi opracowania planistycznego, a jedynie dokument strategiczny. W związku z tym na obecnym etapie nie jest możliwe wskazanie dokładnych lokalizacji przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach ww. dokumentu. Niemniej jednak Strategia zakłada ich orientacyjne położenie, które zostało zilustrowane na poniższym rysunku. Należy zaznaczyć, że ich realizacja będzie zgodna z Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego, a w przypadku inwestycji mogących potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko poprzedzona zostanie procedurami, celem uzyskania stosownych decyzji i zgód środowiskowych. Niemniej jednak w niniejszym rozdziale przeprowadzono prognozę oddziaływania tych przedsięwzięć na formy ochrony przyrody i poszczególne elementy środowiska.

9.1. Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody

Na przedmiotowym terenie występują następujące formy ochrony przyrody:¹⁵

- rezerwat przyrody Dębina;
- 7 pomników przyrody.

Kształtowanie zagospodarowania terenów w obszarach chronionych odbywa się w dostosowaniu do przedmiotu ochrony oraz zgodnie z przepisami w zakresie ochrony przyrody oraz dokumentami nadrzędnymi.

Na etapie oceny ogólnego dokumentu nie jest możliwe dokonanie oceny poszczególnych elementów, na które mogą mieć wpływ inwestycje realizowane w wyznaczonych strefach. W prognozie wskazano jedynie możliwość oddziaływania, które powinno być określone szczegółowo oraz być przedmiotem odpowiednich uzgodnień i decyzji administracyjnych na etapie przygotowania poszczególnych inwestycji. Potencjalne negatywne oddziaływania mogą zostać zminimalizowane poprzez uwzględnienie potrzeby przedmiotów ochrony oraz wdrożone działania minimalizujące.

Ogólne zapisy Strategii wpłyną pozytywnie na obiekty prawnie chronione na przedmiotowym terenie. Strategia nie zawiera propozycji działań, które byłyby sprzeczne lub zagrażające tym obszarom. Dla działań w odniesieniu do gatunków objętych ochroną prawną, przed przystąpieniem do prac, konieczne jest uzyskanie odrębnego zezwolenia w trybie art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13) Działania inwestycyjne prowadzone na terenach objętych formami ochrony przyrody muszą być tak prowadzone, aby nie naruszać przedmiotu ich ochrony oraz nie wpływać znacząco negatywnie na integralność tych obszarów, nie powodować przerwania integralności, ciągłości siedlisk, nie wprowadzać barier. Wszystkie plany i inwestycje, które nie będą wywierały istotnie negatywnego wpływu na obszary chronione, są dopuszczalne. Każde działanie, które powodowałoby znaczący negatywny wpływ musi uwzględniać konieczność przeprowadzenia działań mających zminimalizować to oddziaływanie.

Przedstawione przedsięwzięcia w głównej mierze realizowane będą poza obszarami chronionymi, w obrębie już istniejących obiektów infrastrukturalnych i budowlanych, w obszarach zabudowanych, o określonej antropopresji i ograniczonych zasobach przyrodniczych, w związku z czym ich potencjalny wpływ na obszary chronione, będzie znacząco ograniczony. W przypadku przedstawionych przedsięwzięć główne oddziaływania na środowisko przyrodnicze, rozumiane w tym przypadku jako świat roślin i zwierząt, związane będą z prowadzeniem prac remontowo-budowlanych, powodujących

---

¹⁵ źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP> [dostęp: 11.12.2025 r.]

przede wszystkim emisję zanieczyszczeń do powietrza i hałasu do środowiska oraz z obecnością nadmiernej ilości ludzi i sprzętu budowlanego. Oddziaływania te będą miały charakter krótkotrwały i przemijający, nie powodujący trwałych zmian w ekosystemach przyrodniczych. W przypadku powyższych przedsięwzięć nie przewiduje się znaczącego powiększania obszarów trwale zabudowanych, co chroni środowisko przed znaczącą utratą nowych powierzchni biologicznie czynnych.

Realizacja założeń projektu Strategii może wiązać się z wystąpieniem negatywnych oddziaływań, jednak będą one miały przeważnie charakter krótkoterminowy i chwilowy. Oddziaływania te będą polegały na emisji hałasu i spalin w związku z realizacją prac budowlanych, zagrożeniu zniszczenia lub zamurowywania siedlisk ptaków podczas termomodernizacji budynków, ograniczeniu powierzchni gleb w związku z prowadzeniem prac budowlanych, usuwaniu drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji, płoszeniu zwierząt w trakcie wykonywania prac.

Działania z zakresu termomodernizacji, a także montaż odnawialnych źródeł energii takich jak ogniwa fotowoltaiczne i kolektory solarne na budynkach, mogą potencjalnie stanowić zagrożenie dla chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. Dlatego przy tego typu pracach szczególną uwagę należy zwrócić na występowanie miejsc lęgowych jerzyków zwyczajnych (*Apus apus*) oraz wróbli (*Passer domesticus*) (objętych ścisłą ochroną gatunkową). W przypadku stwierdzenia stanowisk nietoperzy, należy prowadzić prace poza sezonem hibernacji (listopad – marzec). W przypadku stwierdzenia występowania miejsc lęgowych ptaków należy powstrzymać się od prowadzenia prac w sezonie lęgowym (od marca do sierpnia), aby nie doprowadzić do zniszczenia gniazd. Istotne jest również zamknięcie otwartych stropodachów ocieplonych materiałem sypkim i umieszczenie budek lęgowych w obrębie budynków. W obrębie obiektów, w których stwierdzono występowanie jerzyków konieczne jest wieszanie budek (skrzynek) lęgowych o specjalnej konstrukcji. Warto nadmienić, że prace prowadzone na budynkach, na których stwierdzono gniazdowanie jerzyków zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r. wymagają zgody Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Zgodnie z ww. ustawą obowiązuje zakaz niszczenia siedlisk i ostoi ptaków chronionych, w związku z tym każdy przypadek podjęcia prac skutkujących ograniczeniem dostępu jerzyków do miejsc ich regularnego występowania i rozrodu należy kwalifikować, jako niszczenie miejsc lęgowych i schronień tego gatunku. Oznacza to, że prace tego rodzaju mogą być prowadzone wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia RDOŚ na odstępstwo od zakazu niszczenia siedlisk i ostoi ptaków. Planowane działanie może być realizowane przy zachowaniu przepisów odrębnych odnoszących się do ochrony środowiska i przyrody.

Projekt Strategii nie wskazuje dokładnych lokalizacji większości działań, w związku z powyższym analizę można przeprowadzić w oparciu o ogólne założenia. Należy pamiętać, że jeśli dojdzie do realizacji

przedsięwzięć o określonym negatywnym znaczącym oddziaływaniu na środowisko, będą one poddane także odpowiedniej procedurze oceny oddziaływania oraz będą zgodne z aktami prawa miejscowego. Ponadto, zadania będą prowadzone mając na uwadze zasadę zrównoważonego rozwoju, w tym konieczność utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska.

Oddziaływanie rezerwaty przyrody

W rezerwach przyrody obowiązują zakazy zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13) oraz indywidualnych aktów prawa miejscowego. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska może zezwolić na obszarze rezerwatu przyrody na odstępstwa od zakazów, po zasięgnięciu opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Dla rezerwatu przyrody Dębina opracowano plan ochrony - *Rozporządzenie Nr 55 Wojewody Mazowieckiego z dnia 9 października 2008 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Dębina"*.

Działania wyznaczone w ramach *Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035* nie przewidują realizacji inwestycji na terenie rezerwatu.

Jedynym rodzajem przedsięwzięć, które być fragmentarycznie realizowane na terenie rezerwatu lub w bezpośrednim jego sąsiedztwie są inwestycje związane z budową, przebudową lub rozbudową ścieżek i dróg rowerowych. Należy zaznaczyć jednak, że zgodnie z Komunikatem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska dotyczącym kwalifikacji chodników oraz ścieżek rowerowych w kontekście wymogu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, cyt. „realizacja przedsięwzięcia polegającego na budowie chodnika lub ścieżki rowerowej nie wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, gdyż nie stanowi ono przedsięwzięcia, które może znacząco oddziaływać na środowisko, niezależnie od sposobu realizacji (samodzielne przedsięwzięcie czy też przebudowa lub rozbudowa drogi) oraz umiejscowienia (w pasie drogowym, poza pasem drogowym, na obiekcie mostowym)”, niniejsze zadanie nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć ujętych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 z późn. zm.), ponieważ jego zakres nie obejmuje działań, które mogą potencjalnie znacząco lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z powyższym komunikatem „bez wpływu na kwalifikację pozostaje również kwestia surowca, z którego wykonany zostanie chodnik czy ścieżka rowerowa”.

Ponad to należy zaznaczyć, że na wykonawcach poszczególnych zadań, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach których ustalone

zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku, kiedy przedsięwzięcie zostanie zakwalifikowane jako wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko. W związku z powyższym nadzór oraz wszelkie uzgodnienia dotyczące działań z zakresu ochrony czynnej należy podejmować w ramach ustaleń z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie, oraz Zarządcą terenu rezerwatu – PGL Lasy Państwowe Nadleśnictwo Drewnica. Podjęcie działań bez uzgodnień z Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie jest równoznaczne z naruszeniem katalogu zakazów obowiązujących na terenach rezerwatów przyrody, które wskazano w art. 15 ust. 1 ww. ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13)

Oddziaływanie na pomniki przyrody

Dla pomników przyrody obowiązują zakazy zgodnie z art. 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13).

W wyniku przeprowadzenia prac inwestycyjnych na omawianym terenie istniejące pomniki przyrody nie będą narażone na łamanie zakazów wprowadzonych w celu ich ochrony. Działania inwestycyjne prowadzone będą poza obszarem lokalizacji pomników przyrody.

Adaptacja do zmian klimatu

Zmiany klimatu mają także bezpośredni wpływ na florę oraz faunę. Wpływają one na zasięg występowania poszczególnych gatunków, ich cykle rozrodcze i interakcje ze środowiskiem naturalnym, a w przypadku roślin także na okresy wegetacji. Ocieplenie się klimatu spowoduje migracje gatunków – gatunki preferujące chłodniejsze temperatury zostaną wyparte przez gatunki ciepłolubne. Część tych gatunków będzie uznana za gatunki inwazyjne wypierające rodzimą florę i faunę. Przekształcenia siedlisk na skutek zmian klimatycznych mogą dotknąć także warunków wodnych – obniżenie się poziomu wód gruntowych może spowodować stopniowy zanik siedlisk o dużej wilgotności. Najważniejszym elementem adaptacji do zmian klimatycznych będzie, w przypadku siedlisk, zachowanie bioróżnorodności oraz zrównoważona gospodarka leśna uwzględniająca zmiany klimatyczne oraz ich efekty. Kluczowym elementem będzie utrzymanie obszarów wodno-błotnych oraz ich odtwarzanie w miejscach posiadających odpowiednie warunki.

W ramach adaptacji do zmian klimatu zaleca się:

- utrzymanie zagrożonych siedlisk i ich odtwarzanie wszędzie tam, gdzie jest to możliwe – dotyczy to szczególnie obszarów wodno-błotnych;
- regulowanie wpływu klimatu poprzez wykorzystywanie odpowiednich ekosystemów;
- wpływ na mikroklimat przez zachowanie oraz tworzenie nowych zalesień i obszarów zielonych;
- zwiększanie naturalnej retencji wodnej;
- uwzględnianie zagrożeń związanych ze zmianami klimatycznymi w dokumentach planistycznych;
- odpowiednia gospodarka leśna, z naciskiem na odpowiedni dla siedliska skład gatunkowy.

9.2. Korytarze ekologiczne

Przez przedmiotowy obszar nie przebiegają korytarze ekologiczne, co nie wyklucza migracji lokalnych populacji fauny. Istnieje zatem ryzyko powstawania negatywnych oddziaływań na wędrującą faunę w związku z planowanymi działaniami polegającymi na budowie/przebudowie/modernizacji dróg.

W celu minimalizacji negatywnych oddziaływań zadań związanych z rozwojem infrastruktury drogowej najczęściej stosuje się przejścia dla zwierząt a także dostosowując istniejące obiekty inżynierskie do pełnienia funkcji przejść dla zwierząt. Mogą być poprowadzone pod powierzchnią drogi, nad drogą bądź po drodze. W celu ograniczenia śmiertelności zwierząt stosuje się ogrodzenia ochronne dostosowane do lokalnie występujących gatunków. Ponadto, m.in. zaleca się stosowanie transparentnych ekranów akustycznych, wprowadzenie ograniczeń prędkości, wprowadzenie oświetlenia o niskiej emisji barw niebieskich i promieniowania UV a także stosowanie szczelnych pokryw studni i ogrodzeń ochronnych wokół obiektów odwadniających.

Do zadań pozytywnie oddziałujących na swobodną migrację zwierząt należą te związane ze zwiększaniem świadomości mieszkańców.

9.3. Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta

Realizacja zapisów Strategii w przypadku typowych działań inwestycyjnych w tym rozbudowy dróg, chodników, budową nowych ścieżek rowerowych, termomodernizacji budynków, zagospodarowania terenów przybrzeżnych na cele rekreacyjne czy rozbudowy sieci wodnokanalizacyjnej może powodować wystąpienie negatywnych, bezpośrednich, chwilowych oddziaływań na środowisko przyrodnicze. Oddziaływania te związane będą głównie z zajmowaniem terenów cennych przyrodniczo, stanowiących biotop roślin i zwierząt (długoterminowe) oraz z etapem realizacji budowy (krótkoterminowe). W ich efekcie powinno nastąpić zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń w wodach, glebie oraz powietrzu, co wpłynie korzystnie na warunki bytowania zwierząt i roślin. Dzięki utrzymaniu

walorów przyrodniczych pozytywne oddziaływania dotyczyć będą także klimatu oraz adaptacji do zmian klimatycznych.

Możliwe oddziaływania negatywne na przyrodę i różnorodność biologiczną będą miały związek z realizacją planowanych inwestycji m.in. poprawą efektywności energetycznej oraz rozwiązań infrastrukturalnych np. budowa dróg oraz tras rowerowych. Oddziaływania te związane będą głównie z etapem realizacji budowy (krótkoterminowe).

Prace budowlane mogą wpływać bezpośrednio i negatywnie na bioróżnorodność, ponieważ może dojść do zajęcia danego terenu, na którym planuje się inwestycję. Ponadto, może dojść do tworzenia barier w migracji zwierząt, zmianę warunków siedliskowych oraz wycinkę drzew i krzewów. Będą to jednak oddziaływania chwilowe.

Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z rozbudową sieci drogowej, można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach, których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Szerokość strefy oddziaływania drogi na strukturę, skład i kluczowe procesy ekologiczne kształtujące dane siedlisko uzależniona jest od m.in. dyspersji biogenów, zanieczyszczeń i wrażliwości siedlisk.

Negatywne skutki funkcjonowania ciągów komunikacyjnych to:

- utrudnienie przemieszczania się zwierząt i roślin;
- wypadki i kolizje drogowe z dzikimi zwierzętami;
- zniszczenie siedlisk w zasięgu przebiegu i oddziaływania drogi;
- przekształcanie terenu przyległego do drogi (osiedlanie się człowieka wzdłuż dróg);
- ekspansja gatunków obcych na danym terenie, związanych z człowiekiem.

Edukacja ekologiczna przyczyni się do wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców, a tym samym pozytywnych skutków można upatrywać w kontekście kształtowania środowiska życia z poszanowaniem otaczającej przyrody.

Realizacja zadań związana z rewitalizacją zurbanizowanych obszarów gminy przyczyni się do zwiększania areału terenów przepuszczalnych, co doprowadzi do wzrostu udziału terenów biologicznie czynnych i przepuszczalnych. Działania będą wpływać pośrednio pozytywnie i długoterminowo na stan zasobów wód powierzchniowych i gruntowych.

Przed rozpoczęciem prac związanych z termomodernizacją budynków zarządca powinien wykonać ekspertyzę przyrodniczą stwierdzającą obecność lub brak chronionych gatunków ptaków i nietoperzy w danym obiekcie budowlanym. Ekspertyzę powinna wykonać osoba merytorycznie związana z ornitologią (ptaki) i chiropterologią (nietoperze). W przypadku konieczności zniszczenia podczas prac budowlanych siedlisk ptaków objętych ochroną, należy uzyskać zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, przy jednoczesnym zapewnieniu zastępczych miejsc lęgowych np.: poprzez zawieszenie budek lęgowych dla ptaków i budek lub schronów dla nietoperzy. Poza tym termin i sposób wykonania prac należy dostosować do okresów lęgowych zwierząt.

Działania wyznaczone w projekcie Strategii nie wpłyną negatywnie na drożność migracyjną i ekologiczną korytarza rzeczno-ekologicznego. Zapewnienie wykwalifikowanego nadzoru przyrodniczego oraz dostosowanie terminu prowadzenia ewentualnych przyszłych planowanych prac do okresów aktywności fauny i wegetacji flory zapewni zminimalizowanie negatywnego wpływu inwestycji na korytarze ekologiczne i migracyjne w rejonie obszaru przedsięwzięcia.

Rozwój inwestycji liniowych takich jak infrastruktura drogowa może przyczynić się do zmniejszenia drożności korytarzy ekologicznych szczególnie w przypadku grodzienia dróg kołowych. W przypadku budowy nowej infrastruktury drogowej a także w przypadku budowy sieci tras rowerowych poprowadzonych w nowym śladzie należy uwzględnić rozmieszczenie chronionych elementów przyrody tj. siedlisk chronionych, stanowisk chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt. Planowane trasy należy poprowadzić poza wskazanymi elementami lub zastosować adekwatne działania minimalizujące wynikające z dokumentacji środowiskowej.

W związku z dużą mobilnością gatunków i lokalnym charakterem przedsięwzięć, zaplanowanych na tych obszarach do realizacji nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania na ww. organizmy. W przypadku inwestycji wielkopowierzchniowych, takich jak np. strefa gospodarcza, zaleca się wykonanie ekspertyz środowiskowych, a na etapie realizacji inwestycji dostosowanie się do zaleceń płynących z jej wyników.

Nie przewiduje się działań, które mogłyby naruszyć drożność i funkcjonowanie ekologicznych korytarzy lądowych i wodnych. W ramach przebudowy istniejącej infrastruktury technicznej, np. dróg w razie konieczności przewiduje się m.in. budowę przejść dla zwierząt, budowę przepustów wodnych. Działania te będą ukierunkowane na zniesienie lub ograniczenie barier dla przemieszczania się zwierząt.

W przypadku realizacji zadań związanych z wykonywaniem wykopów, do najbardziej narażonych organizmów należą drzewa. Szczególnie groźne są dla nich wszystkie te czynniki, które negatywnie wpływają na rozwój korzeni. Należy pamiętać, że ochrona systemu korzeniowego jest konieczna dla

przyszłego stanu zdrowia, wzrostu i bezpieczeństwa drzew (Suchocka M., 2016, *Organizacja prac budowlanych na terenach zadrzewionych*, Warszawa). Inwestor zobowiązany jest do przestrzegania art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 z późn. zm.), tj. uwzględnienia ochrony środowiska w trakcie prac budowlanych. Zapisy ustawy Prawo ochrony środowiska zobowiązują inwestora do oszczędnego korzystania z terenu w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji oraz ochrony gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. Zgodnie z art. 75 ust. 2 ww. ustawy wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych przy prowadzeniu prac budowlanych dopuszcza się wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją inwestycji.

9.4. Ludzie

Realizacja Strategii zakłada zrównoważony rozwój regionu z jednoczesną poprawą stanu środowiska. Działania realizowane w ramach, w perspektywie średnio i długoterminowej wpłyną pozytywnie na zdrowie ludności, jakość oraz komfort ich życia, ale przede wszystkim będą one związane z poprawą jakości powietrza, wód, gleb i środowiska przyrodniczego.

Jednym z ważnych elementów będzie rozwój i konserwacja infrastruktury technicznej (drogi, chodniki, oświetlenie drogowe, ścieżki rowerowe, sieć wodnokanalizacyjna, zagospodarowanie terenów rekreacyjnych). Podjęcie ww. działań pozwoli na zaspokojenie potrzeb mieszkańców, a także zmniejszy negatywny wpływ na środowisko, zarówno w sposób pośredni i bezpośredni.

Ograniczenie zużycia konwencjonalnych źródeł energii, promocja transportu zbiorowego oraz kampanie edukacyjne bezpośrednio może się przyczynić do zmniejszenia zachorowań powodowanych złą jakością powietrza atmosferycznego. Pozytywny wpływ na zdrowie ludzi, a także ich finanse będą miały działania związane ze zwiększeniem efektywności energetycznej. Dodatkowo termomodernizacja wpłynie pozytywnie na poprawę komfortu cieplnego mieszkańców.

Oddziaływaniami negatywnymi dla mieszkańców, znajdujących się w najbliższym sąsiedztwie obszarów objętych inwestycjami, będą prace remontowo-budowlane. Będzie to związane z użyciem maszyn i urządzeń budowlanych (emisja hałasu, pyłu i wibracji) oraz utrudnieniami komunikacyjnymi. Oddziaływania te będą bezpośrednie, krótkotrwałe i odwracalne, jak również ustaną po zakończeniu robót. Negatywne odczucia wśród mieszkańców mogą budzić utrudnienia związane z organizacją ruchu.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na ludzi, ich zdrowie i bezpieczeństwo.

9.5. Powietrze atmosferyczne

Pozytywne oddziaływanie na stan jakości powietrza związane będzie przede wszystkim ze zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń. Obniżenie ładunku emisji zanieczyszczeń nastąpi poprzez realizację inwestycji takich jak: podnoszenie efektywności energetycznej w budynkach.

Główną przyczyną emisji ze źródeł komunikacyjnych jest duże natężenie ruchu indywidualnego pojazdów. Do niwelacji tego problemu przyczynią się budowy i modernizacje dróg gminnych, które pozwolą na upłynnienie ruchu. Ponadto, rozwój komunikacji publicznej pozwoli na ograniczenie ruchu samochodowego i wynikającej bezpośrednio z niego emisji spalin oraz powstania efektu korków ulicznych i zmniejszy frustrację społeczeństwa. Realizowane działania poprawi więc płynność ruchu i ograniczy negatywny wpływ transportu na środowisko naturalne.

Pozytywny, bezpośredni i stały wpływ na powietrze atmosferyczne i klimat będą miały zadania typowo inwestycyjne tj. termomodernizacja obiektów oraz rozbudowa systemu ścieżek rowerowych. Głównym zagrożeniem powietrza atmosferycznego jest niska emisja z instalacji grzewczych budynków. Termomodernizacja budynków pozwoli na znaczące ograniczenie zużycia materiału opałowego niezbędnego do ogrzania obiektu. W konsekwencji wpłynie to na redukcję emisji szkodliwych zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Przeprowadzone prace termomodernizacyjne budynków, dzięki zmniejszeniu zapotrzebowania na energię cieplną, minimalizują emisję zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł spalania energetycznego. W okresie realizacji przedsięwzięć będą miały miejsce uciążliwości związane z emisją do powietrza substancji z procesu spalania paliw w silnikach maszyn budowlanych i pojazdów transportowych, prac montażowych. Powyższe emisje będą miały charakter okresowy i odwracalny, a uciążliwości z nimi związane ustaną wraz z zakończeniem prac budowlanych.

Poprawa dostępności infrastruktury drogowej wpłynie na ograniczenie wtórnej emisji substancji pyłowych emitowanych do powietrza w wyniku unosu z nawierzchni dróg. Również organizacja ruchu może mieć pośrednio pozytywny wpływ na stan jakości powietrza. Znaczący wpływ na jakość powietrza ma zastępowanie tradycyjnych środków lokomocji przez korzystanie ze ścieżek rowerowych.

Oddziaływania negatywne w głównej mierze mają charakter przejściowy i związane są z fazą realizacyjną planowanych inwestycji. Potencjalne negatywne oddziaływanie na powietrze mogą mieć inwestycje drogowe. Źródłem negatywnego oddziaływania infrastruktury drogowej jest zarówno jej budowa jak i eksploatacja. Faza budowy związana jest z emisją spalin z maszyn budowlanych oraz emisją substancji pyłowych, których źródłem jest głównie unos z powierzchni pyłących. Charakter tych oddziaływań będzie lokalny i krótkotrwały, tj. do czasu zakończenia robót budowlanych.

Poprawa efektywności energetycznej poprzez inteligentne zarządzanie energią zmniejszy zapotrzebowanie na surowce, co ograniczy ingerencję ludzką w środowisko oraz znacznie zmniejszy emisję spalin, w tym gazów cieplarnianych.

9.6. Klimat

Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych, występujące w ostatnich kilku dekadach pogłębiają się i z tego względu stały się przedmiotem zainteresowania rządów i społeczności międzynarodowej. Wyniki badań naukowych jednoznacznie wskazują, że zjawiska powodowane przez zmiany klimatu stanowią zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju w tym także dla Polski. Wysiłki na rzecz dostosowania się do skutków zmian klimatu powinny być zatem podejmowane jednocześnie z realizowanymi przez Polskę działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych.

„Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” został opracowany z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyka związanego ze zmianą klimatu, ale również z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jakie niosą działania adaptacyjne mogące mieć wpływ nie tylko na stan polskiego środowiska, ale również na wzrost gospodarczy. Realizacja ustaleń niektórych zaproponowanych działań może mieć wpływ na mikroklimat. Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii powinien uwzględniać pogorszenie warunków wiatrowych (długie okresy bezwietrznej pogody, lub krótkotrwałe okresy z wiatrami o sile huraganu). W przypadku energii słonecznej można spodziewać się poprawy warunków w lecie ze względu na wydłużone okresy pogody słonecznej i zmniejszenie w zimie ze względu na dłuższe okresy z zachmurzeniem. W zakresie upraw roślin energetycznych kluczowy będzie rozwój nowych gatunków roślin, bardziej odpornych na zmienne warunki pogodowe oraz innowacyjnych technik upraw do wykorzystywania w bardzo suchym oraz wilgotnym środowisku. Zmiany klimatu będą miały różnorodny wpływ na sektor energetyczny, uwzględniając w szczególności prognozowane wahanie średniej temperatury. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do warunków zapotrzebowania zarówno na energię elektryczną, jak i ciepłą, m.in. poprzez wdrożenie stabilnych niskoemisyjnych źródeł energii.

Wprowadzenie rozwiązań z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury w kontekście klimatu może być kluczową metodą, pozwalającą na skuteczną walkę z postępującymi zmianami klimatycznymi. Z punktu widzenia ochrony siedlisk najistotniejsze są działania związane z utrzymaniem obszarów wodno-błotnych i ich odtwarzaniem wszędzie tam, gdzie jest to możliwe. Jednocześnie istotne będą działania sprzyjające prowadzeniu zrównoważonej gospodarki leśnej w warunkach zmian klimatu, jak również przygotowaniu ekosystemów leśnych na zwiększoną presję wynikającą z nasilenia ekstremalnych

zjawisk pogodowych, m.in. okresów suszy, fal upałów, gwałtownych opadów deszczu, porywistych wiatrów. Ponad to w gospodarce rolnej istotne będzie wprowadzenie rozwiązań z zakresu utrzymania uwodnienia gruntu (budowa piętrzeń i zastawek)

Zmiany klimatyczne będą prowadziły do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej dla danego typu prowadzonej lub planowanej działalności – m.in. wzrost ryzyka osuwiskowego, nasilenie procesów erozji wodnej i wietrznej, deficyt wody, podniesienie, a także obniżenie poziomu wód gruntowych. Zmiany klimatu w kontekście przestrzennym oddziałują na cały kompleks problemów zagospodarowania przestrzennego.

Niewłaściwa gospodarka przestrzenna, w szczególności inwestowanie na terenach zagrożonych, w tym w strefach zalewowych rzek oraz zbyt niska pojemność retencyjna naturalna jak i sztucznych zbiorników, nie tylko w dolinach rzek, ogranicza skuteczne działania w sytuacjach nadmiaru lub deficytu wód powierzchniowych. Istnieje ryzyko, że w przyszłości zjawiska te będą występować ze zwiększoną częstotliwością. Wyniki przeanalizowanych scenariuszy wskazują na zwiększone prawdopodobieństwo występowania powodzi błyskawicznych wywołanych silnymi opadami mogących powodować zalewanie obszarów, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna. Przewidywane zmiany klimatyczne i związany z nimi wzrost częstotliwości i intensywności susz w rolnictwie spowodują wzrost zapotrzebowania na wodę do nawodnień. Z obliczeń prognostycznych wartości niedoborów wody w glebie dla wybranych roślin wynika, że następuje ciągły proces przesuszania się gleby i zwiększania zagrożenia suszą. Obok suszy także intensywne opady stanowią zagrożenie dla produkcji roślinnej. W związku ze wzrostem częstości występowania intensywnych opadów w okresie letnim, można oczekiwać zwiększenia potrzeb odwadniania. Przeprowadzone analizy wskazały, że należy oczekiwać zwiększenia częstości lat ze stratami plonów wynikających z niekorzystnego przebiegu pogody.

Adaptacja do zmian klimatu

Zgodnie z analizami wykonanymi na potrzeby projektu KLIMADA¹⁶, zamieszczonymi w Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, na przestrzeni następnych lat warunki klimatyczne Polski zmienią się. Przewidywane jest zwiększenie się ilości dni z temperaturą powyżej 25°C oraz zmniejszenie się ilości dni z temperaturami poniżej 0°C. Efektem tego może być ograniczenie zapotrzebowania na energię potrzebną do ogrzewania pomieszczeń mieszkalnych, co jednocześnie spowoduje ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Zwiększenie się ilości dni upalnych, może z kolei spowodować wzrost zapotrzebowania

---

¹⁶ Projekt KLIMADA to opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu.

na energię (urządzenia klimatyzacyjne). Większa ilość dni słonecznych przyczyni się natomiast do polepszenia się warunków słonecznych, wyjątkowo ważnych przy korzystaniu z energii odnawialnej. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do wahań temperatur oraz zapotrzebowania energetycznego, wdrożenie rozproszonych, niskoemisyjnych źródeł energii oraz wykorzystywanie energii odnawialnej.

9.7. Zabytki oraz dobra materialne

Działania wyznaczone w projekcie Strategii mają w większości neutralne lub pozytywne oddziaływanie na dobra materialne i zabytki. Zadania inwestycyjne w zakresie infrastruktury komunikacyjnej bezpośrednio wpłyną pozytywnie na występujące w bliskim sąsiedztwie tych terenów zabytki nieruchome, poprzez minimalizację występowania drgań spowodowanych złym stanem technicznym nawierzchni lub szlaku. Prowadzenie założonych działań infrastrukturalnych w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów zabytkowych (zabytków nieruchomych, stanowisk archeologicznych) będzie wymagało od inwestora uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków postępowania i właściwego zabezpieczenia na etapie wykonywania robót budowlanych.

Wszelkie działania związane z ochroną i rozwojem dziedzictwa kulturowego powodują zazwyczaj pośredni pozytywny wpływ na wartość zmodernizowanych obiektów i możliwość zwiększenia wpływów finansowych wynikających ze świadczonych w nich usług. Pośrednio oddziałują także na nieruchomości znajdujące się w ich sąsiedztwie. Pozytywny wpływ na dziedzictwo kulturowe, zabytki i dobra materialne ma również zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza, co wpłynie na poprawę ich stanu technicznego. Zanieczyszczenia pyłowe, które są emitowane z kominów budynków mieszkalnych z sektora indywidualnego jak i zbiorowego osiadając na zabytkach i dobrach materialnych powodują ich niszczenie.

Negatywne, bezpośrednie i chwilowe oddziaływania na zabytki oraz dobra materialne mogą wystąpić jedynie na etapie realizacji zadań inwestycyjnych lub wówczas, gdy działanie dotyczyć będzie obiektów objętych ochroną kulturową lub historyczną. Negatywne oddziaływania wiążą się z możliwym spadkiem wartości nieruchomości (budynków i gruntów) z uwagi na niepożądane sąsiedztwo nowych inwestycji, które w opinii społecznej pogarszają atrakcyjność (krajobrazową i funkcjonalną) danego miejsca i odwrotnie na wzrost wartości nieruchomości wpływa lokalizacja i dostęp do obiektów zabytkowych, cennych obszarów przyrodniczych, jak i środków komunikacyjnych.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na dziedzictwo kulturowe, zabytki, dobra materialne.

W chwili przygotowania niniejszego opracowania brak jest możliwości stwierdzenia, które z zadań inwestycyjnych będą prowadzone w pobliżu obiektów chronionych i czy ich zakres prac spowoduje zniszczenie lub degradację danego obiektu historycznego. Konsekwencją realizacji zadań inwestycyjnych będzie dbałość o walory historyczno-kulturowe poprzez zastosowanie takich rozwiązań projektowych, aby środowisko kulturowe nie zostało zdegradowane.

Reasumując, działania wyznaczone w ramach projektu Strategii przyczynią się do ochrony wartości kulturowych i pozytywnego wpływu na zabytki.

9.8. Zasoby naturalne

Pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi przyniesie ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza, które migrują do gleb. Oddziaływania pozytywne wystąpią również w sektorze surowcowym. Poprawa efektywności energetycznej poprzez inteligentne zarządzanie energią zmniejszy zapotrzebowanie na surowce.

Z dokonanej analizy wynika, że na etapie realizacji zadań typowo inwestycyjnych wyznaczonych będą wykorzystywane zasoby naturalne tj. woda oraz gleba. Największe zużycie surowców naturalnych będą generowały inwestycje związane z budową/przebudową infrastruktury drogowej oraz budową strefy ekonomicznej, dlatego działania te mogą wiązać się z krótkotrwałym negatywnym i bezpośrednim oddziaływaniem na ten komponent środowiska. Nieuniknionym negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne będzie trwałe zajęcie terenów biologicznie czynnych pod realizację zaplanowanych zadań infrastrukturalnych. Wielkość zapotrzebowania będzie wynikała jednak z rodzaju inwestycji i zastosowanej technologii. Na etapie sporządzania niniejszej Prognozy nie jest możliwe oszacowanie wielkości zużytych zasobów, jednak mając na względzie lokalny charakter zaplanowanych inwestycji oraz stosowane rozwiązania proekologiczne nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na ten komponent środowiska.

Pozytywnym długoterminowym i skumulowanym oddziaływaniem będzie minimalizacja zużycia zasobów naturalnych (w szczególności węgla, wody, paliw energetycznych) poprzez realizację zadań związanych z termomodernizacją budynków.

Do działań negatywnych związanych z realizacją przedsięwzięć zawartych w Strategii możemy zaliczyć: zabudowanie powierzchni ziemi pod nowe inwestycje, usuwanie wierzchnich warstw gleby, powstawanie odpadów budowlanych, wzrost wydobycia surowców budowlanych oraz powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko glebowe i zasoby naturalne.

9.9. Wody

Działania zaplanowane do realizacji w ramach projektu Strategii nie będą wywierały znaczącego wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych. Działania przewidziane do realizacji w ramach projektowanej Strategii są w większości ukierunkowane pośrednio lub bezpośrednio na ochronę lub poprawę stanu wód podziemnych i powierzchniowych. Oceniono, że wyznaczone w projekcie zadania nie będą mieć znaczącego wpływu na jakość i ilość wód powierzchniowych i podziemnych, w tym jednolite części wód, a także istniejące na terenie gminy ujęcia wód podziemnych.

Zapewnieniu odpowiedniej jakości wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ochronie zasobów wodnych, służy ustanawianie stref ochronnych ujęć wód. Strefę ochronną stanowi obszar, na którym obowiązują nakazy, zakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wód, w celu ochrony zasobów tych wód przed degradacją. Strefa ochronna obejmuje wyłącznie teren ochrony bezpośredniej albo teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej. Strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ustanawia się dla każdego ujęcia wody, z wyłączeniem ujęć wody służących do zwykłego korzystania z wód. Zgodnie z Ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960 z późn. zm.) na terenie ochrony bezpośredniej zakazuje się użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody. Na terenie ochrony bezpośredniej należy: Odprowadzać wody opadowe lub roztopowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody.

2. Zagospodarować teren zielenią.
3. Odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku dla osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.
4. Ograniczyć wyłącznie do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić, a jego granice przebiegające przez wody powierzchniowe oznaczyć za pomocą rozmieszczonych w widocznych miejscach stałych znaków stojących lub pływających. Na ogrodzeniu oraz znakach należy umieścić tablice zawierające informację o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych. Zakazuje się niszczenia, uszkodzenia lub przemieszczania stałych znaków stojących lub pływających oraz tablic zawierających informacje o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.

Teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych obejmuje obszar zasilania ujęcia wody. Na terenie ochronny pośredniej może być zakazane lub ograniczone wykonywanie robót lub czynności powodujących zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub wydajności ujęcia, obejmujących:

1. Wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi.
2. Rolnicze wykorzystanie ścieków.
3. Przechowywanie lub składowanie odpadów promieniotwórczych.
4. Stosowanie nawozów oraz środków ochrony roślin.
5. Budowę nowych dróg, linii kolejowych, lotnisk lub lądowisk.
6. Wykonywanie urządzeń melioracji wodnych oraz wykopów ziemnych.
7. Lokalizowanie zakładów przemysłowych oraz ferm chowu lub hodowli zwierząt.
8. Lokalizowanie magazynów produktów ropopochodnych oraz innych substancji, a także rurociągów do ich transportu.
9. Lokalizowanie składowisk odpadów niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych.
10. Mycie pojazdów mechanicznych.
11. Urządzanie parkingów, obozowisk oraz kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.
12. Lokalizowanie nowych ujęć wody.
13. Lokalizowanie cmentarzy oraz grzebanie martwych zwierząt.
14. Wydobywanie kopalin.
15. Wykonywanie odwodnień budowlanych lub górniczych.
16. Lokalizowanie budynków mieszkalnych oraz obiektów budowlanych związanych z turystyką.
17. Używanie statków powietrznych do przeprowadzania zabiegów rolniczych.
18. Urządzanie przyrzędów kieszonkowych.
19. Chów lub hodowlę ryb, ich dokarmianie lub zanęcanie.
20. Pojenie oraz wypasanie zwierząt.
21. Wydobywanie kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu.
22. Uprawianie sportów wodnych.
23. Użytkowanie statków o napędzie spalinowym.
24. Lokalizowanie nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
25. Składowanie opakowań po nawozach i środkach ochrony roślin.
26. Stosowanie i składowanie chemicznych środków zimowego utrzymania dróg.
27. Lokalizowanie pomp ciepła i akumulatorów ciepła warstwy wodonośnej.

Założenia projektowanego dokumentu nie będą oddziaływać na strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęć wód ze względu na brak zaplanowanych przedsięwzięć w ich granicach, wynikający z powyższych zakazów. Wskazane w Strategii przedsięwzięcia związane z budową, rozbudową i modernizacją stacji uzdatniania wód nie pogorszą stanu środowiska, nie zmienią sposobu wykorzystywania terenu, polepszą natomiast wydajność ujęć w celu zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną. Czas remontów będzie wiązał się z chwilowymi i krótkoterminowymi uciążliwościami dla środowiska związanych ze wzmożonym transportem, wibracjami, emisją spalin, hałasu oraz powstawaniem odpadów. Wszystkie użyte do budowy i remontów surowce, materiały, wodę, paliwa i energię należy wykorzystywać zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami ze szczególnym zwróceniem uwagi na odzysk materiałów i surowców w trakcie gospodarki odpadami.

Realizacja ustaleń Strategii wpisuje się w realizację głównych celów środowiskowych dla wód podziemnych określonych w Ramowej Dyrektywie Wodnej (RDW):

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych do odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka.

Natomiast w przypadku wód powierzchniowych działania zapisane w Strategii powinny realizować następujące cele RDW:

- zapobieganie pogorszeniu się stanu wszystkich części wód powierzchniowych,
- poprawa i przywracanie wszystkim części wód powierzchniowych dla sztucznych i silnie zmienionych części wód, mając na celu osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych,
- ochrona i poprawa wszystkich sztucznych i silnie zmienionych części wód w celu osiągnięcia dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych,
- stopniowe redukowanie zanieczyszczenia substancjami priorytetowymi i zaprzestanie lub stopniowa eliminowanie emisji, zrzutów i strat niebezpiecznych substancji priorytetowych.

Każde z opisanych działań wpisuje się w realizację powyższych celów, zakładając osiągnięcie przez jednolite części wód podziemnych i powierzchniowych stanu/potencjału co najmniej dobrego.

Pośrednie i bezpośrednie zwiększanie zasobów wodnych będzie przeciwdziałało występowaniu i negatywnym skutkom suszy. Zaproponowane w projekcie Strategii działania będą zmierzać do poprawy warunków klimatycznych dzięki systematycznej poprawie reżimu hydrologicznego oraz jakości wód.

Ze środowiskiem wodnym powiązany jest także sektor energetyczny. Dlatego projekty związane z poprawą efektywności energetycznej, z popularyzacją oszczędzania energii oraz promowaniem odnawialnych źródeł energii, pośrednio pozytywnie będą wpływać na wody poprzez zmniejszenie ich poboru do celów chłodniczych.

Na redukcję zanieczyszczeń przedostających się do wód mają również wpływ niektóre z działań z zakresu rozbudowy i przebudowy infrastruktury drogowej regionu. Woda wykazuje cechy mobilności w środowisku, a zanieczyszczenia z powietrza przenikają do środowiska glebowego. W związku z tym poprawa stanu jakości powietrza wpłynie na poprawę stanu jakości wody.

Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z rozbudową sieci drogowej można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach, których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku, kiedy przedsięwzięcie będzie kwalifikować się do przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko.

Możliwe oddziaływania negatywne będą polegać na obniżeniu poziomu wód gruntowych, trudnością związaną z przesączaniem wód opadowych, ze względu na występowanie powierzchni silnie zabudowanej oraz przedostawaniem się szkodliwych substancji do wód (szczególnie na etapie realizacji niektórych inwestycji).

Realizacja planowanych inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej wpisuje się w cele środowiskowe, wskazane w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”, przyjętym Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 2 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 300). Zgodnie z Programem wodno-środowiskowym kraju wprowadzono działania z kategorii „Gospodarka Komunalna”, obejmujące konieczność porządkowania systemu gospodarki ściekowej. Działania te obejmują budowę systemu kanalizacji sanitarnej. Reasumując realizacja inwestycji nie wpłynie na pogorszenie stanu wód i nie będzie stanowić zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych. Inwestycje mają na celu poprawę warunków sanitarnych, uporządkowanie gospodarki ściekowej

poprzez podłączenie istniejących i planowanych budynków do zbiorowego systemu odprowadzania ścieków.

Adaptacja do zmian klimatu

Przeprowadzone analizy wskazują na zwiększenie się prawdopodobieństwa występowania powodzi błyskawicznych, wywołanych gwałtownymi zjawiskami pogodowymi, mogących spowodować zalewanie obszarów, na których gospodarka przestrzenna prowadzona jest w sposób nieodpowiedni. Przewidywane jest również skrócenie się okresu zalegania warstwy śnieżnej co może mieć skutki pozytywne (mniejsze prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi roztopowych) jak i negatywne (niedobór wód i susze). Planowane działania mają na celu usprawnienie funkcjonowania w warunkach nadmiaru, jak i niedoboru wody. Osiągnięcie tego planowane jest poprzez zreformowanie struktur gospodarki wodnej z uwzględnieniem adaptacji do zmian klimatu, opracowanie i wdrożenie metod oceny ryzyka powodziowego i ryzyka podtopień, odpowiednie zarządzanie ryzykiem powodziowym oraz przywracanie i utrzymanie dobrego stanu wód, ekosystemów wodnych.

Zgodnie z projektem KLIMADA¹⁷, rekomendowanymi kierunkami działań adaptacyjnych są:

- zwiększenie poziomu ochrony przeciwpowodziowej, przeciwdziałanie osuwiskom i deficytowi wodnemu;
- powiązanie systemu dolin rzecznych z systemem obszarów chronionych;
- uwzględnianie problemu gwałtownych zmian temperatury, ulewnych opadów, oblodzenia i silnych wiatrów w inwestycjach budowlanych, transportowych i energetycznych;
- rozwijanie alternatywnych źródeł produkcji energii na poziomie lokalnym;
- tworzenie systemów wczesnego ostrzegania mieszkańców przed zagrożeniami powodziowymi.

Zmiany zachodzące obecnie w klimacie cechuje zwiększenie się gwałtowności zjawisk pogodowych. Częściej występują także skrajne zjawiska takie jak burze. Wiąże się to z dostarczeniem do sieci kanalizacyjnych dużych ilości wody w krótkim czasie. Infrastruktura może być nieprzygotowana na taką sytuację co może spowodować wydostawanie się wody, wraz z zanieczyszczeniami, z sieci kanalizacyjnej. Również przepustowość oczyszczalni ścieków może być niewystarczająca w przypadku wystąpienia gwałtownych zjawisk pogodowych. Aby zminimalizować efekty takich zjawisk należy brać je pod uwagę już na etapie planowania przedsięwzięć związanych z gospodarką wodno-ściekową.

---

¹⁷ Projekt KLIMADA to opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu.

9.10. Krajobraz i powierzchnia ziemi

Do poprawy estetyki przestrzeni miejskiej przyczynią się działania dotyczące, m.in. termomodernizacji budynków, powstania elementów błękitno-zielonej infrastruktury a także te związane z rewitalizacją obiektów.

Wśród kierunków działań przewidzianych w Strategii znajdują się takie, które będą wiązać się z naruszeniem istniejącej struktury gruntów oraz wprowadzeniem zmian krótkookresowych lub długookresowych w krajobrazie naturalnym, w efekcie czego przewiduje się wystąpienie oddziaływań negatywnych oraz pozytywnych. Należą do nich:

- budowa, poprawiających dostępność komunikacyjną i mobilność mieszkańców;
- budowa i/lub modernizacja infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego m.in. drogi i pasy rowerowe;
- budowa, rozbudowa lub modernizacja obiektów użyteczności publicznej.
- rozbudowa wodociągów i kanalizacji

Zgodnie z celami przyjętymi w Europejskiej Konwencji Krajobrazowej (zalecenia CM/Rec (2008) 3 Komitetu Ministrów w sprawie wytycznych dotyczących wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej) *Każde działanie lub projekt powinien być zgodny ze standardami jakości krajobrazu. W szczególności powinny poprawić jakość krajobrazu, a przynajmniej nie doprowadzić do jej pogorszenia. Wpływ projektów na krajobraz, niezależnie od ich skali, powinien być oceniony, a przepisy i instrumenty odpowiadające tym skutkom powinny być sprecyzowane. Każde działanie lub projekt powinien nie tylko odpowiadać cechom miejsca, ale także być do nich dostosowany.*¹⁸

Na krajobraz oddziaływać będą głównie działania o charakterze inwestycyjnym. Inwestycje polegające na budowie dróg, termomodernizacji obiektów, budowie ścieżek rowerowych oraz nowych obiektów użyteczności publicznej powodują stałą zmianę w krajobrazie. Rodzaj oddziaływania (pozytywny bądź negatywny) jest uzależniony od lokalizacji danej inwestycji i otaczającego je terenu. Właściwie zaprojektowany i zlokalizowany w przestrzeni nie powinien negatywnie oddziaływać na środowisko. Inwestycje budowlane w sposób trwały wpiszą się w krajobraz, dlatego istotny jest wybór lokalizacji oraz odpowiedniej technologii z zachowaniem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Budowa nowych dróg może potencjalnie negatywnie wpłynąć na krajobraz z uwagi na pojawienie się nowej formy w przestrzeni. Niemniej jednak z uwagi na powierzchniowy charakter dróg nie stanowią one dominanty krajobrazowej, a ich przebieg jest w większości dostosowany do lokalnego

---

¹⁸ *Źródło:* Zalecenia CM/Rec(2008)3 Komitetu Ministrów w sprawie wytycznych dotyczących wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.

uksztaltowania terenu. Sporadyczne przypadki tj. budowa obiektu inżynieryjnego lub inżynierskiego, skrzyżowań itp. mogą powodować zaburzenia w lokalnym krajobrazie z uwagi na ich rozmiary w przestrzeni. Na etapie realizacji inwestycji drogowych negatywne chwilowe oddziaływanie może wystąpić z uwagi na prowadzone wykopy, przemieszczanie mas ziemnych, prace „wysokich” maszyn tj. żurawie, dźwigi, które mogą być widoczne z dużych odległości.

Przebudowa i modernizacja już istniejących obiektów nie będzie powodować negatywnych oddziaływań na krajobraz oraz powierzchnię ziemi, ale będzie prowadzić do poprawy estetyki przestrzeni publicznej.

Oceniono, że wyznaczone w projekcie Strategii zadania nie będą mieć znaczącego negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi i krajobraz.

Adaptacja do zmian klimatu

Efektom przewidywanych zmian klimatycznych będzie wzrost częstotliwości oraz intensywności susz co będzie miało negatywny wpływ na gleby oraz rolnictwo. Wymagane będzie zintensyfikowane nawadnianie terenów dotkniętych suszami. Do działań adaptacyjnych będzie można zaliczyć wsparcie inwestycyjne gospodarstw oraz szkolenia i doradztwo technologiczne a także doskonalenie systemu tworzenia i zarządzania rezerwami żywności, materiału siewnego i paszy na wypadek nieurodzaju. Wpływ gwałtownych zjawisk pogodowych oraz ich efektów należy również mieć na uwadze podczas wybierania lokalizacji oraz projektowania obiektów typu PSZOK oraz składowisk odpadów.

9.11. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

Pozytywne oddziaływanie na klimat akustyczny przede wszystkim będzie zauważalne na terenach miejskich i o zwiększonym ruchu. Działania podejmowane w zakresie poprawy standardów akustycznych związane będą z ograniczeniem głównie hałasu drogowego poprzez rozbudowę dróg m.in. stosowanie cichej nawierzchni.

Również pozytywny wpływ na klimat akustyczny będą miały także inwestycje w zakresie rozwoju i modernizacji transportu publicznego. Duże znaczenie w redukcji ponadnormatywnego hałasu będzie miał rozwój systemu ścieżek rowerowych, który spowoduje zmniejszenie ruchu samochodowego.

Oddziaływanie negatywne będzie krótkotrwałe, odwracalne i występujące tylko na terenie prowadzonych prac i w ich najbliższym sąsiedztwie. Prace realizowane w ramach tych zadań będą źródłem hałasu, którego głównym emitorem będzie praca urządzeń mechanicznych. Zadania, których realizacja będzie się wiązać z użyciem ciężkiego sprzętu powinny być prowadzone w dzień, aby nie zakłócać ciszy w porze nocnej. Dla zminimalizowania emisji hałasu i spalin, podczas prac zostaną użyte maszyny w pełni sprawne, które zostaną wykorzystane do prac zgodnych z ich przeznaczeniem

i możliwościami, tak aby nie powstały inne zagrożenia, np. dla pracowników i osób postronnych znajdujących się w pobliżu. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i ustąpi z chwilą zakończenia prac. Modernizacja istniejących odcinków dróg przyczyni się do poprawy ich stanu oraz komfortu jazdy. Pośrednio zmniejszy to poziom hałasu drogowego.

Negatywne oddziaływanie w postaci promieniowania elektromagnetycznego może nastąpić w ramach pośredniego skutku kierunku działań: Wspieranie przedsięwzięć budowy odnawialnych źródeł energii na omawianym terenie opartych na energii słońca. Dotyczy to linii łączących instalacje z siecią energetyczną. Właściwa lokalizacja oraz zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń mogą niemal całkowicie wyeliminować narażenie na promieniowanie elektromagnetyczne. Przewidywalne uciążliwości związane z promieniowaniem elektromagnetycznym oraz dźwiękami wydawanymi podczas pracy takich urządzeń będą marginalne.

Podczas prac ziemnych i montażowych, w sąsiedztwie placu budowy wystąpią potencjalne bezpośrednie i krótkotrwałe uciążliwości w tym: emisja hałasu, zanieczyszczeń do powietrza oraz wytwarzanie odpadów. Oceniono je jako krótkoterminowe. Prace związane z budową przedsięwzięć wiązać się będą ze wzrostem poziomu hałasu, którego źródłem będzie praca sprzętu budowlanego, środków transportu. Hałas będzie miał zasięg lokalny. Praca przedsięwzięć przebiega częściowo w obrębie terenów chronionych akustycznie, zatem mieszkańcy i użytkownicy najbliższej zabudowy odczuwać mogą okresowe uciążliwości związane z realizacją inwestycji. Ewentualne uciążliwości będą minimalizowane poprzez prowadzenie prac w porze dziennej w godz. 6.00-22.00 oraz zastosowanie urządzeń i maszyn w pełni sprawnych.

Zwiększenie przepustowości dróg może wiązać się ze zwiększeniem poziomu hałasu w bezpośrednim sąsiedztwie nowych dróg. Zadanie to można zminimalizować stosując rozwiązania techniczne ograniczające poziom hałasu m.in. ciche nawierzchnie.

Adaptacja do zmian klimatu

Wzrost średnich temperatur powietrza towarzyszący zmianom klimatycznym powoduje zwiększenie się poziomów dźwięków – zwłaszcza tych generowanych przez urządzenia mechaniczne oraz elektryczne. Wzrost temperatury wymusza również, intensywniejsze działanie układów chłodzących co również może powodować uciążliwości dla środowiska, zwłaszcza w gminach, gdzie naturalny krajobraz uległ największym przekształceniom. Aby zmniejszyć negatywny wpływ wysokich temperatur należy zwiększać ilość terenów zielonych oraz niwelować efekt tzw. „miejskiej wyspy ciepła”. Wzrost temperatur powietrza towarzyszący zmianom klimatycznym może powodować zmiany w rozchodzeniu się pól elektromagnetycznych wokół emiterów a w efekcie mieć negatywny wpływ na ludzi oraz środowisko. W celu zmniejszenia takiego wpływu należy zwiększać powierzchnię terenów zielonych

oraz brać pod uwagę czynniki klimatyczne, podczas wybierania lokalizacji dla źródeł promieniowania elektromagnetycznego.

9.12. Gospodarka odpadami i ograniczenie powstawania odpadów

Pozytywny wpływ niewątpliwie będą miały działania przeciwdziałające nielegalnemu pozbywaniu się odpadów np. edukacja ekologiczna mieszkańców – w formie tzw. „dzikich wysypisk”, a także poprzez spalanie ich w domowych kotłowniach. Długofalowy pozytywny trend dotyczący właściwego zagospodarowania odpadów, a także ograniczenia w ich powstawaniu prognozowany jest dzięki wdrażaniu inicjatyw dotyczących edukacji ekologicznej.

Powstawanie dużej ilości odpadów (w szczególności budowlanych) będzie związane z realizacją inwestycji dotyczących budowy nowych obiektów. Wszystkie wytworzone odpady na poszczególnych etapach, zostaną zagospodarowane zgodnie z przepisami ustawy o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. Odpady będą zbierane selektywnie w wydzielonych i przystosowanych miejscach, w warunkach zabezpieczających przed przedostaniem się do środowiska zanieczyszczeń.

9.13. Ryzyko wystąpienia poważnej awarii

Planowane do realizacji przedsięwzięcia ujęte w *Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035* nie są zaliczane do obiektów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych wg Rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2016, poz. 138).

Ryzyko wystąpienia poważnej awarii podczas realizacji Strategii może być związane z poważną awarią w transporcie drogowym, niekontrolowanym wyciekiem przewożonych substancji niebezpiecznych, wyciekiem płynów eksploatacyjnych na skutek usterek technicznych. Ze względu na charakter przedsięwzięć, które nie wiążą się z koniecznością użycia niebezpiecznych substancji ani technologii nie przewiduje się wystąpienia zagrożenia dla środowiska. Realizacja układu komunikacyjnego gmin nie będzie jednak bezpośrednio wpływała na wystąpienie poważnej awarii, będą to jednak potencjalne lokalizacje wystąpienia tego niekorzystnego zdarzenia.

10. Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Prognoza oddziaływania na środowisko wykazała, że niektóre z przedsięwzięć realizowanych w ramach projektu *Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035* mogą negatywnie wpłynąć na środowisko. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych m.in. z rozbudową ciągów komunikacyjnych można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Wykaz inwestycji zamieszczonych w *Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035* powinien być realizowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dotyczy inwestycji, które rozpoczęły się w latach poprzednich i są obecnie kontynuowane). Podczas podejmowania nowych działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów. Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach).

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu;
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniając zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie

zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W wyniku realizacji projektu *Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035* może potencjalnie dojść do oddziaływania na obszary chronione, dlatego ważne jest, aby wszelkie przedsięwzięcia wynikające ze Strategii były przeprowadzone zgodnie z przepisami dotyczącymi gospodarowania na obszarach objętych prawną formą ochrony przyrody.

Minimalizacja negatywnego wpływu na środowisko możliwa jest m.in. poprzez prowadzenie świadomej polityki przestrzennej popartej stosownymi zapisami w dokumentach prawa lokalnego oraz zachowanie walorów przyrodniczych gmin.

Poniżej przedstawiono propozycje zapobiegania, łagodzenia negatywnego wpływu na środowisko, będącego konsekwencją realizacji działań ujętych w Strategii na poszczególne komponenty środowiska:

Ochrona powierzchni ziemi i wód:

- Na etapie projektowania należy rozważać koncepcje organizacji placu budowy i jego zaplecza z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni;
- Po zakończeniu prac budowlanych, w razie konieczności, należy przeprowadzać rekultywację;
- Prowadzenie robót budowlanych w sposób zapewniający ochronę wód;
- W projekcie i wykonawstwie należy minimalizować zakres robót powodujących zdejmowanie warstw próchnicznych gleby, a także zaplanować wykorzystanie nadmiarów ziemi pochodzącej z wykopów;
- Ograniczenie uszczelniania zlewni, np. poprzez planowanie rezerw terenu, które ma służyć zapewnieniu możliwości swobodnej infiltracji wód do ziemi;
- W opisach technicznych projektów budowlanych należy zaplanować miejsca przeznaczone do składowania substancji podatnych na migrację wodną;
- Na etapie realizacji i funkcjonowania inwestycji należy preferować technologie wodooszczędne;
- Prawidłowe przechowywanie substancji ropopochodnych oraz inne materiałów niebezpiecznych dla środowiska;
- Opracowanie procedury na wypadek wystąpienia awarii na placu budowy, by nie doprowadzić do zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego;
- Właściwe postępowanie z odpadami;
- Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów nadających się do odzysku lub unieszkodliwiania, a odpady niebezpieczne gromadzić w szczelnych, oznakowanych pojemnikach, w wydzielonym miejscu;

- Powstające podczas realizacji inwestycji oraz eksploatacji obiektu odpady należy przekazywać tylko wyspecjalizowanym jednostkom posiadającym zezwolenie na odzysk, utylizację, zbieranie i transport tych odpadów;
- Uregulowanie gospodarki wodami opadowymi - oczyszczenie ich oraz możliwość ich retencjonowania w celu ograniczenia spływu powierzchniowego, należy przy tym brać pod uwagę nie tylko dany obszar, ale i obszar położony niżej w zlewni;
- Materiał pozostały po robotach ziemnych w miarę możliwości należy wykorzystywać na miejscu.

Ochrona powietrza:

- Wykonawcy wybierani do realizacji poszczególnych zadań powinni używać nowoczesnego sprzętu i wykazać się dbałością o prawidłową eksploatację i właściwą konserwację sprzętu i środków transportu (np. korzystanie z maszyn i urządzeń o wysokich normach spalin czy zraszanie materiałów pyłących). Takie zapisy mogą znaleźć się na odpowiednich etapach procedur przetargowych;
- Unikanie emisji głównie substancji pyłowych na etapie budowy, rozbudowy czy modernizacji obiektów;
- Niedopuszczalne jest palenie na terenie budowy papy, opon, rozpuszczalników, farb itp.;
- Pogłębiona analiza lokalizacji przedsięwzięcia;
- Zminimalizowaniu ryzyka awarii poprzez stosowanie sprawdzonych rozwiązań i nowoczesnego sprzętu;
- Prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów;
- Prowadzenie prac budowlanych i rozbiórkowych w porze dziennej;
- Stosowanie przepisów BHP;
- Zastosowanie do budowy nowoczesnego sprzętu, który emituje mniejsze ilości spalin;
- Na etapie eksploatacji - prowadzenie monitoringu powietrza;
- Ograniczanie stosowania paliw wysokoemisyjnych.

Różnorodność biologiczna (w tym fauna, flora, obszary chronione):

- Minimalizacja negatywnych oddziaływań inwestycji infrastrukturalnych wymaga (oczywiście nie jest to konieczne w przypadku każdej inwestycji) wcześniejszych terenowych inwentaryzacji zasobów środowiska przyrodniczego. Inwentaryzacja pozwoli na precyzyjne dostosowanie ogólnych zaleceń do realiów danego zadania inwestycyjnego i uniknięcie spowodowania znaczących szkód w środowisku przyrodniczym i wiążących się z tym komplikacji w trakcie realizacji poszczególnych inwestycji;

- Stosowanie technologii w jak najmniejszym stopniu wpływającej na środowisko (ograniczającej emisję zanieczyszczeń i hałasu);
- W przypadku prac termomodernizacyjnych budynków czy remontów elewacji bądź pokrycia dachowego budynków należy przeprowadzić inwentaryzację ornitologiczną i chiropterologiczną;
- Stosowanie wszystkich możliwych środków związanych z ochroną zwierząt podczas prowadzenia prac remontowych i termomodernizacyjnych obiektów (np. zabezpieczanie lub przenoszenie gniazd, pozostawianie otwartych otworów stropodachowych);
- Wykorzystanie rozwiązań technologicznych umożliwiających zachowanie istniejących stosunków wodnych;
- Ograniczenie na etapie planowania i wykonawstwa wycinki drzew i krzewów oraz naruszania cennych siedlisk do minimum i stosowanie nowych nasadzeń wraz z ich późniejszym utrzymaniem;
- W przypadku braku możliwości nienaruszenia siedlisk rzadkich/chronionych gatunków, należy wziąć pod uwagę możliwość przeniesienia populacji;
- Stosowanie wszelkich możliwych środków technicznych w celu ochrony zwierząt w trakcie inwestycji liniowych (np. montaż siatek i pojemników w celu ochrony płazów i drobnych ssaków) o ile będzie to konieczne;
- Nie należy prowadzić robót budowlanych w okresie lęgowym ptaków, rozrodem płazów, hibernacji nietoperzy i tarła ryb, jeśli na obszarze inwestycji występują;
- W przypadku istotnego zagrożenia hałasem, mogącego płoszyć chronione gatunki zwierząt w okresie rozrodczym (i/lub powodujące ponadnormatywną emisję na terenach mieszkaniowych), należy rozważyć zastosowanie ekranów;
- Uwzględnianie wariantu lokalizacyjnego w sposób zgodny z dokumentami planistycznymi, przepisami i aktami prawnymi obowiązującymi dla poszczególnych form ochrony przyrody, a także biorąc pod uwagę potrzeby ochrony siedlisk przyrodniczych, siedlisk zwierząt i roślin oraz korytarze migracyjne i łączność ekosystemów.

Ochrona przed hałasem i drganiami:

- Ograniczenie prac związanych z wykorzystaniem głośnego sprzętu, do pory dziennej między 7:00 a 20:00;
- W miejscach szczególnie wrażliwych obok zabudowy mieszkaniowej należy ograniczyć prędkość pojazdów dowożących materiały budowlane ze względu na drgania przenoszące się na konstrukcje budynków oraz wpływ na klimat akustyczny otoczenia;
- Projektanci powinni zwrócić uwagę na propozycję lokalizacji baz zaplecza technicznego budowy tak, aby planować je możliwe z dala od okien budynków mieszkalnych;

- Na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej należy tak planować roboty budowlane w ramach poszczególnych zadań by prowadzić prace związane z emisją hałasu w tym samym czasie tylko po jednej stronie budynku, aby w mieszkaniu były pomieszczenia nienarażone na emisję hałasu;
- Organizacja pracy, ograniczająca liczbę osób i czas ekspozycji na hałas;
- Stosowanie harmonogramów prac, ograniczających narażenie na hałas;
- Stosowanie tzw. cichych nawierzchni;
- Ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko;
- Racjonalna gospodarka materiałami i minimalizacja powstawania odpadów;
- Sprawne przeprowadzenie prac;
- Ograniczenie do niezbędnego minimum usuwania drzew i krzewów będących w kolizji z planowaną inwestycją;
- Dobór gatunków roślin pełniących rolę dźwiękochronną dostosowanych do wymogów siedliska;
- Zastosowania odpowiednio szerokich pasów zieleni o zróżnicowanej wysokości tak, aby zapewnić maksymalne wartości pochłaniania i odbijania fali akustycznej.

Ochrona krajobrazu

W celu zmniejszenia negatywnego oddziaływania poszczególnych kierunków wsparcia na krajobraz konieczne jest odpowiednie planowanie inwestycji, uwzględniające konieczność wkomponowania planowanych obiektów w istniejący krajobraz.

Ochrona dziedzictwa kulturowego, zabytków, dóbr materialnych

Wszelkie działania mające na celu ochronę obiektów zabytkowych i utrzymanie ich w należytym stanie należy planować i realizować zgodnie z wymogami i uzgodnieniami z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

11. Propozycja działań alternatywnych

Art. 51, ust. 2, pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.) nakłada obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Dla zadań zawartych w projekcie *Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035* można zaproponować następujące działania alternatywne:

- zmiana lokalizacji danego działania;
- zmiana technologii realizacji zadania;
- wybór alternatywnych materiałów do realizacji zadania;
- rozważenie różnych wariantów organizacyjnych realizacji zadania i dobór odpowiedniego;
- modyfikacja zakresu zadania, częściowe lub całkowite odstąpienie od realizacji zadania, jeśli decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla danego zdania będzie wskazywać na taką potrzebę.

W przypadku projektu *Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035* nie ma możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań ze względu na wysoki stopień ogólności dokumentu. Projekt jest koncepcją rozwoju i przebudowy społecznej, infrastrukturalnej i przestrzennej obszaru gmin, który jako wizja całościowa i spójna pozwoli osiągnąć zamierzone efekty. Dlatego też wprowadzanie na tym etapie rozwiązań alternatywnych zaburzałoby spójność wspomnianej wizji. Należy jednak podkreślić, że istnieją duże możliwości w doborze najlepszych pod względem oddziaływania na środowisko wariantów lokalizacyjnych, technologicznych czy organizacyjnych.

Podkreślając charakter dokumentu, o wysokim stopniu ogólności oraz brak możliwości precyzyjnego wskazania działań alternatywnych należy w przypadku wszystkich przedsięwzięć przeanalizować działania alternatywne na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.).

W związku z ciągłym rozwojem gospodarczym regionu oraz wzrostem poziomu konsumpcji brak realizacji Strategii prowadzić będzie do pogorszenia wszystkich elementów środowiska.

12. Potencjalne oddziaływanie transgraniczne

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.), z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów, opracowywany dokument nie będzie wywierał znaczącego oddziaływania transgranicznego.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu *Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035* nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

13. Rezultaty planowanych działań

W rozdziale tym przedstawione zostaną kluczowe rezultaty, jakie gmina Klembów zamierza osiągnąć dzięki realizacji zaplanowanych działań strategicznych. Określenie oczekiwanych rezultatów pozwala na precyzyjne monitorowanie postępów, ocenę skuteczności podejmowanych inicjatyw oraz daje podstawę do podejmowania decyzji o dalszych kierunkach rozwoju gminy Klembów. Realizacja celów zawartych w strategii przyczyni się do trwałego i zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, przestrzennego oraz środowiskowego gminy, podnosząc jakość życia mieszkańców i wzmacniając jej potencjał rozwojowy. Poniżej zaprezentowano katalog wskaźników, które zostaną wykorzystane do monitorowania zmian i postępów w zakresie realizacji zapisów dokumentu.

Tabela 30. Rezultaty planowanych działań

Kierunek działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika (2023 r.)	Oczekiwana tendencja	Oczekiwana wartość wskaźnika (2035 r.)	Źródło danych
Kierunek działania 1.1 Nowoczesna i dostępna edukacja oraz atrakcyjna przestrzeń do nauki i rozwoju	Liczba przeprowadzonych działań mających na celu podniesienie kompetencji kadr nauczycielskiej	-	wzrost	11 ¹⁹	BDL GUS
	Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	77,4%	wzrost	80%	BDL GUS
	Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych	92,0%	wzrost	95,0%	BDL GUS
Kierunek działania 1.2 Inwestycje w infrastrukturę społeczną i ofertę kulturalno-rekreacyjną	Rozbudowa budynku Gminnego Ośrodka Kultury	-	-	1	Urząd Gminy w Klembowie
	Liczba uczestników imprez zorganizowanych przez instytucje kultury	88	wzrost	95	BDL GUS
Kierunek działania 1.3 Wzmacnianie zaangażowania społecznego	Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców	2,6	wzrost	2,8	BDL GUS
	Liczba wspartych organizacji pozarządowych w ramach programu współpracy z organizacjami pozarządowymi	7	wzrost	10	Urząd Gminy w Klembowie
Kierunek działania 1.4 Systemowe wsparcie mieszkańców poprzez wzmacnianie dostępności i jakości usług społecznych, zdrowotnych	Stworzenie dziennego domu pobytu dla osób starszych i z niepełnosprawnościami (warsztaty terapii zajęciowej, centrum opiekuńczo-mieszkalne)	-	-	1	Urząd Gminy w Klembowie
	Budowa/rozbudowa Urzędu Gminy i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	-	-	1	Urząd Gminy w Klembowie

¹⁹ Zakłada się średnio minimum jedno działanie w roku, przez cały okres obowiązywania strategii, a więc 11 lat, od 2025 r. do 2035 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035

Kierunek działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika (2023 r.)	Oczekiwana tendencja	Oczekiwana wartość wskaźnika (2035 r.)	Źródło danych
	Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. mieszkańców	237	spadek	227	BDL GUS
Kierunek działania 1.5 Tworzenie atrakcyjnych warunków do zamieszkania i rozwój mieszkalnictwa	Liczba mieszkań w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	312	wzrost	325	BDL GUS
Kierunek działania 2.1 Zrównoważony rozwój gospodarczy	Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców	1004	wzrost	1200	BDL GUS
	Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców	855	wzrost	870	BDL GUS
	Udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	3,9%	spadek	3,6%	BDL GUS
Kierunek działania 3.1 Wydajna i efektywna infrastruktura techniczna	Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	37,8%	wzrost	50,0%	BDL GUS
	Udział ludności korzystającej z sieci gazowej	68,4%	wzrost	75,0%	BDL GUS
	Udział ludności korzystającej z sieci wodociągowej	73,3%	wzrost	80,0%	BDL GUS
	Udział odpadów zebranych selektywnie z gospodarstw domowych w stosunku do ogółu odpadów z gospodarstw domowych	59,0%	wzrost	63,0%	BDL GUS
	Dostęp do stacjonarnego internetu	84,3%	wzrost	90,0%	https://internet.gov.pl/

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035

Kierunek działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika (2023 r.)	Oczekiwana tendencja	Oczekiwana wartość wskaźnika (2035 r.)	Źródło danych
Kierunek działania 3.2 Zintegrowany rozwój sieci drogowej i rowerowej wraz z poprawą dostępności i bezpieczeństwa transportowego	Udział dróg gminnych o nawierzchni gruntowej	66,1%	spadek	58,0%	BDL GUS
	Długość dróg rowerowych w przeliczeniu na 100 km ²	3,5 km	wzrost	4,5 km	BDL GUS
Kierunek działania 3.3 Zintegrowane zarządzanie przestrzenią gminy	Udział powierzchni objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	41,66%	wzrost	55,0%	BDL GUS
Kierunek działania 4.1 Poprawa jakości środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatycznym	Lesistość gminy	22,2%	stabilizacja	22,22%	BDL GUS
	Liczba przeprowadzonych działań na rzecz wzmocnienia świadomości ekologicznej mieszkańców	-	wzrost	11 ²⁰	Urząd Gminy w Klembowie

źródło: opracowanie własne

²⁰ Zakłada się średnio minimum jedno działanie w roku, przez cały okres obowiązywania strategii, a więc 11 lat, od 2025 r. do 2035 r.

14. Realizacja, monitoring, ewaluacja i aktualizacja strategii

W zakresie realizacji działań zdefiniowanych w strategii wiodącą rolę będzie pełnił Wójt Gminy Klembów, który będzie wspierany przez Sekretarz Gminy, Radę Gminy Klembów, Skarbnika i merytoryczne komórki Urzędu Gminy w Klembowie.

Tabela 31. Osoby odpowiedzialne za realizację działań zdefiniowanych w Strategii

Wójt Gminy Klembów	<ul style="list-style-type: none"> Przygotowanie projektu strategii przy współpracy struktur Urzędu Gminy Klembów w uzgodnieniu z Radą Gminy Klembów i mieszkańcami (zmiana zapisów w dokumencie w oparciu o uzasadnione propozycje i wnioski mieszkańców), Zatwierdzenie zadań do realizacji w ramach strategii, Nawiązywanie współpracy z instytucjami, organizacjami i podmiotami (administracji wyższego i niższego szczebla, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi itp.), Działania lobbingsowe na rzecz realizacji założeń strategii.
Rada Gminy Klembów	<ul style="list-style-type: none"> Coroczna analiza postępów wdrażania strategii, Zatwierdzenie zadań do realizacji w formie uchwały budżetowej oraz wieloletniej prognozy finansowej, Zatwierdzenie i zapewnienie finansowania dla rocznych oraz wieloletnich programów branżowych i inwestycyjnych, w ramach których będą realizowane cele strategiczne i kierunki działań, Rozpatrywanie wniosków o aktualizację strategii i podejmowanie uchwał w tym zakresie.
Skarbnik Gminy Klembów	<ul style="list-style-type: none"> Zabezpieczenie środków w budżecie na realizację zadań wynikających z kierunków działań poprzez umieszczenie konkretnych zadań w budżecie oraz Wieloletniej Prognozie Finansowej.
Sekretarz Gminy	<ul style="list-style-type: none"> Koordinacja prac na rzecz wdrażania strategii pomiędzy poszczególnymi podmiotami zaangażowanymi w realizację strategii, Przygotowywanie analiz dotyczących gminy w zakresie projektów zrealizowanych ze środków UE w kontekście realizacji strategii, Przygotowanie sprawozdań okresowych z realizacji strategii, Upowszechnianie założeń strategii wśród mieszkańców gminy, Bieżący nadzór nad realizacją strategii i rekomendowanie ewentualnych zmian w strategii.
Poszczególne komórki Urzędu Gminy Klembów, jednostki organizacyjne gminy i inne podmioty zaangażowane w realizację strategii	<ul style="list-style-type: none"> Opracowanie rocznych i wieloletnich programów oraz inwestycyjnych w ramach, których realizowane będą założenia strategiczne, Realizacja poszczególnych działań strategicznych, Informowanie Sekretarza Gminy o stopniu realizacji zadań oraz przekazywanie danych do monitoringu, Zgłaszanie problemów w realizacji zadań oraz konieczności zmian zapisów strategii.

źródło: opracowanie własne.

Realizacja założeń strategii powinna odbywać się zgodnie z zasadami takimi jak:

- Partnerstwo – podmioty realizujące strategię powinny kierować się zasadą równorzędnego traktowania reprezentantów poszczególnych środowisk. Istotne jest zachowanie niezależności poszczególnych podmiotów przy jednoczesnej współpracy na rzecz urzeczywistnienia zaplanowanej wizji gminy;
- Otwartość – w prace nad realizacją założeń strategii powinni zostać zaangażowani przedstawiciele różnych środowisk i podmiotów, co zagwarantuje interdyscyplinarność zespołów roboczych;
- Efektywność – działania, które zostaną podjęte, powinny być zaplanowane w taki sposób, aby umożliwić osiągnięcie wymiernych rezultatów przy oszczędnym wykorzystaniu zasobów;
- Transparentność – realizacja założeń strategicznych powinna być jawna, z założeniem udostępniania wszystkich informacji. Istotną częścią działań jest dialog pomiędzy poszczególnymi interesariuszami. Wszystkie podejmowane działania powinny być publicznie przedstawiane oraz konsultowane;
- Konsekwencja – wdrażane działania powinny odbywać się w odpowiedniej kolejności, mając na uwadze komplementarność podejmowanych działań. Istotna jest determinacja w osiąganiu założonych celów;
- Elastyczność – w przypadku zmieniających się uwarunkowań należy odpowiednio zmodyfikować założenia strategii.

Strategia będzie objęta bieżącym monitoringiem, polegającym na regularnej analizie postępów w realizacji zaplanowanych działań i osiąganiu celów strategicznych. Proces ten oparty zostanie na zestawie wskaźników monitorujących, określonych w rozdziale 2.7 Rezultaty planowanych działań. Głównym celem monitoringu jest zapewnienie pełnej informacji o efektach wdrażanych działań oraz ich zgodności z założeniami strategii.

Tabela 32. Monitoring strategii

Poszczególne komórki Urzędu Gminy Klembów, jednostki organizacyjne i inne podmioty zaangażowane w realizację konkretnych działań w ramach strategii	<ul style="list-style-type: none"> • Przekazywanie informacji na temat realizowanych działań, w tym wartości wskaźników przypisanych do prowadzonych działań do Sekretarza Gminy - w terminie do końca kwietnia roku następującego po roku sprawozdawczym.
Sekretarz Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie sprawozdania rocznego z realizacji strategii w terminie do końca maja. Sprawozdanie będzie stanowić część Raportu o stanie gminy, który przekładany jest przez Wójta Radzie Gminy Klembów.

źródło: opracowanie własne

Podstawą do przeprowadzenia ewaluacji będzie monitoring bieżący realizacji strategii. Jej głównym celem jest ocena, w jakim stopniu podejmowane działania przyczyniają się do osiągnięcia założonych celów strategicznych. W ramach ewaluacji analizie podlega m.in. skuteczność, efektywność, przydatność oraz trwałość osiągniętych rezultatów, a także adekwatność przyjętych celów względem zidentyfikowanych potrzeb i wyzwań rozwojowych. Proces ten służy określeniu, na ile założenia strategii są realizowane w praktyce oraz czy istnieje potrzeba ich korekty lub aktualizacji. Dzięki temu możliwe jest systematyczne podnoszenie jakości działań, udoskonalanie bieżących interwencji oraz podejmowanie świadomych decyzji dotyczących dalszego kierunku rozwoju dokumentu strategicznego.

Zaleca się przeprowadzenie dwóch przeglądów strategicznych w trakcie obowiązywania strategii – pierwszy w 2030 roku jako ewaluacja bieżąca (on-going), a drugi w 2035 roku jako ewaluacja końcowa (ex-post). Ocena będzie opracowywana w oparciu o dane pochodzące z regularnego monitoringu. Efektem każdego z przeglądów będzie szczegółowe sprawozdanie zawierające analizę stopnia realizacji celów strategicznych oraz wykonania zaplanowanych działań. Raporty ewaluacyjne będą przedstawiane Radzie Gminy Klembów przez Wójta, wraz z propozycjami ewentualnych korekt, aktualizacji lub rozszerzenia treści dokumentu strategicznego.

Ewaluacja ex-ante – zgodnie z zapisami ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198 z późn. zm.) w art. 10a. ust. 2 zawarto zapis, że podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju przeprowadza uprzednią ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii rozwoju przed jej przyjęciem (ewaluacja ex-ante). Ma to na celu ocenę jakości i wartości procesu oraz potencjalnych efektów wdrażania strategii, zgodnie z wytycznymi zawartymi w opracowaniu pt. *Strategia Rozwoju Gminy. Poradnik praktyczny*, dostępnym na stronie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. Przeprowadzenie ewaluacji ma służyć poprawie jakości planowanej interwencji.

Aktualizacja zapisów strategii będzie następować w sytuacjach uzasadnionych, wynikających ze zmian otoczenia wewnętrznego lub zewnętrznego Gminy Klembów, które mogą mieć wpływ na skuteczność i adekwatność przyjętych działań. W szczególności dotyczy to zmian uwarunkowań społecznych (istotnych przemian demograficznych, migracyjnych czy zmian w strukturze potrzeb mieszkańców), gospodarczych (nowych inwestycji, zmian na rynku pracy itd.), prawnych (wejścia w życie nowych przepisów krajowych lub unijnych itd.), przestrzennych (przekształceń w zagospodarowaniu terenu itd.) oraz politycznych (zmiany priorytetów rozwoju na poziomie regionalnym czy krajowym itd.).

Tabela 33. Aktualizacja zapisów Strategii

Poszczególne komórki Urzędu Gminy Klembów, jednostki organizacyjne gminy i inne podmioty zaangażowane w realizację strategii	<ul style="list-style-type: none"> • Zgłoszenie konieczności zmiany zapisów strategii
Wójt Gminy Klembów	<ul style="list-style-type: none"> • Przedstawienie Radzie Gminy Klembów wniosku o dokonanie zmian w strategii • Składanie propozycji projektów w ramach aktualizacji strategii
Sekretarz Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Wydanie opinii o konieczności przeprowadzenia aktualizacji dokumentu
Wójt Gminy Klembów, Rada Gminy Klembów, poszczególne komórki Urzędu Gminy Klembów	<ul style="list-style-type: none"> • Decyzja o aktualizacji strategii
Rada Gminy Klembów	<ul style="list-style-type: none"> • Podjęcie uchwały w sprawie aktualizacji strategii • Składanie propozycji projektów w ramach aktualizacji strategii • Uchwalenie zaktualizowanej strategii – po uprzednio przeprowadzonych konsultacjach społecznych aktualizacji strategii

źródło: opracowanie własne

15. Podsumowanie i wnioski

- *Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035* jest zgodna ze strategicznymi dokumentami obowiązującymi na szczeblu europejskim, krajowym i lokalnym.
- Przeprowadzone w ramach niniejszej Prognozy analizy zgodności celów Strategii z celami nadrzędnych dokumentów strategicznych oraz podstawowych dokumentów opracowywanych na szczeblu regionalnym, wskazują na znaczną ich spójność oraz zharmonizowanie. Spójność regionalnej polityki ekologicznej ze strategicznymi celami rozwoju powiatów i gmin jest podstawą równoważenia rozwoju w horyzoncie średnio i długookresowym. Dzięki temu Strategia może stać się skutecznym narzędziem koordynacji działań na rzecz wdrożenia rozwoju zrównoważonego w regionie.
- Strategia umożliwia identyfikację skutków środowiskowych oraz potencjalnych zmian warunków życia mieszkańców regionu w wyniku realizacji ustaleń dokumentu.
- Projektowana Strategia określa obszary problemowe i wyzwania w zakresie rozwoju społecznego, gospodarczego oraz ochrony środowiska na omawianym terenie oraz wyznacza cele i kierunki interwencji mające na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz środowiska.
- Niektóre z zadań zaplanowanych do realizacji w ramach projektowanej Strategii mogą wywierać negatywny wpływ na środowisko. Oddziaływanie to będzie chwilowe, na etapie prac budowlanych i modernizacyjnych.
- W niniejszej prognozie zaproponowano szereg działań ograniczających negatywne oddziaływanie zaplanowanych zadań na środowisko oraz przykłady kompensacji przyrodniczej.
- Podczas podejmowania działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów.
- Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury.

16. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu *Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035*. Opracowanie zostało wykonane w oparciu o art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.).

Głównym celem prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu *Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035* nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Prognoza ponadto określa i analizuje:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na środowisko.

Przy sporządzaniu *Prognozy* zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej.

W projekcie *Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035* obrano kierunki interwencji wynikające z dokumentów wyższego szczebla oraz dokumentów lokalnych. Na ich podstawie wyznaczono cele strategii, a także strategię ich realizacji.

W rozdziale 6 Prognozy scharakteryzowano przedmiotowy obszar oraz oceniono istniejący stan środowiska.

W ramach tworzenia dokumentu prowadzona była szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym. Duża część zadań inwestycyjnych nie ma określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji projektu *Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035* na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie bezpośrednie pośrednie, wtórne, skumulowane, stałe/długoterminowe, chwilowe/krótkoterminowe, pozytywne, negatywne i neutralne na następujące komponenty środowiska wykorzystując metodę macierzy interakcji:

• Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000;	• Klimat;
• Różnorodność Biologiczna;	• Klimat akustyczny;
• Ludzie;	• Wody (w tym JCW);
• Rośliny;	• Powierzchnia ziemi;
• Zwierzęta;	• Krajobraz;
• Powietrze;	• Zasoby naturalne;
	• Zabytki i dobra materialne.

W przypadku omawianego regionu istnieje niewielkie prawdopodobieństwo bezpośredniego lub pośredniego ryzyka oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo. Należy jednak nadmienić, iż stopień, zakres oraz skutek oddziaływania (negatywny, pozytywny, neutralny) będzie mógł zostać oceniony z chwilą ustalenia dokładnego zakresu oraz rodzaju prowadzonych przedsięwzięć. W zależności od ich rodzaju może zostać nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, która może zakończyć się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub odmową jej wydania, z uwagi na znaczne negatywne oddziaływania.

Projekt *Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035* jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Należy mieć na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

Do negatywnych oddziaływań na środowisko podczas realizacji inwestycyjnych można zaliczyć:

- zmianę warunków siedliskowych;
- tworzenie barier w migracji zwierząt;
- wycinkę roślinności;
- użycie maszyn i urządzeń budowlanych (emisja hałasu, pyłu i wibracji);
- naruszeniem jego pierwotnego stanu obiektów zabytkowych;
- zajęcie terenów pod realizację zaplanowanych zadań infrastrukturalnych.

Pozytywne skutki realizacji planowanych zadań:

- pozytywny wpływ na bioróżnorodność;
- zapewnienie stabilności siedlisk przyrodniczych;
- mniejszy udział zanieczyszczeń bezpośrednio kierowanych do wód, ziemi i powietrza;
- poprawa stanu środowiska i jego elementów, w perspektywie długoterminowej;
- zminimalizowanie negatywnego oddziaływania podtopień;
- minimalizacja zużycia zasobów naturalnych.

Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych m.in. z rozbudową ciągów komunikacyjnych można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślane wybory lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Wykaz inwestycji zamieszczonych w *Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035* powinien być realizowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dotyczy inwestycji, które rozpoczęły się w latach poprzednich i są kontynuowane). Podczas podejmowania nowych działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów. Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach).

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu;

- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniając zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W kolejnych rozdziałach omówione zostały oddziaływania transgraniczne oraz rozwiązania alternatywne. W przypadku projektu *Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035*, rozwiązaniem alternatywnym jest brak realizacji Strategii. Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach projektowanego dokumentu z założenia mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców, a także stanu środowiska na terenie gmin i tym samym pozytywnie wpływać będą na zdrowie człowieka.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu *Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035* nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

Przewidywane oddziaływanie działań zawartych w projekcie *Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035* na wybrane elementy środowiska oddziaływania w formie opisowej zawarto w rozdziale 8. W rozdziale 9 przeanalizowano przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko i ich wpływ na obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, oddziaływanie na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta, ludzi, powietrze atmosferyczne, klimat, zabytki oraz dobra materialne, zasoby naturalne, wody, krajobraz i powierzchnię ziemi, hałas i promieniowanie elektromagnetyczne.

Kolejnym etapem przeprowadzenia prognozy oddziaływania na środowisko była analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu. Zgodnie z Art. 51, ust. 2, pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.) przedstawiono rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

W niniejszej Prognozie oddziaływania na środowisko wskazano brak możliwości wystąpienia oddziaływania transgranicznego w związku z charakterem planowanych prac oraz ich lokalną skalą.

17. Zestawienie tabel i rysunków

Spis tabel

Tabela 1. Cele i kierunki rozwoju zawarte w strategii rozwoju województwa	11
Tabela 2. Komplementarność strategii gminy ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze.....	12
Tabela 3. Komplementarność strategii gminy z opracowywaną strategią rozwoju ponadlokalnego	12
Tabela 4. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza.....	29
Tabela 5. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2022-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy mazowieckiej.....	31
Tabela 6. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	31
Tabela 7. Wyniki stężeń zanieczyszczeń w powietrzu na terenie gminy Klembów na lata 2022-2024	34
Tabela 8. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu	41
Tabela 9. Wyniki pomiaru poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie gminy Klembów w roku 2022	44
Tabela 10. Wykaz stacji bazowych telefonii komórkowej na terenie gminy Klembów	45
Tabela 11. Jednolite Części Wód Powierzchniowych w zasięgu, których leży przedmiotowy teren	46
Tabela 12. Ocena stanu wód JCWP zlokalizowanych na przedmiotowym terenie	49
Tabela 13. Charakterystyka Jednolitych Części Wód Powierzchniowych w obrębie których leży przedmiotowy teren	51
Tabela 14. Obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne, znajdujące się na terenie JCWP, obecnych na przedmiotowym terenie.....	53
Tabela 15. Charakterystyka JCWPd zlokalizowanych na przedmiotowym terenie	57
Tabela 16. Kompleksowa ocena stanu JCWPd.....	59
Tabela 17. Charakterystyka GZWP na przedmiotowym terenie	60
Tabela 18. Charakterystyka sieci wodociągowej na przedmiotowym terenie w latach 2021-2024	67
Tabela 19. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na przedmiotowym terenie w latach 2021-2024	67
Tabela 20. Charakterystyka aglomeracji obejmujących przedmiotowy teren	68
Tabela 21. Charakterystyka sieci gazowej na przedmiotowym terenie w latach 2021-2024	69
Tabela 22. Charakterystyka gleb w punkcie monitoringowym nr 155.....	70
Tabela 23. Charakterystyka rezerwatu przyrody leżącego na przedmiotowym terenie	72
Tabela 24. Charakterystyka pomników przyrody leżących na przedmiotowym terenie	73
Tabela 25. Struktura gruntów leśnych i terenów zieleni na przedmiotowym terenie.....	75
Tabela 26. Najważniejsze problemy w ostatnich latach na przedmiotowym terenie w zakresie poszczególnych komponentów środowiska	78
Tabela 27. Przegląd dokumentów europejskich i krajowych oraz zawartych w nich celów środowiskowych istotnych dla realizacji Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035	81
Tabela 28. Ocena oddziaływania na środowisko kierunków działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035.....	90
Tabela 29. Opis oddziaływania kierunków działań przewidzianych do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Klembów na lata 2025-2035	100
Tabela 30. Rezultaty planowanych działań	140
Tabela 31. Osoby odpowiedzialne za realizację działań zdefiniowanych w Strategii	143
Tabela 32. Monitoring strategii.....	144
Tabela 33. Aktualizacja zapisów Strategii	146

Spis rysunków

Rysunek 1. OSI bieguny wzrostu wskazane w strategii rozwoju województwa, z uwzględnieniem położenia gminy Klembów	14
Rysunek 2. OSI problemowe, wskazane w strategii rozwoju województwa, z uwzględnieniem położenia gminy Klembów	15
Rysunek 3. Położenie administracyjne przedmiotowego terenu	27
Rysunek 4. Strefy energetyczne warunków wiatrowych	36
Rysunek 5. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu	37
Rysunek 6. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski	39
Rysunek 7. Mapa nasłonecznienia Polski	39
Rysunek 8. Sieć drogowa na tle granic gminy Klembów	42
Rysunek 9. Cieki wyróżnione na tle granic gminy Klembów	46
Rysunek 10. JCWP na tle przedmiotowego terenu	47
Rysunek 11. Lokalizacja JCWPd w zasięgu których leży przedmiotowy teren	58
Rysunek 12. Lokalizacja GZWP w zasięgu których leży przedmiotowy teren	59
Rysunek 13. Zagrożenie powodzią na przedmiotowym terenie	62
Rysunek 14. Zagrożenie suszą atmosferyczną na przedmiotowym terenie	64
Rysunek 15. Zagrożenie suszą rolniczą na przedmiotowym terenie	64
Rysunek 16. Zagrożenie suszą hydrologiczną na przedmiotowym terenie	65
Rysunek 17. Zagrożenie suszą hydrogeologiczną na przedmiotowym terenie	65
Rysunek 18. Łączne zagrożenie suszą łączną na przedmiotowym terenie	66
Rysunek 19. Ujęcia wód na zlokalizowane na przedmiotowym terenie	69
Rysunek 20. Zidentyfikowane szkody w środowisku na przedmiotowym terenie	70
Rysunek 21. Formy ochrony przyrody zlokalizowane na terenie gminy Klembów	71
Rysunek 22. Rozmieszczenie obszarów występowania siedlisk przyrodniczych o znaczeniu europejskim na przedmiotowym terenie	74
Rysunek 23. Tereny leśne i zadrzewione na przedmiotowym terenie	76
Rysunek 24. Tereny leśne i zadrzewione na przedmiotowym terenie z podziałem na skład drzewostanu	77